اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۱۲ مرداد ۱۴۰۰
• ۲۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۲
• ۳ اوت ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۸۵۳ • پیاپی ۳۱۷۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

دستور رهبری به رئیس‌جمهوری درباره تعطیلی دوهفته‌ای

رهبر معظم انقلاب اسلامی در پی نامه وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به معظم‌له درباره موج سهمگین و پنجم کرونا و پیشنهاد تعطیلی دوهفته‌ای برای کاهش چرخش ویروس و بار بیمارستان‌ها از رئیس‌جمهوری خواستند این موضوع در ستاد ملی کرونا بررسی و هر اقدامی که لازم است، انجام شود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، در مرقومه رهبر معظم انقلاب اسلامی خطاب به حسن روحانی، رئیس‌جمهوری آمده است: پیرو هشدار وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و پیشنهاد تعطیلی به‌خاطر بیماری همه‌گیر، مقتضی است این موضوع در ستاد ملی کرونا مطرح و بررسی شود و هر اقدامی که لازم است انجام گیرد. سعید نمکی در نامه به رهبر معظم انقلاب پس از برشمردن علل و زمینه‌های گسترش بیماری و فشار سنگین بر کادر درمان، به صحنه آوردن کلیه امکانات کشور برای مقابله جدی با این پدیده را ضروری دانست. رونوشت دستور رهبر معظم انقلاب اسلامی برای رئیس‌جمهوری منتخب نیز ارسال شده است.

خبر روز

رکورد ابتلا و بستری دلتا شکست

کشور وارد بحران شدید کرونایی شده است

بنا بر اعلام روابط عمومی وزارت بهداشت در ۲۴ ساعت ۱۰ تا ۱۱ مرداد ۴۱۱ بیمار مبتلا به کرونا در کشور جان خود را به‌دلیل این بیماری از دست دادند و مجموع جانباختگان بیماری از ۹۱ هزار نفر فراتر رفت. در حال حاضر ۲۸۵ شهر کشور در وضعیت قرمز، ۱۱۰ شهر در وضعیت نارنجی و ۵۳ شهر در وضعیت زرد قرار دارند.

تاکنون بیشترین موارد شناسایی شده روزانه کرونا مربوط به ۵ مرداد با ۳۴۹۵۱ ابتلا و بیشترین میزان بستری هم مربوط به ۳۰ فروردین با ۳۹۰۱ بستری بوده است. بنا بر اعلام مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت، تاکنون ۱۰ میلیون و ۲۸۵ هزار و ۴۹۴ نفر دوز اول واکسن کرونا و ۲ میلیون و ۷۹۵ هزار و ۶۸۰ نفر نیز دوز دوم را تزریق کرده‌اند و مجموع واکسن‌های تزریق شده در کشور به ۱۳ میلیون و ۸۱ هزار و ۱۷۴ دوز رسید. افراد واجد شرایط برای تزریق واکسن حتما در سامانه salamat.gov.ir ثبت‌نام کنند.

همچنین معاون درمان وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: متاسفانه کشور وارد بحران بسیار شدیدی شده و بسیاری از استان‌های بزرگ کشور در شرایط ناپایدار قرار دارند. به گزارش مهر، قاسم جان بابایی اظهار کرد: حتی اگر محدودیت‌هایی در ستاد ملی کرونا به تصویب برسد، ۱۰ تا ۱۴ روز زمان لازم است تا نتایج آن موثر باشد. وی با بیان اینکه در حال حاضر کشورمان در شرایط سختی از نظر همه‌گیری ویروس کرونای دلتا قرار دارد، خاطرنشان کرد: متاسفانه کشور وارد بحران بسیار شدیدی شده و بسیاری از استان‌های بزرگ کشور در شرایط ناپایدار قرار دارند.

سیر معکوس توسعه در ایران

پای برنامه‌های آمایش سرزمین از اواخر دهه ۷۰ به سیاست‌گذاری‌های کلان در ایران باز شد و دولت‌ها از دوره هفتم به این سو همواره تلاش دارند الگوهای توسعه پایدار را با توجه به طرح‌های آمایشی تدوین کنند. البته بسیاری از کارشناسان معتقدند دولت‌ها در ظاهر خود را موافق طرح‌های آمایش سرزمین نشان می‌دهند، در حالی که طرح‌های اجراشده در تناقض با همان برنامه‌های آمایشی و الگوی توسعه پایدار است. منتقدان این رویه دولت‌ها در ۲۰ سال اخیر بر این باورند که ما بدون توجه به تجارب موفق کشورهای توسعه‌یافته مسیری را در پیش گرفته‌ایم که نتیجه‌ای غیر از هدردادن منابع طبیعی سرشار سراسر ایران ندارد، اما این مسئله زمانی حادتر می‌شود که بسیاری از مدیران دولتی و غیردولتی این رویکرد را با بهانه لزوم حرکت به سمت توسعه از طریق ساخت‌وساز به صورت یکنواخت و با یک الگوی مساوات‌محور توجیه می‌کنند؛ این در حالی است که مخالفان، این رویکرد دولت را مصداق بارز اپیدمیک شدن «توهم توسعه» در بین مدیران کشور دانسته و ادامه این روند را خطرناک و به ضرر منافع ملی می‌دانند.

۱۵-۱۴-۱۲-۱۱-۷-۶-۵-۴-۳

عکس: آیدا فریدی

گرانی «چراغ خاموش» دارو

تولید سرم تا شهریور به روال عادی بازمی‌گردد

۸

فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

نوبت اول

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد تجدید مناقصه زیر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری تجدید مناقصه از دریافت اسناد تجدید مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در تجدید مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع تجدید مناقصه	نوع تجدید مناقصه	شماره تجدید مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	انجام کلیه عملیات تهیه متریال و اجراء فونداسیون، ریل‌گذاری، دمونتاژ، سرویس‌کاری، نصب، راه‌اندازی و تحویل تاور کرین واحد ۱۶ مجتمع آلومینای ایران	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۲۸

مهلت زمانی دریافت اسناد تجدید مناقصه از سایت: از مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۳ لغایت مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۰ می‌باشد.
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۳۱ می‌باشد.
زمان‌بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۲ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد تجدید مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا. به شماره تلفن: ۳۲۶۰۴۰۶۷ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸
پست الکترونیک: Info@iranAlumina.ir
آدرس اینترنتی: WWW.IranAlumina.ir
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۵/۱۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۵/۱۳

روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

نوبت دوم

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد تجدید مناقصه زیر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری تجدید مناقصه از دریافت اسناد ارزیابی کیفی و اسناد تجدید مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در تجدید مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع تجدید مناقصه	نوع تجدید مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	انجام خدمات ایاب و ذهاب پرسنل شاغل در شرکت آلومینای ایران با اتوبوس و مینی‌بوس	عمومی یک مرحله‌ای با ارزیابی کیفی فشرده	۲۰۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۲۷

مهلت زمانی دریافت اسناد تجدید مناقصه از سایت: از مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۲ لغایت مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۰ می‌باشد.
مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۴ می‌باشد.
زمان‌بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۹ می‌باشد.
اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد تجدید مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا. به شماره تلفن: ۳۲۶۰۴۰۶۷ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸
پست الکترونیک: Info@iranAlumina.ir
آدرس اینترنتی: WWW.IranAlumina.ir
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۵/۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۵/۱۲

روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

سر مقاله

منافع ملی و راهبردهای تعامل تجاری با جهان

مقتدا روانبخش
کارشناس اقتصاد

شیوه‌ها و روش‌های توسعه پیوندها و تعامل با جهان از مکاتب و نحله‌های فکری مختلفی پیروی کرده و می‌کند. آنچه در این مقال باید به آن نگریست، ضرورت توجه به ارتباطات، تعاملات، مناسبات، معاملات و برقراری معادلات با جهان است که در فرآیند توسعه هر کشور و بنا بر مقتضیات و شرایط داخلی و شناخت محیط خارجی و تحت تاثیر منافع ملی و سیاست‌های راهبردی کشورها شکل و قوام و دوام می‌یابد. منافع ملی واژه کلیدی است که با سیاست خارجی و روابط بین‌الملل عجین است. صرف‌نظر از عقاید و نظرهای مختلفی که در این باره وجود دارد، می‌توان گفت مقامات عالی هر کشوری تعیین‌کننده منافع ملی آن کشور هستند، زیرا منافع ملی، مسئله‌ای سیاسی و امنیتی است که تمام حوزه‌های یک حاکمیت را مانند چتری پوشش می‌دهد و نظر نهایی را در این باب، مقامات سیاسی تایید، تصویب و اجرا می‌کنند. در کشور ما به‌خاطر وجود نظام سیاسی خاص مبتنی بر آموزه‌های دینی و اخلاقی، منافع دینی با منافع ملی پیوندی تنگاتنگ دارند و نمی‌توان این دو را از هم تفکیک کرد. ساختار حکومتی ایران، یک ساختار مبتنی بر نظام‌های موجود دموکراسی یا مردم‌سالاری و در عین حال مبتنی بر مکتب دینی است؛ بنابراین محور تعاملات سیاسی، اقتصادی و در مجموع مولفه‌های قدرت آن بر همین بنیان‌ها استوار است. از نقاط قوت این کشور می‌توان به جمعیت ۸۵ میلیونی، نیروی جوان ۱۵ تا ۲۹ سال تا ۲۵ درصد کل جمعیت و همسایگی با ۱۵ کشور در مرزهای خاکی و آبی اشاره داشت. این کشور دومین دارنده ذخایر نفت خام در جهان پس از عربستان سعودی و دومین دارنده ذخایر گاز جهان پس از فدراسیون روسیه است. این کشور مساحتی بیش از یک میلیون و ۶۰۰ هزار کیلومتر مربع و ۲۷۰۰ کیلومتر مرز آبی و در کریدور ارتباطی شرق به غرب قرار دارد، دارای ۳ حوزه دریایی خلیج‌فارس، عمان و خزر است. همچنین دارای مرزهای گسترده آبی است که یک‌سوم مرزهای کشور را شامل می‌شود. جمهوری اسلامی ایران دارای ۱۵ کشور همسایه است که با ۳ کشور افغانستان، ترکیه و ارمنستان دارای مرز زمینی و ۸ کشور امارات متحده عربی، عمان، قطر، عربستان، بحرین، کویت، روسیه و قزاقستان، دارای مرز دریایی است. همچنین جمهوری اسلامی ایران با ۴ همسایه پاکستان، ترکمنستان، جمهوری آذربایجان و عراق همزمان دارای مرز دریایی و زمینی است. بیش از ۹۰ درصد صادرات و واردات کشور و ۱۰۰ درصد صادرات نفتی از طریق بنادر انجام می‌شود؛ بنابراین بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در سواحل و نواحی دریایی به‌ویژه مکران که مشرف بر شمال اقیانوس هند است، این امکان را فراهم می‌کند که عموم مردم از فرصت‌ها و مزیت‌های اقتصادی بهره‌مند شوند. کشور چهارفصل و دارای تنوع آب و هوایی، دارای امکانات و مزیت‌های متعدد معدنی، نیروی تحصیلکرده، شرکت‌های دانش‌بنیان و... است. استمرار سیاست‌ها و راهبردهای زیر از ضرورت‌های برقراری تعامل با سایر کشورها ضمن احترام به منافع ملی خواهد بود.

۱- شناسایی و بهره‌برداری مناسب از قابلیت‌ها و توانمندی‌های فیزیکی و غیرفیزیکی موجود در کشور و شناخت اولویت‌ها و مزیت‌های داخلی

۲- تداوم سیاست مناقشه‌زدایی، اعتمادسازی و بهبود چهره و پرستیژ ایران در منطقه و جهان در چارچوب رعایت منافع ملی

۳- برقراری روابط حسنه با کشورهای همسایه

۴- توسعه مناسبات هدفمند با چین و روسیه و اتحادیه اروپا در راستای تامین فناوری‌های موردنیاز

۵- افزایش تولیدات صنعتی و کشاورزی و توسعه صادرات غیرنفتی و حصول خوداتکایی و تحقق استراتژی اقتصاد مقاومتی به‌ویژه در کالاهای اساسی و استراتژیک

۶- توجه به تولید و صادرات خدمات فنی و مهندسی به‌ویژه برای کشورهای در حال توسعه

۷- گسترش مناسبات علمی، پژوهشی و تحقیقاتی و بهره‌مندی از ظرفیت‌های موجود داخلی و تعامل با مراکز و منابع جهانی

۸- تاکید بر اصلاح قوانین و مقررات و بهبود فضای کسب‌وکار به‌عنوان بستر و پلتفرم موردنیاز تعامل تجاری، اقتصادی با جهان

۹- حضور فعال و تاثیرگذار در مجامع و محافل، سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی، کنوانسیون‌ها و اجلاس‌های منطقه‌ای و جهانی

۱۰- نقش‌آفرینی بیش از پیش سفارتخانه‌های ایران در خارج از کشور، به‌ویژه در حوزه بازرگانی و اقتصادی

۱۱- ایجاد زیرساخت‌های پیشرفته فناوری اطلاعات و ارتباطات برای توان‌افزایی ارتباط با نظام‌ها و سیستم‌های کشورهای پیشرفته و استقرار کامل دولت الکترونیک

۱۲- توجه به «اقتصاد دریامحور» در راستای توسعه صنایع شیلاتی، حمل‌ونقل دریایی، انرژی‌های تجدیدپذیر، امور دفاعی، گردشگری، ساخت تجهیزات و...

امضای اعتبارنامه رئیس‌جمهوری منتخب توسط شورای نگهبان

سخنگوی شورای نگهبان از امضای اعتبارنامه رئیس‌جمهوری منتخب توسط اعضای این شورا خبر داد.

به گزارش ایسنا، پایگاه اطلاع‌رسانی شورای نگهبان اعلام کرد: در اجرای ماده ۲ قانون انتخابات ریاست‌جمهوری، اعتبارنامه رئیس‌جمهوری منتخب در جلسه اخیر شورای نگهبان امضا و به دفتر مقام معظم رهبری ارسال شد. به موجب ماده ۲ قانون انتخابات ریاست‌جمهوری اعتبارنامه رئیس‌جمهوری توسط شورای نگهبان تهیه و به حضور مقام رهبری تقدیم می‌شود.

در اجرای ماده ۸۳ قانون انتخابات ریاست‌جمهوری، یک نسخه از اعتبارنامه نیز به وزیر کشور ارسال شد. به این ترتیب مراسم تنفیذ رئیس‌جمهوری منتخب سه‌شنبه برگزار می‌شود.

سخنگوی هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی نیز از حضور ۱۱۵ مقام رسمی از ۷۳ کشور جهان در مراسم تحلیف حجت‌الاسلام‌والمسلمین سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری منتخب خبر داد.

سید نظام‌الدین موسوی در نشست خبری درباره مراسم تحلیف رئیس‌جمهوری گفت: مراسم تنفیذ حکم ریاست‌جمهوری سه‌شنبه، ۱۲ مرداد (امروز) با حضور رهبر معظم انقلاب برگزار می‌شود و مراسم تحلیف و سوگند رئیس‌جمهوری نیز در ۱۴ مرداد برگزار خواهد شد. در ادامه رای اعتماد مجلس به کابینه معرفی شده رئیس‌جمهوری در دستور کار است و بعد از آن دولت جدید کار خود را آغاز خواهد کرد.

روحانی در آخرین سخنرانی به‌عنوان رئیس‌جمهوری ایران:

بِینی و بِین‌الله دولت کوتاهی نکرده است

حسن روحانی روز گذشته در آخرین نشست با مدیران ارشد دولت با اشاره به اینکه فرازونشیب این چند سال فراوان بود گفت: بینی و بین‌الله دولت کوتاهی نکرده است. من هیچ وزیر یا معاونی را به‌خاطر توصیه فردی، جناحی یا براساس رفاقت انتخاب نکردم. هر که را برگزیدم براساس لیاقت بوده است.

خدا را گواه می‌گیرم. هیچ وقت به هیچ وزیری نگفتم این فرد معاون شود. اگر بوده الان آن وزیر بلند شود و بگوید. در هیچ شورایی نبوده که من ریاست آن را داشته باشم و از نظر جمع تبعیت نکنم؛ حتی اگر مخالف بودم. من تابع نظر جمع بودم. حتی در دولت مراعات می‌کردم که ابتدا دست خود را بلند نکنم تا وزرا به‌راحتی بتوانند رأی بدهند.

وی اضافه کرد: آنچه که برای نجات کشور در سال ۹۲ فکر می‌کردم یعنی اعتدال و تعامل سازنده در داخل و خارج، هنوز بعد ۸ سال همان فکر را می‌کنم. با چنگ انداختن به صورت هم و با هتاکی و تخریب یکدیگر نمی‌توانیم کشور را به پیشرفت برسانیم.

باید به این نتیجه برسیم که دوران تندروی به پایان رسیده است. راه اعتدال است. در طول این ۸ سال جناح‌های مختلف به آینده امیدوار بودند.

روحانی تصریح کرد: من به ملت ایران عرض می‌کنم کشور باید توسعه پیدا کند و کشوری الگو برای جهان باشد. یکی از راه‌های اصلی این هدف تعامل سازنده با همسایگان و جهان است. چطور ما توانستیم ۷ قطعنامه خطرناک را از سر ملت برداریم؛ کار ساده‌ای نبود. من می‌دانم کار وزیر خارجه و دستگاه دیپلماسی ما چقدر دشوار بود.

وی گفت: سخت‌ترین کار این است که به میدان بیاییم و در میدان مذاکره کنیم. در آن شرایط و ماه‌های اولیه کارهای بزرگی کردیم. اینکه می‌گویند برجام خوب نیست را واگذار می‌کنیم به آثار برجام.

وی گفت: ما در شرایط داعش و ناامنی منطقه و نفت ۳۰ دلاری اجازه ندادیم تکانه‌ها ما را تسلیم کند. ما در آن شرایط به توافق رسیدیم اما برای برهم زدن توافق تلاش شد.

خیلی حرف‌ها هست که الان نمی‌توانم بگویم و شاید تا سال‌ها هم نتوانم که چه کارها شد که توافق نشود و بین تیر و دی ۹۴ چه حوادثی رخ داد. اکثریت مردم از این اتفاقات خبر ندارند.

روحانی با بیان اینکه در دولت دوازدهم خر داغ کردند اما آنها بوی کباب به مشام‌شان رسید، افزود: دی ۹۶ نخستین علامت را به صهیونیست‌ها و ارتجاع منطقه داد که می‌شود برجام را به‌هم زد. اسنادی دروغ و راست اسرائیلی‌ها بردند و منتشر کردند و به ترامپ گفتند براساس این اسناد چیزی از برجام نمی‌ماند.

در ادامه جنگی رخ داد و دشمن بر سر مردم ما بمب ریخت اما در این شرایط عده‌ای می‌گفتند دولت کجاست؟ به‌جای آنکه به کسی که بر سر مردم بمب می‌ریزد فحش دهند، به کسانی حمله شد که دنبال حراست از کشور بودند.

رئیس‌جمهوری ادامه داد: شاید هر دولت معمولی بود، در اثر این فشارها کمرش می‌شکست اما ما ناچار شدیم در این جنگ اقتصادی مسیر خود را ادامه دهیم. همه دنیا می‌دانند که شرایط جنگ و صلح یکسان نیست.بنادر، چاه‌های نفت و بانک‌ها بسته شد و صادرات ما هم دچار مشکل شد. ۱۱۶ میلیارد دلار کمتر درآمد نفتی داشتیم و معلوم است که وقتی دلار نباشد، ارز گران می‌شود و تاثیر خود را بر سایر اجناس می‌گذارد.

در این شرایط انتظار می‌رفت همه، حتی مخالفان هم به کمک دولت بیایند و حداقل تخریب‌های بزرگ متوقف شود. روحانی با اشاره به فرمایش رهبر معظم انقلاب که رئیس‌جمهوری فرمانده جنگ اقتصادی است، بیان کرد: البته من سال‌ها در زمان جنگ تحمیلی فرمانده پدافند هوایی بودم و جنگ را درک می‌کنم و می‌دانم جنگ اقتصادی یعنی چه. باید همه دست به دست هم می‌دادیم. امروز هم باید دست به دست هم دهیم.

روحانی با بیان اینکه کرونا یک و نیم میلیون نفر را بیکار کرد، گفت: می‌دانم مردم چقدر رنج و زحمت دیدند اما اقتصاددانانی که به من می‌گفتند در پایان سال ۹۷ تورم سه‌رقمی داریم، شرایط را برای مردم تشریح کنند. ما فقط توانستیم بخشی از مشکلات را جبران کنیم؛ به‌طور مثال در زمینه واکسیناسیون تا فردا به مرز تزریق به ۱۴ میلیون نفر می‌رسیم.

در حد توان خودمان در این زمینه تلاش کردیم.

رئیس‌جمهوری بیان کرد: در این مدت مسائل غیرمنتظره‌ای وجود داشت. من فکر نمی‌کردم در ۲۵ استان سیل بیاید و در مدت کوتاهی سدهای خوزستان پر شده و دچار مشکل شویم. یا اینکه زلزله‌ای عظیم رخ دهد یا با کرونا مواجه شویم.

فکر نمی‌کردم امریکا به‌راحتی برجام را زیر پا بگذارد، اما فکر می‌کردم روزهای پایانی دولت دوازدهم با پایان جنگ اقتصادی و مهار کرونا همراه شود و در نهایت اینکه ما در زمینه مذاکرات در چارچوب مدنظر رهبری حرکت کردیم.

دولت سیزدهم راه دشواری در پیش دارد

علی ربیعی، سخنگوی دولت دوازدهم در آخرین نشست خبری خود با حضور خبرنگاران اظهار کرد: گفتمان دولت یازدهم، براساس ضرورت‌های دوره حیات سیاسی و اجتماعی ایران در دهه ۸۰ شکل گرفت. در سال ۹۲ گفتمان اعتدال، یک نیاز برای کشور بود.

سخنگوی دولت بیان کرد: دولت اعتدالی با تدبیر و امید، در دوره ۸ ساله فعالیت خود، بسیاری از اقدامات را سامان داد؛ هرچند به‌علت موانع داخلی و خارجی نتوانست در برخی موارد موفق شود.

قضاوت درباره دولت‌های یازدهم و دوازدهم، بدون دیدن «عوامل خارجی و موانع داخلی» و ارزیابی عملکرد آن بدون تقسیم این مدت به ۲ دوره زمانی، تبیینی منصفانه و درست نخواهد بود.

ربیعی تصریح کرد: دولت با این تحلیل که کشور نیازمند توسعه است و در سایه پیشرفت و توسعه و بزرگ شدن اقتصاد امکان تحرک‌های اجتماعی فراهم می‌شود، برنامه‌های خود را در سایه ۳ جهت «رشد و توسعه، گسترش عدالت و فقرزدایی» در نظر گرفت.

سخنگوی دولت خاطرنشان کرد: برای دستیابی به عامل اول، نیازمند سرمایه‌گذاری‌های متعددی بودیم؛ بنابراین با مشی اعتدال در سیاست خارجی، به سمت زدودن ایران‌هراسی شکل گرفته پیش رفتیم و در یک روند پرافتخار، ایران یک‌تنه در برابر ۶ قدرت جهان قرار گرفت و آنان را به تعامل به ایران در موقعیت برابر و توام با احترام، واداشت.

اعتدال در روابط خارجی، به فراموش کردن معنای دشمنی‌ها و بدخواهی‌هایی نبود که علیه ملت ما روا شده، بلکه به‌معنای حرکت در مسیر منافع ملی است.

ربیعی بیان کرد: امروز در پایان دولت می‌خواهم بگویم تحریم باعث به‌هم خوردن تعادل نرخ بسیاری از کالاها در بازار شد. این مسیری که ما رفتیم، اشتباه نبود؛ هنوز هم می‌گوییم اعتدال، تنها راه موفقیت و غلبه بر موانع است.

وی تصریح کرد: برای موفقیت دولت سیزدهم دعا می‌کنیم. دولت آینده راه دشواری در پیش دارد.

باید همگان انتظارات منطقی از دولت آینده داشته باشیم. دولت آینده هم در شرایط تحریم قرار دارد. تحریم، حقیقتی انکارناپذیر است. دولت آتی نیز با چالش‌های سه‌گانه امروز دولت دوازدهم روبه‌رو خواهد بود.

تغییرات آب‌وهوایی و خشکسالی، امری واقعی است و جدی. بدون تردید نمی‌توان با عادات مألوف، مسیر را ادامه داد. تغییرات اقلیمی و کرونا هم به‌عنوان «افراطی‌گری انسان ساخته طبیعت»، چالش‌هایی هستند که دولت آتی با آن مواجه خواهد بود.

کرونا و تحریم هم آثار معیشتی و روانی خود را ادامه می‌دهد. در کنار آن، تجربه ما در ۸ سال اخیر می‌گوید تنها راه موثر برای مواجهه با این چالش‌ها مدارا، عقلانیت و سختکوشی است که می‌توان با آن بر مشکلات فائق شد.

وی تاکید کرد: توصیه‌ام به همه شما این است که بپذیریم دولت آتی، دولت همه مردم ایران است. بپذیریم که انتخابات تمام شد، اما شرارت‌های خارجی کماکان هست و ما در برابر آن شرارت‌ها نیازمند حضوری پرقدرت هستیم.

ربیعی خطاب به صداوسیما گفت: ظاهرا هنوز هم تحریم از نظر صداوسیما واقعیت ندارد و در برنامه‌های اقتصادی که می‌سازد، هیچ اثری از تحریم دیده نمی‌شود. صداوسیما همچنان به دولت یازدهم و دوازدهم بپردازد و نقدش کند تا بگذارد دولت سیزدهم در آرامش به کارها برسد.

سیمان سفید نی‌ریز و افزایش ۴۷ درصدی سود خالص

شرکت سیمان سفید نی‌ریز موفق شد در بهار امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۷ درصد در شاخص سود خالص رشد داشته باشد.

به گزارش روابط عمومی شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین، داود اکبری شهرستانی با اشاره به اهمیت قابل توجه راهبردهای شرکت‌های سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی و سیتا گفت: متاسفانه سال‌های گذشته فشار زیادی بر بخش تولید وارد شد که عمده آن‌ها ناشی از شیوع کرونا و تحریم‌های ظالمانه بود. با این حال شرکت‌های شستا و سیتا با برنامه‌ریزی‌های مالی و فنی توانستند، علاوه بر حفظ روند تولید به بهبود ساختار مالی و فنی شرکت‌ها نیز بپردازند.

اکبری شهرستانی افزود: شرکت سیمان سفید نی ریز بر اساس برنامه‌ریزی‌های موجود موفق شد به سود خالص ۶ میلیارد تومانی در سه ماهه نخست سال‌جاری دست یابد که این رقم حاکی از رشد ۴۷ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته است.

مدیرعامل شرکت سیمان سفید نی‌ریز با بیان این که خوشبختانه هلدینگ بر مباحث فنی نظارت مناسبی دارد، گفت: اقدامات مهمی در حوزه فنی در دستور کار قرار دارد و به زودی برخی از آن‌ها انجام خواهد شد. هلدینگ در این زمینه با برنامه‌ریزی‌های متعدد تلاش می‌کند عملکرد فنی کارخانه‌های سیمان را نیز بهبود دهد.

اکبری شهرستانی با اشاره به این که بورس کالا یکی از بهترین سیاست‌هایی بود که از اواخر خردادماه سال جاری در دستور کار قرار گرفت، گفت: از مهمترین دستاوردهایی سه ماهه گذشته برای کل صنعت سیمان از جمله شرکت می‌توان به عرضه کل محصولات سیمان شرکت در بورس کالا نام برد.

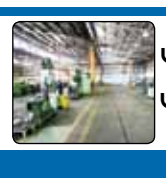
خوشبختانه به عرضه سیمان در بورس کالا، شفافیت قابل توجهی بر معاملات سیمانی حاکم است و مردم نیز می‌توانند به راحتی محصولات مورد نیاز خود را تامین کنند. علاوه بر این با ورود سیمان به بورس کالا علاوه بر جلوگیری از سود غیرمتعارف دلالان، نظام قیمت‌گذاری نیز بر اصل عرضه و تقاضا بازگشته و قیمت دستوری که در تضاد با منافع سهامداران است، حذف شده است.

	سه ماهه ۱۴۰۰	سه ماهه ۱۳۹۹	درصد افزایش
درآمد فروش	۳۲	۱۳	۱۵۱
سود ناخالص	۱۵	۵	۱۹۵
سود (زیان) عملیاتی	۶	۴	۶۱
سود (زیان) خالص	۶	۴	۴۷

روابط عمومی شرکت سرمایه گذاری سیمان تامین (سهامی عام)

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۱۲ مرداد ۱۴۰۰
۲۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۲
۳ اوت ۲۰۲۱
شماره ۱۸۵۳
پیاپی ۳۱۷۱

آمایش سرزمین مقهور مسائل سیاسی

کاهش ۷۰ درصدی بدهی سایپا به مشتریان

واکاوی طرح‌های آمایش سرزمین در اروپا

www.sanatnewspaper.com

تحلیل روز

تحلیل صمت از نقش ساختار اقتصاد سیاسی در توسعه

حمایت از بنگاه‌های کوچک راه نجات است

امیرعباس آذرموند: **رویکرد معطوف به نظریه استقرار سیاسی معتقد است می‌توان با طراحی سیاست‌ها یا نهادها، متناسب با بستر کشورها نتایج بهتری کسب کرد. به عبارتی، تفاوت عملکرد نهادها در کشورهای مختلف وابسته به بستر کشورهاست اما منظور از بستر، هنجارها یا توانمندی‌ها نیست. در این نظریه محور تحلیل نهادی، توزیع قدرت و چگونگی بازتولید قدرت از طریق نهادهای رسمی و غیررسمی است. به عبارتی، واکنش گروه‌های قدرتمند است که تا حد زیادی کیفیت عملکرد یک نهاد را تعیین می‌کند. این رویکرد در گزارش توسعه بانک جهانی سال ۲۰۱۷ نیز مورد توجه قرار گرفته است؛ «میزان تعهد و تمایل بازیگران برای همکاری و هماهنگی مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده کار آمدی است.»**

عکس: صمت

به گزارش صمت تنها زمانی آثار نهادی قابل تحلیل هستند که بستر مربوط به آن نشانه‌هایی از ثبات در طول زمان داشته باشد. به سیستم نهادی و سیاسی که ویژگی‌های خود را در طول زمان بازتولید می‌کند، استقرار سیاسی می‌گویند. در بالاترین سطح، استقرار سیاسی معرف نظم اجتماعی است که نشان می‌دهد یک جامعه چگونه مسئله خشونت را حل کرده و به حداقلی از ثبات سیاسی و عملکرد اقتصادی دست یافته است. البته بسیاری از کشورهای در حال توسعه از فقدان نظم اجتماعی و خشونت گسترده رنج می‌برند. در این کشورها مشکل اصلی ظهور یک نظم اجتماعی است. نیل به نظم اجتماعی یا استقرار سیاسی نیازمند نهادهای رسمی و غیررسمی است که مزایایی را هم‌راستا با قدرت گروه‌های پرنفوذ ایجاد کند. در چنین شرایطی سیستم نهادی می‌تواند حداقل عملکرد اقتصادی ضروری برای بازتولید سیستم ایجاد کرده و در این حالت می‌توان پایانی برای درگیری‌ها متصور بود. در سطح عمیق‌تر، یک استقرار سیاسی به معنای یک ساختار نهادی برحسب قدرت طبقه‌ها و گروه‌هاست تا مزایایی را برای آنها فراهم کند. به عبارتی استقرار سیاسی به عنوان یک توافق باثبات میان نخبگان سیاسی زمانی پایدار است که در بطن آن ترکیبی سازگار از نهادها و توزیع قدرت بین گروه‌های صاحب‌نفوذ جامعه وجود داشته باشد. توزیع مزایا اگر از منظر اقتصادی پایدار نباشد، فرو می‌ریزد. از طرفی اگر یک ساختار نهادی به دنبال عملکرد اقتصادی مناسب از طریق سیستم توزیع مزایایی باشد که برای گروه‌های صاحب قدرت قابل قبول نیست، باز هم فروخواهد ریخت. یک نظم اجتماعی در غیاب یک خشونت عریان باید براساس سازگاری یک‌سری نهاد و روابط قدرت عمل کند که بتواند حداقل سطحی از پایداری سیاسی و اقتصادی را در پی داشته باشد.

قدرت ایستادگی

بازوی نظارتی مجلس شورای اسلامی در تحلیلی می‌گوید از راه‌های مختلف می‌توان انواع و میزان قدرت را سنجید اما مناسب‌ترین بعد قدرت برای تحلیل استقرار سیاسی مفهوم قدرت ایستادگی است. قدرت ایستادگی یعنی یک سازمان تا قبل از تسلیم شدن تا چه مدت می‌تواند به نزاع با سازمان‌های دیگر یا دولت ادامه دهد. استقرار سیاسی به ترکیبی متقابل از قدرت و نهادها اطلاق می‌شود که از نظر سیاسی و اقتصادی سازگار و همچنین پایدار باشند. اگر این ترکیب نهادها و قدرت به اندازه کافی دوام نداشته باشد، استقرار سیاسی وجود ندارد. منظور از دوام، حداقل کارآمدی سیاسی و اقتصادی است که برای حفظ ساختار نهادی ضروری است. منظور از حداقل کارآمدی اقتصادی، امکان فعالیت اولیه نخبگان اقتصادی و همچنین جلوگیری از وقوع بحران است. هرچند این حداقل سطح عملکرد اقتصادی در جوامع مختلف بسته به انتظارات گروه‌های قدرتمند می‌تواند متفاوت باشد. حداقل کارآمدی سیاسی اشاره به مدیریت تنازع به گونه‌ای دارد که ساختارهای نهادی و ثبات سیاسی حفظ شوند. نهادها و توزیع لزوما یک سیستم با وابستگی متقابل زیاد هستند. از یک سو نهادها بر توزیع قدرت اثرگذاری دارند زیرا با خلق مزایای اقتصادی، تعیین‌کننده بخشی از قدرت نسبی گروه‌های مختلف هستند. همچنین توزیع نیز بر نهادها تاثیرگذار است زیرا گروه‌های قدرتمند به منظور دستیابی به توزیع مزایای مورد نظرشان همواره بر فرآیند تکامل نهادهای رسمی و غیررسمی اثر گذارند. هنگامی هم که یک ترکیب سازگار پدید آید، نهادها و توزیع قدرت به طور متقابل از هم حمایت می‌کنند.

استقرار سیاسی حامی پرور چیست؟

استقرار سیاسی در کشورهای در حال توسعه حامی‌پرور است؛ به این معنا که بخش زیادی از اعمال قدرت از راه سازمان‌های غیررسمی انجام می‌گیرد. در استقرار سیاسی حامی‌پرور بخش بزرگی از توزیع قدرت هم‌راستا با نهادهای رسمی نیست. از این رو، قانون‌گرایی و غیرشخصی بودن در نهادهای رسمی کمرنگ شده و اعمال نفوذهای شخصی جزئی از روند طبیعی امور محسوب می‌شود. در استقرار سیاسی سرمایه‌داری، بخش بزرگی از قدرت با حقوق و نهادهای رسمی، به‌ویژه حقوق مالکیت خصوصی سازگار است. بیشتر کشورهای پیشرفته غربی چنین استقرار سیاسی دارند. ویژگی اصلی این استقرار سیاسی این است که درآمد سرمایه‌داران بر دیگر منابع قدرت برتری دارد؛ به این معنا که گروه‌های قدرتمند دیگر قادر نیستند به شکل جدی سرمایه‌داران را به چالش بکشند؛ البته منهای شرایط انقلابی که یکسره می‌تواند سیمای طبقاتی جامعه را تغییر دهد. با گسترش بورژوازی، نیاز به اعمال قوانین حقوق مالکیت اهمیت بیشتری پیدا می‌کنند. در استقرار سیاسی کشورهای در حال توسعه بخش بزرگی از قدرت با نهادهای رسمی سازگار نیست. از این رو، اجرای نهادهای رسمی به‌واسطه موانع معمولا غیررسمی محدود می‌شود. به‌عبارت دیگر قدرت غیررسمی در تصمیمات توزیعی نقش پررنگی دارد. در بعضی موارد نهادهای رسمی و حاکمیت قانون تا جایی زیرپا گذاشته می‌شوند که استقرار سیاسی وارد یک بحران ادامه‌دار می‌شود. استقرار سیاسی در بحران، زمانی ظهور می‌کند که نهادهای رسمی فروریخته و بی‌ثباتی سیاسی و خشونت عرصه عمومی را دربر گرفته باشد. انجام همه یا بیشتر امور وابسته به نهادهای غیررسمی به‌ویژه گروه‌های قادر به اعمال خشونت است.

چرا سیاست‌های حمایتی شکست می‌خورند؟

اجرای سیاست‌های اقتصادی نه تنها به پیکربندی سیاسی بلکه به پیکربندی اقتصادی جامعه هم وابسته است. یکی از دلایل مهمی که باعث شکست سیاست‌های حمایتی به‌منظور ظهور شرکت‌های رقابت‌پذیر در کشورهای در حال توسعه می‌شود این است که روابط دولت و بخش خصوصی موجب می‌شود رانت‌ها به جای اینکه صرف افزایش بهره‌وری و یادگیری شوند به طور غیرمولدی تسخیر می‌شوند. گرچه تحلیل تحولات اقتصادی و اجتماعی ایران در تطبیق با نظریه استقرار سیاسی، نیازمند یک مطالعه عمیق تاریخ است، با این حال کم و بیش می‌توان با تبیینی که از مفهوم استقرار سیاسی آمد، به طور مختصر چند گزاره کلی را مطرح کرد. از یک سو باید پذیرفت ویژگی ساختار حامی‌پرور رقابتی، افق زمانی کوتاه‌مدت و توانمندی اجرای پایین دولت است زیرا همواره دولت‌ها باید نگران افزایش پایگاه رأی جناح رقیب باشند و درنتیجه توان و تمایل برای برنامه‌ریزی بلندمدت کاهش می‌یابد. از سوی دیگر این تنوع در ائتلاف حاکم، به‌ویژه در سطوح پایینی نیروهای ائتلاف، توانمندی اجرای دولت را کاهش می‌دهد. این موضوع می‌تواند بخشی از چرایی عدم تمایل دولت‌ها در کشور به برنامه‌ریزی بلندمدت و همچنین ضعف دولت در اجرا را توضیح دهد. توانمندی پایین و متوسط با ارتباطات سیاسی قوی، انتظام بنگاه‌های اقتصادی حمایت‌شونده را به‌شدت دچار مشکل می‌کند. از این رو، عجیب نیست که حمایت‌های صورت گرفته از صنایع بانفوذی چون خودروسازی، پتروشیمی و فولاد، تسخیر شده و به اهداف خود نرسید چراکه همواره صنایع صاحب نفوذ می‌توانند با اتکا به قدرت لابی‌گری خود جلوی قطع سیاست‌های حمایتی را بگیرند. یکی از راه‌حل‌های این مشکل، اختصاص حمایت‌های پسینی، به جای حمایت‌های پیشینی است؛ به این معنا که حمایت، پس از رسیدن بنگاه به اهداف تعیین‌شده اختصاص یابد. جز صنایعی مانند خودرو، پتروشیمی، فولاد و سیمان که همواره مورد توجه دولت‌ها بوده و دارای روابط نزدیک با دولت هستند، هلدینگ‌های بزرگ شبه‌دولتی هم از ارتباطات سیاسی قابل توجهی برخوردارند. از این رو، دولت باید در اختصاص هر نوع حمایت به این نوع بنگاه‌های اقتصادی تا حد زیادی با احتیاط عمل کرده و شرایط قطع یا افزایش این حمایت‌ها را به صورت شفاف اعلام کند. در استقرار سیاسی فعلی که توانمندی اجرای دولت محدود بوده و احتمال تسخیر سیاست‌های حمایتی می‌رود، به‌نظر می‌رسد یکی از گزینه‌های کم‌ریسک‌تر، حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط باشد که در صنایع با فناوری‌های ساده و میان‌رده فعال بوده و ارتباطات سیاسی محدودی برخوردار دارند.

سخن پایانی

در رویکرد استقرار سیاسی دو سطح تحلیلی در نظر گرفته شده است؛ یک سطح استقرار سیاسی کلان که چگونگی توزیع قدرت و مزایا در سطح جامعه را نشان می‌دهد. این سطح تحلیل، دلالت‌های مهمی مبنی بر اینکه چه نوع نهاد یا سیاست‌هایی احتمالا با مخالفت کمتری از سوی گروه‌های قدرتمند روبه‌رو می‌شوند، به دست می‌دهد. سطح دوم، سطح تحلیل بستری است که قرار است نهاد در آن به کار گرفته شود. همچنین زمینه را برای اصلاحات حکمرانی و نهادی رشدافزا فراهم کند. در مجموع مشخص است توانمندی اجرای دولت در استقرار سیاسی فعلی محدود بوده و احتمال تسخیر سیاست‌های حمایتی می‌رود. براین اساس، یکی از گزینه‌های کم‌ریسک‌تر می‌تواند تمرکز سیاست‌های حمایتی بر بنگاه‌های کوچک و متوسط باشد که در صنایع با فناوری‌های ساده و میان‌رده فعال بوده و ارتباطات سیاسی محدودی دارند.

یادداشت

ضرورت اصلاح نظام تعرفه‌ای واردات خودرو و قطعات

عبداله توکلی‌لاهیجانی
کارشناس حوزه خودرو

سیاست‌گذاری نادرست تعرفه‌ای، از آن دست سیاست‌هایی است که زمینه را برای رشد مونتاژکاری خودروهای چینی مهیا کرده است (بخش دولتی و خصوصی هم ندارد). سیاستی که سیگنال نادرستی را به خودروسازان در راستای توسعه کسب‌وکار مبتنی بر واردات CKD خودروها و مونتاژ آنها، به سبب سود مصنوعی ایجادشده از تفاوت تعرفه‌های بین مونتاژ صرف و واردات خودرو تکمیل‌شده (CBU) می‌دهد. درحالی‌که سهم مونتاژ از نرخ خودرو برای خودروهای پرتیراژ، کمتر از ۷ درصد است (یعنی ارزش‌افزوده مونتاژ در زنجیره ارزش خودرو کمتر از ۷ درصد است.) میزان تعرفه واردات قطعه به‌یک‌باره به میزان ۶۰ درصد کمتر می‌شود یعنی اگر کسی بخواهد خودرو را به صورت کامل وارد کند، تقریبا به میزان بیشتر از ۱۰۰ درصد ارزش خودرو باید تعرفه و هزینه‌های دیگر بدهد. حال آنکه اگر فقط قطعات منفصله خودرو را وارد کند (CKD) و در ایران تنها آنها را سرهم کند، میزان تعرفه و سایر هزینه‌ها به‌یک‌باره به ۴۰ درصد می‌رسد (تعرفه واردات برای قطعات خودروهایی با داخلی‌سازی کمتر از ۲۰ درصد به میزان ۴۰ درصد است) و این یعنی آنکه ما برای مونتاژکاری صرف مشوق قائل شده‌ایم، حال آنکه مونتاژ خودرو عملا ارزش‌افزوده چندانی در داخل کشور ندارد؛ نه شغل زیادی ایجاد می‌کند، نه زمینه را برای توسعه‌های آینده و بلندمدت فراهم می‌کند و نه حتی به انتقال دانش فنی می‌انجامد و البته بسیاری از عناصر زنجیره ارزش که به یمن حمایت قدرت سیاسی در کشور به‌وجود آمده‌اند (همانند قالب‌سازان و...) از دایره زنجیره ارزش بیرون می‌مانند و حتی این سیاست‌گذاری نادرست باعث شده گاه خودروسازان وطنی نرخ پک قطعات منفصله را از خودروسازان چینی گران‌تر از معمول در مقایسه با نرخ فروش خودرو در چین (MSRP) بخرند و با این اوصاف اگر هنوز این فرآیند برایشان می‌صرفد و اقتصادی است تنها به‌واسطه حفاظ تعرفه‌ای است که دولت برایشان مهیا کرده؛ یعنی این سیاست تعرفه‌گذاری، عملا مشوقی برای مونتاژکاری صرف است.

هزینه‌های لجستیک ارسال قطعات منفصله به داخل کشور به‌مراتب سنگین‌تر از ارسال خودرو کامل به داخل کشور است و به این ترتیب عملا هزینه‌های این سیاست‌گذاری نادرست را مصرف‌کنندگان خودرو در ایران می‌پردازند (به‌عنوان مثال، اگر قرار است تمام اجزای منفصله بدنه یک خودرو از خارج از کشور وارد شوند، ایجاد خط تولید مونتاژ بدنه در داخل کشور بدون وجود چتر تعرفه‌ای چه معنایی می‌داد؟ مگر نه آنکه هزینه‌های سرسام‌آور لجستیک قطعات منفصله باید این فعالیت را از منظر اقتصادی بی‌معنا جلوه دهد؟)

همین سیاست‌گذاری تعرفه‌ای باعث شده بازار ایران تبدیل به عرصه تاخت‌وتاز برندهای رنگارنگ چینی شود، حضور آنها حاصل این سیاست‌گذاری تعرفه‌ای و البته سایر شرایط محیطی حاکم بر این صنعت در کشور است. تنوعی از برندهای مختلف چینی که عرصه خدمات پس از فروش را نیز دشوار و هزینه‌بر کرده است و همه این هزینه‌ها نهایت به مصرف‌کننده داخلی تحمیل می‌شود.

تا سال ۸۴ میزان تعرفه با نسبت داخلی‌سازی به صورت تقریبا خطی کاهش می‌یافت اما پس از سال ۸۴ تاکنون نظام تعرفه به صورت پلکانی اعمال شد؛ یعنی خودروساز فقط با CKD کاری و مونتاژ صرف و داخلی‌سازی حتی کمتر از ۲۰ درصد می‌تواند از میزان تعرفه بالای ۱۰۰ درصد برسد و میزان تعرفه برای مونتاژکاری صرف به‌یک‌باره به ۴۰ درصد کاهش می‌یابد؛ بنابراین می‌توان گفت نظام پلکانی فعلی به‌مراتب بدتر از وضعیت پیشین است، زیرا راه را برای مونتاژکاری صرف و عدم‌تمرکز بر داخلی‌سازی قطعات استراتژیک خودرو هموار می‌کند؛ بنابراین شرح مسئله این است: نظام تعرفه‌ای واردات خودرو و قطعات منفصله کنونی به صورتی است که خودروسازان را به جای تمرکز بر توسعه محصول و دستیابی به دانش فنی و در نهایت عمق داخلی‌سازی بیشتر، به مونتاژکاری صرف سوق می‌دهد. اما راه‌حل پیشنهادی چیست؟

برای آنکه بتوان به ارزش‌افزوده واقعی در صنعت خودرو دست یافت لازم است عمق داخلی‌سازی افزایش یابد؛ بنابراین ضروری است که مشوق‌ها به جای داخلی‌سازی قطعاتی مانند موکت، شیشه یا تایر که روی قطعاتی با ارزش‌افزوده بیشتر مانند ECU و... متمرکز شود. از این‌رو پیشنهاد می‌شود علاوه‌بر حذف روش پلکانی و جایگزین کردن روش خطی قطعات و سیستم‌ها به دو گروه یا کلاس اصلی تقسیم‌بندی شوند و برای قطعاتی با اهمیت بیشتر نظیر ECU ایربگ و قطعات الکترونیکی خودرو در صورت داخلی‌سازی، مشوق‌های بیشتری برای خودروساز درنظر گرفته شود یعنی اگر خودروسازی روی داخلی‌سازی قطعات دانش‌بنیان و با ارزش بیشتر در صنعت خودرو (کلاس دوم) متمرکز شود از معافیت گمرکی بیشتری نسبت‌به قطعات کلاس اول برخوردار شود.

در کلاس دوم قطعات می‌توان قطعات الکترونیکی، قطعات کنترلی، سنسورها، قطعات قوای محرکه و تعلیق خودرو (پلوس) و به‌طورکلی قطعات ارزبر فعلی را گنجاند و هر سال نیز بنا به نرخ داخلی‌سازی لیست این قطعات را به‌روزآوری کرد بدین‌ترتیب می‌توان مشوق‌ها را در راستای داخلی‌سازی قطعات با ارزش‌افزوده بیشتر به‌کار بست. بنابراین خودروساز اگر تلاش خود را مصروف به داخلی‌سازی قطعات کلاس دوم کند می‌تواند میزان تعرفه گمرکی کمتری برای پک قطعات باقیمانده بپردازد و به‌عبارت دیگر داخلی‌سازی قطعات کلاس دوم وزن بیشتری در داخلی‌سازی برای خودروساز خواهند داشت.

چالش قطعه‌سازان حوزه حمل‌ونقل چیست

قائم‌مقام عملیات شرکت بهره‌برداری مترو تهران با بیان اینکه حفظ جان انسان‌ها در حمل‌ونقل بسیار مهم و ضروری است، گفت: این در حالی است که در کشور سایت تست قطعات ساخته شده در این صنعت وجود ندارد.

به‌گزارش ایسنا، مجید رستمی افزود: حمل‌ونقل «انبوه‌بر» در کشور تاکنون وارداتی بوده و کسی باور نمی‌کرد روزی به این باور برسیم که پروژه قطار ملی را با تکیه بر توان متخصصان و توانمندان کشور تعریف و اجرایی کنیم.او تامین و تهیه قطعات فناورانه این صنعت را یکی از چالش‌های کشور نام برد و اظهارکرد: آنچه چرخ این صنعت را به پیش می‌راند، پتنت‌ها و دانش فنی‌هایی است که در اختیار ما نیست و باید با استفاده از متخصصان کشور این نیاز را رفع کنیم و اعمال تحریم‌ها باعث شد این نیاز احساس شود و به سمت استفاده از توان داخلی برویم. شرکت بهره‌برداری مترو تهران در این زمینه تاکنون اقدام به برگزاری ۳ دوره نمایشگاه ساخت داخل کرده که طی آن بیش از ۱۵۰ قطعه های‌تک که به‌دست متخصصان داخلی تولید شده بود، عرضه شد و این گام مهمی در تامین قطعات حمل‌ونقل بوده است.

رستمی خاطرنشان کرد: با این تلاش‌ها امروز به جایی رسیده‌ایم که نیاز داریم ساختارهای دانش‌بنیان کشور بتوانند به پتنت‌های خارجی ورود و با کسب دانش فنی، کشور را در این حوزه یاری کنند.

جانمایی فعلی صنایع ایران منجر به توسعه پایدار می‌شود؟

آمایش سرزمین مقهور مسائل سیاسی

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

خام‌فروشی یکی از موارد رایج در صادرات کشور بوده و این امر اگرچه در آمدزایی برای کشور دارد اما توسعه موردانتظار را به‌دنبال نخواهد داشت؛ نه توسعه به‌معنای پیشرفت و نه توسعه پایدار به معنای صیانت از محیط‌زیست. این موضوع به‌طور مستقیم به مطالعات آمایش سرزمین برمی‌گردد که در کشور روی کاغذ پررنگ‌تر است تا در اجرا. در کنفرانس مجازی بین‌المللی آب آلمان که تیر امسال برگزار شد، قاسم تقی‌زاده‌خامسی، معاون وزیر نیرو عنوان کرد «اگر کشور در این ۴۰ سال، یک سند آمایش سرزمین داشت، لازم نبود سند سازگاری با کم‌آبی نوشته شود. فقدان این سند به این معنی است که هر کسی در هر جایی که زندگی می‌کند، می‌خواهد در بخش کشاورزی، صنعت، گردشگری و به‌طور کلی در همه چیز اول شود و اصلا مهم نیست ظرفیت این کار را دارد یا ندارد».

عکس: صمت

جابه‌جایی صنایع و آشفتگی فعلی

توسعه پایدار یکی از محورهای عملکرد صنایع در کشورهای صنعتی است و برنامه‌ها بر این اساس چیده شده تا با کمترین استفاده از منابع خدادادی و حداکثر استفاده از آنها، بهترین بهره‌وری را داشته باشند. آیا این موضوع در صنایع ما دیده شده است؟ چند درصد صنایع براساس آمایش سرزمین در کشور جانمایی شده‌اند؟ نصراله محمدحسین فلاح، عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران در این‌باره به صمت گفت: نمی‌توان گفت برای جانمایی صنایع، موضوع آمایش سرزمین دیده نشده است. بخشی از مشکلات به جابه‌جایی‌های این صنایع از بستر اصلی و محل اولیه آنها برمی‌گردد. وی افزود: پیش‌تر بیشتر فضاسازی‌ها برای راه‌اندازی تولید براساس مطالعات انجام شده بود اما در ادامه جابه‌جایی این صنایع فضای آشفته‌ای را به‌وجود آورد.

او ادامه داد: در ابتدای راه‌اندازی صنایع، مکان‌یابی مناسب بررسی و مورد مطالعه قرار می‌گرفت اما در ادامه با دخالت مقامات محلی در موقعیت‌های اجرای طرح‌ها، مشکلاتی به‌وجود آمد. اینکه امروز مدعی شویم کاملا براساس الگو دقیق در حال فعالیت هستیم. خیر این‌گونه نیست. مثال‌های متعدد در این‌باره می‌توان آورد که صنایع از محل اولیه خود جابه‌جا شدند، در حالی که جاهای جدیدی محل مناسبی برای این صنایع نبوده است. عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران عنوان کرد: صنایع فولاد پیش از انقلاب عمدتا در دهانه رود کارون و جنوب خوزستان بود. حتی در کارون کشتی داشتیم که محصولات را حمل‌ونقل می‌کرد؛ بنابراین در این‌باره در کنار مسئله آب، موضوع حمل‌ونقل صنایع سنگین با این حجم از محصولات هم مطرح بود. از این‌رو با مطالعه این صنعت و کارخانه‌های آن در دهانه کارون و جنوب راه‌اندازی شده بود. محمدحسین فلاح با بیان اینکه بعدها به دلایل گوناگون مانند تهدیدهای نظامی در زمان جنگ این صنایع به عمق سرزمین انتقال پیدا کردند، گفت: مطالعات وجود داشت اما به‌دلیل شرایط آشفتگی فعلی در صنایع رقم خورد. همچنین صنایعی که در استان مرکزی (اراک) متمرکز شدند یا شهر تبریز عمدتا صنایعی بود که براساس سند آمایش سرزمین و مطالعات اقلیمی به ویژه در صنعت و کشاورزی در این شهرها جانمایی و راه‌اندازی شدند. او ادامه داد: این مسئله (آمایش سرزمین) به مرور بنا بر شرایط پیش‌آمده به فراموشی سپرده شد. در حال‌حاضر هم یک آشفتگی عمیقی در صنعت کشور به‌وجود آمده که ناشی از توجه به اهداف کوتاه‌مدت بوده است. وی گفت: فشار مقامات محلی به ویژه نمایندگان مجلس در ادوار گوناگون، دولت‌ها را به اشتباه انداخت و از اهداف مورد نظر در این حوزه منحرف کرد و هنوز هم این رویه ادامه دارد.

عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران با بیان اینکه صنایع متفرقه که در جاهای مختلف جانمایی شده مقصر آن مقامات سیاسی محلی هستند، گفت: فشارهای آنها به دولت‌ها بدون اطلاع و مطالعه وضعیت فعلی را رقم زده است.

> نصراله محمدحسین فلاح: پیش‌تر فضاسازی برای راه‌اندازی تولید براساس مطالعات انجام شده بود اما در ادامه جابه‌جایی این صنایع وضعیت آشفته‌ای را به‌وجود آورد

برخورد غیراقتصادی در تولید

در ادامه بهرام شهریاری از کارشناسان صنعت خودرو و قطعه درباره توسعه پایدار در این صنایع و جانمایی آنها به صمت گفت: صنعت خودرو کشور نه به این پراکندگی نیاز دارد و نه به این تعداد خودروسازی که درحال‌حاضر فعال هستند. وی با بیان اینکه جانمایی در صنعت خودرو غیرعلمی و غیراقتصادی بوده، گفت: در کشورهای جهان مانند امریکا، ایتالیا، فرانسه و... یک استان یا شهر مشخص مثلا مرکز صنعت خودرو می‌شود. در امریکا، دیترویت مرکز خودروسازی این کشور است. این کارشناس در ادامه سخنان خود تصریح کرد: جانمایی قطعه‌سازان در صنعت خودرو هم در برخی بخش‌ها غیراقتصادی بوده است. اگر به صنعت قطعه کشور نگاهی بیندازیم، طیف وسیعی را به خود مشغول کرده است. وی تاکید کرد: برای راه‌اندازی یک کارخانه در هر شهر باید موارد مختلف دیده شود؛ از تامین مواد اولیه گرفته تا در دسترس بودن نیروی کار حرفه‌ای و سایر ملزومات فنی که در تولید نیاز است. این فعال صنعت ادامه داد: در برخی موارد صنعتگران مستقر شده در یک شهرک صنعتی ناچارند برای تهیه مثلا یک پیچ ساده، مسیر طولانی را طی کنند. تمام این مسائل در جانمایی و استقرار صنایع در راستای توسعه پایدار باید دیده شود.

▣ برداشت اشتباه از یک سند

شهریاری با بیان اینکه معتقدم برداشت دولتمردان از آمایش سرزمین برداشت اشتباهی است، عنوان کرد: تصور برخی مسئولان و مدیران این است که هر صنعتی را در هر محلی به‌نام تولید می‌توان راه‌اندازی کرد. این ذهنیت باید اصلاح شود. وی در این باره به راه‌اندازی قطعه‌سازی در استان شمالی کشور اشاره کرد و گفت: راه‌اندازی واحد قطعه‌سازی در شهری مانند بابل چه مزیتی دارد؟ شرایط جاده هراز چقدر برای حمل‌ونقل محصولات مناسب است؟ آیا برای راه‌اندازی چنین صنعتی در این شهر به این نکات توجه شد؟ شهریاری تاکید کرد: منظور این نیست که تمرکز باید فقط در مرکز کشور و تهران باشد اما باید به جنبه‌های گوناگون توجه داشت و برآیند تولید در محل موردنظر مورد ارزیابی قرار بگیرد. به‌عنوان مثال، یک واحد تولیدی در زابل راه‌اندازی شده اما در عمل منجربه هدررفت سرمایه شده، چراکه برای مجری و سرمایه‌گذاران آن دردسرهای زیادی ایجاد کرده است. به نظر می‌رسد در جانمایی صنایع بیش از آمایش سرزمین به موضوع مناطق کم‌برخوردار توجه می‌شود. شهریاری اظهارکرد: همین عملکردهای نادرست است که مشکلات فعلی را در حوزه صنایع به وجود آورده است. چه کسی گفته برای توسعه باید یک واحد صنعتی راه‌اندازی کرد؟

> بهرام شهریاری: تصور برخی مسئولان و مدیران این است که هر صنعتی را در هر محلی به نام تولید می‌توان راه‌اندازی کرد

راه‌اندازی سایت‌های فرمایشی

سایت‌های مختلف خودروسازان در استان‌های گوناگون یکی از موضوع‌های موردنقد در این صنعت است، زیرا بازدهی موردانتظار را نداشته و بیشتر باری بر دوش شرکت مادر است. آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور در ادامه به صمت گفت: پیش‌تر متاسفانه بخشی از سرمایه‌گذاری‌های خودروسازان به اجبار و دستور و به‌طور فرمایشی از سوی دولت‌های گوناگون و به تحریک مجلس‌های مختلف، درون سایت‌های بدون بازده هزینه شده است. این سایت‌ها در استان‌های مختلف راه‌اندازی شده‌اند. به‌عنوان مثال، یکی از خودروسازان سایتی در شمال کشور راه‌اندازی کرده است یا در کرمانشاه خودروساز دیگری مبادرت به راه‌اندازی سایت کرد. وی افزود: بنا به زمان‌های مختلف با لابی‌هایی که مدیرعاملان وقت خودروساز یا وزرای وقت یا دولت یا نمایندگان خاص مجلس شورای اسلامی انجام دادند، به هر دلیل، به شکل دستوری و غیرمنطقی و بدون توجیه اقتصادی این سایت‌ها در اقصی نقاط کشور راه‌اندازی شده‌اند. بسیاری از این سایت‌های بدون بازدهی، توجیه اقتصادی برای تولید ندارند. این مسئول صنفی عنوان کرد: زمانی‌که خودروسازان دارای سود بودن بدون درنظر گرفتن موضوعی مانند آمایش سرزمین سایت‌های خودروسازی در استان‌های مختلف کشور راه‌اندازی شدند که نه‌تنها توسعه پیدا نکردند، بلکه هزینه‌هایی را شرکت‌های اصلی تحمیل کرده‌اند. محبی‌نژاد در پایان گفت: این فقط یک پیشنهاد است که مجموع حاکمیت یا دولت، به موضوع این‌گونه سایت‌ها ورود کرده و جبران خسارت کنند. فرقی نمی‌کند این اقدامات در کدام دولت و با چه هدفی انجام‌شده است. اگر امروز به این نتیجه رسیده‌ایم که سایتی سودده نیست و راه‌اندازی آن براساس یک دستور بوده باید این روند اصلاح شود. به‌این ترتیب بخشی از مشکلات فعلی صنعت خودرو برطرف می‌شود.

سخن پایانی

جانمایی در صنعت ایران محکوم به مسائل سیاسی شده و برای کاهش خطر و افزایش امنیت آنها به‌طور معمول در مرکز کشور راه‌اندازی یا حتی منتقل شده‌اند. این اهداف کوتاه‌مدت آسیب‌های بلندمدت برای اقتصاد و بهداشت کشور داشته و هزینه‌کردها را چندبرابری می‌کند. در این شرایط، آمایش سرزمین برای جانمایی صنایع و نیز توسعه پایدار در حوزه تولید دشوار است و انجام شدن و نشدن آن نیاز به کار کارشناسی بسیاری دارد.

بدون اتکا به نفت باید شغل پایدار ایجاد کنیم

یک فعال کارگری گفت: اگر به درآمدهای نفتی متکی نبودیم، ناچار می‌شدیم به سمت یک اقتصاد تولیدمحور با اشتغال پایدار حرکت کنیم اما متاسفانه به جای آنکه به سمت‌وسوی کارآفرینی و تولیدمحوری برویم که اشتغال پایدار ایجاد کنیم دنبال سودهای لحظه‌ای رفتیم و به فروش نفت متکی شدیم.

ناصر چمنی در گفت‌وگو با ایسنا در ارزیابی وابستگی اقتصاد کشور به نفت و تاثیر آن بر تولید و اشتغال داخلی گفت: اعتقاد من این است که شاید اگر نفت نداشتیم وضعیت کشور ما خیلی بهتر از امروز بود. شما ببینید ترکیه نفتی ندارد و همین مسئله باعث‌شده به سمت تولیدمحوری حرکت کرده و از ظرفیت بخش‌هایی مانند گردشگری استفاده کند.

وی ادامه داد: ژاپن و مالزی هم چون نفت نداشتند مجبور شدند به سمت اقتصاد تولیدمحور حرکت کنند، اقتصادی که خودشان در آن تولید و صادرات کنند.

این فعال کارگری تصریح کرد: یکی از عوامل موثر برای وجود یک اقتصاد توانمند، داشتن ارتباط با جهان است تا در سایه ارتباط، مبادلات خود را توسعه دهند و محصولاتشان را به کشورهای همسایه بفروشند. چمنی یادآور شد: عربستان، کویت، امارات و قطر همگی نفت دارند اما چگونه می‌شود که وقتی بررسی می‌کنیم به لحاظ رشد اقتصادی و صادرات در وضعیت مطلوب‌تری قرار دارند؟

وی ادامه داد: سیر نفت در کشور ما به‌گونه‌ای بوده که هر دولتی که سر کار آمده نخستین پایه و مبنای اقتصاد را درآمد نفت قرار داده و این امر باعث شد نتواند به سمت یک اقتصاد تولیدمحور با ایجاد اشتغال پایدار حرکت کند. این فعال حوزه کار خاطرنشان کرد: اگر تحریم‌ها را به‌درستی مدیریت می‌کردیم شاید رشد اقتصادی واقعی داشتیم نه رشد اقتصادی که بر مبنای فروش نفت باشد اما به جای آنکه به سمت‌وسوی کارآفرینی و تولیدمحوری برویم که اشتغال پایدار ایجاد کنیم، دنبال سودهای لحظه‌ای رفتیم و به فروش نفت متکی شدیم و این امر باعث شد درآمد آسان و سهل‌الوصولی در اختیار دولت‌ها قرار بگیرد بدون آنکه درباره آن آینده‌نگری کنند.

انتقاد از افزایش نرخ جدید خودروهای ویژه تاکسیرانی

مدیرعامل سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی تهران از افزایش نرخ جدید خودروهای ویژه تاکسیرانی با وجود وعده داده شده، انتقاد کرد.

به‌گزارش ایسنا، محمد روشنی درباره وضعیت نوسازی تاکسی‌های فرسوده در سال ۱۴۰۰، بیان کرد: روند نوسازی درحال انجام است اما مشکلی که برای رانندگان تاکسی چند روز گذشته از سمت یکی از خودروسازان پیش آمد، افزایش نرخ خودروهاست.

او در ادامه اضافه کرد: متاسفانه این خودروساز افزایش نرخ جدیدی روی خودروها داشته است. نرخ سمند از ۱۰۸ به ۱۲۳ میلیون تومان و نرخ پژو از ۱۱۸ به ۱۳۶ میلیون تومان افزایش داده است.

روشنی با تاکید بر اینکه قرار شهرداری با این خودروساز بر ثبات و عدم‌افزایش نرخ خودروها بود، گفت: مدیریت شهری طی جلساتی با مدیران این شرکت صحبت کرد تا قیمت‌ها افزایش چندانی نداشته باشد، چراکه رانندگان تاکسی در این دوران اقتصادی از وضعیت معیشتی خوبی برخوردار نیستند و شیوع کرونا درآمد آنها را بسیار کاهش داده است.

او با اشاره به وعده مدیران این خودروساز مبنی بر افزایش نرخ حداکثر ۳ میلیون تومانی خودروهای ویژه تاکسیرانی، بیان کرد: اما متاسفانه برای خودروها حدود ۲۰ میلیون تومان افزایش نرخ داده که با اعتراضات رانندگان تاکسی مواجه شده‌ایم.

مدیرعامل سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی تهران با بیان اینکه همچنان وام شهرداری به هر راننده تاکسی ۹۰ میلیون تومان با کارمزد ۴ درصد است، افزود: راننده تاکسی به سختی می‌تواند منابع بیشتری برای نوسازی تاکسی خود جمع‌آوری و پرداخت کند. روند نوسازی به‌دلیل افزایش قیمت‌ها متوقف نمی‌شود اما شهرداری هم امکان افزایش وام بیشتری به رانندگان تاکسی ندارد. به گفته روشنی، رانندگان تاکسی علاوه بر دریافت وام ۹۰ میلیون تومانی، بخشی از هزینه نوسازی خودرو خود را از طریق اسقاط خودرو فرسوده به‌دست می‌آورند اما مجبور هستند باقی مبلغ را از طریق قرض و وام جمع‌آوری کنند.

او در ادامه تأکید کرد: امسال نوسازی تاکسی‌های فرسوده برای رانندگان تاکسی بسیار روند سختی در پی خواهد داشت، چراکه درآمد این قشر بسیار کاهش یافته است.

براساس گزارش سایت شهر، مدیرعامل سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی تهران در پاسخ به این پرسش که تا پایان سال چند دستگاه تاکسی فرسوده نوسازی خواهد شد، گفت: اگر علاوه بر تبصره ۱۸ ماده ۱۲ هم محقق شود، ممکن است تا پایان سال ۲۰ هزار تاکسی فرسوده نوسازی شود، در غیراین‌صورت پیش‌بینی ما برای ۱۵ هزار تاکسی است.

اما و اگرهای توسعه پایدار فولاد

بحران توسعه‌یافتگی

توسعه پایدار در جنگ اقتصادی ممکن نیست

فعالان معدن و صنایع معدنی در گفت‌وگو با صمت:

بستر پایداری توسعه فراهم نیست

عکس: آیدا فریدی

ملیکا انصاری: نیل به توسعه پایدار در بخش معدن و صنایع معدنی کشور، مستلزم تنظیم و اجرای برنامه‌ریزی‌های مختلف در جهت فراهم‌سازی بسترهای مناسب و رفع موانع است. معدنکاران و فعالان معدنی کشور عقیده دارند راهی طولانی برای تحقق توسعه پایدار پیش رو است و باید موانع تحقق این اهداف با توجه و حمایت‌های نهادهای دولتی بخش معدن برداشته شود. درباره نقایص، موانع، الزامات و بسترهایی که برای حصول توسعه پایدار در معادن نیاز است، صمت با کارشناسان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید:

مفهوم توسعه پایدار

آیدین زینال‌زاده، فعال و کارشناس معدن در گفت‌وگو با صمت به تشریح مفاهیم توسعه پایدار به‌ویژه در بخش معدن و صنایع معدنی پرداخت و ضمن ابراز نگرانی از نبود بسترهای مناسب برای تحقق این امر، گفت: در کنفرانس ۱۹۹۲ سازمان ملل در برزیل، توسعه پایدار به‌مفهوم رفع نیازهای نسل حاضر با توجه به تامین نیازهای نسل آینده تعریف شد. در راستای تحقق اهداف توسعه پایدار، مراحل معدنکاری مدرن عبارت است از پی‌جویی، اکتشاف، مطالعات زیست‌محیطی، برنامه‌ریزی، باز کردن معدن، تولید، بستن معدن و بازسازی معدن؛ از همین رو برای بررسی اینکه چه میزان از توسعه پایدار در بخش معدن و صنایع معدنی کشور محقق شده، کافی است روند موجود در هر یک از موارد مذکور در مراحل معدنکاری مدرن را رصد و تحلیل کنیم.

وی در ادامه تشریح کرد: در حوزه اکتشاف هنوز در مراحل سطحی قرار داریم و جز چند مورد محدود، برنامه مدون و گسترده‌ای برای گسترش اکتشافات عمقی وجود ندارد. در بحث مطالعات زیست‌محیطی نیز به‌دلیل نقش قوانین هنوز فاصله زیادی تا اجرای اقدامات مناسب در جهت حفظ منابع طبیعی داریم. همچنین اقدامات مربوط به بستن و بازسازی معادن نیز به‌دلیل وجود بسیاری از موانع، مغفول و محدود مانده است.

لوازم حصول توسعه پایدار

این کارشناس معدن در ادامه به عوامل و شرایطی که باید برای دستیابی به توسعه پایدار در بخش معدن مهیا شود، اشاره کرد و گفت: از آنجایی که در توسعه پایدار روابط بین انسان و روابط بین انسان و محیط پیرامون حاکم است، ۳ گروه در دستیابی به این هدف نقش‌آفرینند؛ دسته نخست بخش دولتی متولی حوزه معدن، دوم نهادهای دولتی متولی حوزه محیط‌زیست و منابع طبیعی و در پایان معدنکاران. البته این ترتیب نشان‌دهنده اولویت نیست و این ۳ دسته مانند ۳ ضلع یک مثلث با یکدیگر ارتباط دارند. زینال‌زاده در ادامه افزود: تدوین سیاست‌های مناسب معدنی، برقراری ارتباط بین سازمان محیط‌زیست و منابع طبیعی با معدنکاران، تدوین سیاست‌های مناسب زیست‌محیطی، افزایش تعاملات سازنده میان متولیان بخش معدن و معدنکاران و در نهایت ارتباط معدنکاران با متولی معدن و سازمان‌های زیست‌محیطی بسترهایی هستند که در صورت فراهم‌سازی آنان بخش معدن به توسعه پایدار دست می‌یابد. ضمن افزایش تعامل و ارتباط باید این نکته را نیز متذکر شد که برای حصول اهداف توسعه‌ای، هر یک از ۳ دسته نقش‌آفرین یادشده باید یکدیگر را در سود و ضرر شریک بدانند؛ به این معنا که مشکلات حوزه معدن و محیط‌زیست را مستقل از یکدیگر ندانسته و با جهت‌گیری‌های منفی برای یکدیگر مانع‌سازی نکنند. هرچه اضلاع این مثلث متوازن‌تر و تعاملات سالم و صحیحی بین آنها برقرار باشد، شاهد حرکتی سریع‌تر به‌سوی توسعه پایدار در حوزه معدن و صنایع معدنی هستیم.

نقش بخش خصوصی در توسعه

زینال‌زاده در ادامه صحبت‌های خود به نقش فعالان بخش خصوصی در دستیابی به توسعه پایدار و الزام رفع موانع فعالیت‌های این بخش در حوزه معدن تاکید کرد و گفت: وزن و میزان اهمیت فعالان بخش خصوصی در معادن و صنایع معدنی در اسناد و مدارک، مشابه ارزش متولیان دولتی این حوزه و همچنین معدنکاران دولتی و نیمه‌دولتی است، اما متاسفانه در عمل، شاهد رویکردهای دیگری در این عرصه هستیم. از سویی به جهت آنکه مقیاس معدنکاری بخش خصوصی کوچک اما فراوانی آن زیاد است، باید نگاهی به سازمان‌های معدنی غیردولتی داشته باشیم. سمن‌های (سازمان‌های مردم‌نهاد یا NGOها) معدنی باید به‌جای رقابت با یکدیگر، دست به دست هم داده و مانند نخ تسبیحی برای هدایت معدنکاران بخش خصوصی به سمت توسعه پایدار در این حوزه عمل کنند. این کارشناس معدن ادامه داد: انتظار می‌رود معدنکاران نقش مهمی در توسعه پایدار داشته باشند اما آیا در عمل ابزار و بسترهای لازم این امر فراهم است؟ متاسفانه این روزها معدنکاران بخش خصوصی با مشکلات متعددی از جمله تامین ماشین‌آلات مناسب معدنی، لجستیک اکتشاف، فرآیندهای معدنکاری، فرآوری و تولید محصول نهایی، بی‌ثباتی قوانین و... دست به گریبان هستند. با این مشکلات نمی‌توان انتظار داشت بخش خصوصی به‌عنوان یک فعال معدنی، وظایف خود را در جهت دستیابی توسعه پایدار به‌درستی انجام دهد.

موانع توسعه

بنابر نظر برخی کارشناسان و فعالان معدنی، بی‌ثباتی قوانین و نبود بستر مناسب برای برنامه‌ریزی‌های بلندمدت، یکی از مواردی است که بخش معدن را از دستیابی به توسعه پایدار بازمی‌دارد.

سعید عسکرزاده، دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران، کم بودن ثبات در جایگاه‌های مدیریتی نهادهای دولتی معدنی را از موارد مخرب برای این بخش توصیف کرد.

او در گفت‌وگو با صمت ضمن بیان برخی گلایه‌ها و تشریح پیامدهای نامطلوب تصمیمات شتاب‌زده و تاثیرات منفی آن بر روند معدنکاری کشور، شرایط آینده معادن را متزلزل معرفی کرد و گفت: مدیریت بخش معدن اعم از نهادهای قانون‌گذار، دولت و ازسویی دیگر بخش اجرایی متشکل از معدنکار، سرمایه‌گذار و متخصصان، از ارکان مهم بخش معدن کشور به حساب می‌آیند. رویکرد هر یک از این اعضا می‌تواند در آینده معادن موثر باشد و به فعالیت معدنکاران سمت‌وسو بخشد. با بررسی روند موجود در بخش نخست عنوان‌شده، به‌عنوان رکن مهم بخش معدن، به‌نظر می‌رسد سال پیش رو خیلی روشن نیست؛ به‌عبارت دیگر، اگر رویکردی که تا امروز نهادهای دولتی در پیش گرفته‌اند (اعم از مسائل مدیریتی و قانون‌گذاری) تغییر نکند، شاهد هیچ پیشرفت و توسعه‌ای در بخش معدن و همچنین صنایع معدنی نخواهیم بود.

ثبات به مدیریت معدنی بازگردد

عسکرزاده در ادامه به توضیح مشکلات موجود در بخش مدیریت و نقش نهادهای دولتی در بخش معدن پرداخت و مهم‌ترین نقص آنها را بی‌ثباتی خواند.

او در این باره گفت: متاسفانه می‌توان گفت در برخی نهادها و سازمان‌های متولی بخش معدن، جایگاه‌ها و مسئولیت‌ها به‌صورت کامل تبیین نشده است.

در ادامه نیز متاثر از همین آشفتگی، تصمیمات به‌صورت جدی و منسجم مطابق با قوانین بالادستی و نیازهای فعلی اخذ نمی‌شوند. همین موضوع نیز مشکلات متعدد بسیاری را برای فعالان معادن و صنایع معدنی به‌وجود می‌آورد.

وی در ادامه افزود: در این شرایط معمولا نهادهای دیگر برای پوشش این ضعف و بازگشت ثبات به بخش مهمی از اقتصاد کشور، وارد شده و به تکاپو می‌افتند و به‌بهانه تنظیم‌گری بازار، به آشفتگی شرایط دامن می‌زنند.

وی در ادامه افزود: رخ دادن اتفاقات اینچنینی و متزلزل کردن فضای کاری برای معدنکاران، از مسائلی است که بخش معدن را در دستیابی به توسعه پایدار ناکام می‌گذارد و باید به آن رسیدگی شود؛ به‌عبارتی یکی از مهم‌ترین خواسته‌های امروز فعالان معدنی، بازگشت ثبات به نهادهای دولتی متولی این بخش است، چراکه طی سال‌های اخیر جامعه معدنی کشور به‌شدت از این بی‌ثباتی دچار مشکل شده است.

سخن پایانی...

بنابر عقیده کارشناسان و فعالان معدنی اگر خواهان رسیدن به توسعه، رشد و رونق در معادن هستیم، ابتدا باید نهادهای متولی بخش معدن در سیاست‌گذاری‌های خود به شرایط پایداری برسند. سپس اقداماتی در جهت حمایت از معدنکاران و تهیه بسترهای مناسب دستیابی به توسعه پایدار در دستور کار آنان قرار گیرد.

در بررسی عملکرد سه ماهه شرکت‌های تابعه هلدینگ سیمانی شستا(سرمایه‌گذاری سیمان تامین) مشخص شد

۵۵ میلیارد تومان سودخالص سه ماهه در سیمان شاهرود

شرکت سیمان شاهرود با مدیریت صحیح و هوشمند فروش وکنترل دقیق هزینه‌ها وهمچنین اصلاح ساختار مالی در دو سال گذشته موفق شد بهار امسال را با موفقیت‌های قابل توجهی به پایان برساند. به گزارش روابط عمومی شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین، محمدرضا بازوی بیدستانی با اشاره به اهمیت قابل توجه راهبردهای شرکت‌های سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی و سیتا گفت: سیمان شاهرود موفق شد در سه ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۵۸ درصد در شاخص سود خالص رشد داشته باشد. وی با اینکه کشور سخت‌ترین سال‌های اقتصادی را سپری می‌کند و مشکلات موجود تاثیر قابل توجهی بر روند فعالیت و سوددهی شرکت‌ها دارد، توضیح داد: با این حال شرکت سیمان شاهرود موفق شد به سود خالص ۵۵ میلیارد تومانی در سه ماهه نخست سال‌جاری دست یابد که این رقم حاکی از رشد ۱۵۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته است. هرچند که اگر فشارهای اقتصادی و تحریم‌ها و شرایط کرونائی وجود نداشت سیمان شاهرود می‌توانست به عملکرد بهتری دست یابد.

مدیرعامل شرکت سیمان شاهرود با اشاره به اهمیت بحث‌های فنی در هلدینگ به فعالیت سه ماهه گذشته پرداخت و در این زمینه توضیح داد: کاهش انرژی الکتریکی مصرفی برای یک تن سیمان در سه ماهه اول ۱۴۰۰ و کسب کمترین میزان در گروه، افزایش راندمان تولید در آسیای سیمان و کسب بالاترین میزان در گروه در سه ماهه اول ۱۴۰۰ و کمترین افزایش در هزینه مواد اولیه در سیمان فله در سه ماهه اول ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه ۱۳۹۹ به میزان ۱۶ درصد با لحاظ و رعایت کامل دستورالعمل‌های زیست‌محیطی و آلایندگی سه فعالیت مهم فنی سیمان شاهرود در سه ماه نخست سال جاری است. بازوی بیدستانی با اشاره به دریافت لوح صنعت سبز در استان سمنان و نیز کارفرمای نمونه تامین اجتماعی ، ادامه داد: راه‌اندازی و استفاده از مسیر ریلی جهت صادرات از مرز امیرآباد به روسیه و افزایش مقدار صادرات از ۴۰،۷۹۸ تن در سه ماهه اول سال ۹۹ به مقدار ۸۵،۷۷۸ تن در سه ماهه سال ۱۴۰۰ علی‌رغم شرایط کرونائی و مشکلات برگشت ارزبه داخل کشور و رفع تعهد ۱۰۸ درصدی صادرات در راستای کمک به مشکلات ارزی کشور از دیگر دستاوردهای شرکت است.

بازوی بیدستانی در ادامه به عرضه سیمان در بورس کالا از اواخر خردادماه سال‌جاری پرداخت و گفت: در حال حاضر تنها هلدینگ «سیمان تامین» از مجموعه شستا کل محصول خود را صد درصد در بورس کالا عرضه می‌کند و دیگر هلدینگ‌ها در حال ورود ۱۰۰ درصد تولید خود به بورس کالا هستند. براین اساس، امیدواریم به زودی تمام شرکت‌های سیمانی کشور کل محصول خود را در بورس کالا عرضه کنند و این مسیر ادامه یافته و موجب افزایش شفافیت و کاهش واسطه‌گری و دلالی و حفظ منافع تولیدکننده و مصرف‌کننده شود.

آگهی مناقصه عمومی

شهرداری کرج در نظر دارد برابر بودجه مصوب شورای اسلامی شهر، پروژه مندرج در جدول ذیل را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.

ردیف	شرح پروژه	مبلغ پروژه به ریال	مبلغ سپرده به ریال	رتبه لازم	نحوه پرداخت قرارداد
۱	تجدید(۲) مناقصه عملیات قیرپاشی، حمل و پخش مکانیزه آسفالت با دستگاه فینیشر سطح منطقه هشت- تا سقف اعتبار	۱۴،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۷۲۰،۰۰۰،۰۰۰	پنج راه و ترابری	نقدی

۱- سپرده شرکت در مناقصه به یکی از روش‌های ذیل ارائه گردد: ضمانت‌نامه بانکی معادل مبلغ فوق که به مدت ۹۰ روز اعتبار داشته و قابل تمدید باشد و یا واریز فیش نقدی به مبلغ فوق به حساب ۷۰۰۷۸۶۹۴۴۸۶۲۳ بانک شهر. ۲- برندگان نفر اول و دوم مناقصه هرگاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد. ۳- شهرداری کرج در رد یا قبول هر یک از پیشنهادها مختار است. ۴- مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال به‌عنوان هزینه خرید اسناد به حساب ۷۰۰۷۸۵۲۱۳۷۹۵ نزد بانک شهر شهرداری واریز و رسید آن را ارائه نمایند. ۵- متقاضیان می‌توانند از تاریخ انتشار آگهی جهت خرید اسناد مناقصه به اداره امور پیمانها واقع در کرج- میدان توحید- بلوار بلال- شهرداری کرج- طبقه هفتم مراجعه نمایند. ۶- در هر صورت مدارک مندرج در اسناد مناقصه ملاک فروش اسناد و متعاقبا عقد قرارداد خواهد بود. ۷- لازم به ذکر است هنگام خرید اسناد، داشتن رتبه مربوطه و ارائه تاییدیه صلاحیت در سایت Sajar.mporg.ir - معرفی‌نامه ممهور به مهر و امضای مدیرعامل، روزنامه آخرین آگهی تغییرات اعضای شرکت، کد اقتصادی و گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی معتبر یا ارائه مدارک مبتنی بر ثبت‌نام معتبر الزامی می‌باشد. ۸- شرکت‌کنندگان در مناقصه می‌بایست کلیه فرم‌ها و اطلاعات مورد درخواست شهرداری را تکمیل و به همراه سایر اسناد مناقصه در پاکت مربوطه قرار دهند. ۹- پیشنهادات می‌بایست در پاکت‌های مجزا (الف - ب- ج) لاک و ممهور به مهر شرکت شده و پس از الصاق هولوگرام بر روی پاکت «ج» تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۴ به آدرس کرج- میدان توحید- بلوار بلال- دبیرخانه شهرداری کرج واقع در طبقه اول تحویل داده شود. ۱۰- پیشنهادات رسیده در روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۵ در کمیسیون عالی معاملات شهرداری کرج مطرح و پس از بررسی و کنترل برنده مناقصه اعلام خواهد شد. ۱۱- هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

* جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۵۸۹۲۳۹۸ - ۳۵۸۹۲۴۱۸- ۰۲۶ تماس و یا به سایت www.karaj.ir مراجعه نمائید./۳۰

اداره امور قراردادها و پیمانها- شهرداری کرج

شناسه ۱۱۷۲۲۷۵

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای (تجدیدی) شهرداری اردبیل

شماره: ۵۸۰۷۰۱/۱۰۱ تاریخ: ۱۴۰۰/۰۵/۰۶ کدرهگیری: ۲۲۷۱۸۸۰

شهرداری اردبیل در نظردارد مناقصه به شرح جدول ذیل را برگزار نماید وکلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد قیمت و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

ردیف	عنوان پروژه	مبلغ برآورد اولیه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (ریال)	مدت اجرا	کد ثبت در سامانه ستادایران
۱	بهسازی میدان آزادگان در حوزه منطقه پنج	۷/۵۱۵/۸۲۱/۰۷۱	۳۷۶/۰۰۰/۰۰۰	سه ماه	۲۰۰۰۰۵۳۱۵۰۰۰۰۴۲

۱- **محل تأمین اعتبار:** درآمد داخلی شهرداری

۲- **مناقصه‌گران واجد شرایط:** می‌توانند اسناد مناقصه را از تاریخ انتشار آگهی در سامانه ستاد ایران به مدت ۵ روز از طریق سامانه ستاد ایران به آدرس www.setadiran.ir خریداری کنند. مبلغ واریزی شده غیرقابل استرداد است و اطلاعات تکمیلی مناقصه فوق از طریق وب‌سایت پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات کشور به آدرس http://iets.mporg.ir نیز قابل دسترسی می‌باشد.

۳- **مبلغ سپرده شرکت در مناقصه:** مبلغ تضمین قید شده در جدول را به شماره حساب سپهر ۰۱۰۶۶۳۰۷۶۲۰۰۴ بنام شهرداری اردبیل نزد بانک صادرات شعبه میدان ورزش واریز و تصویر آن در سایت قرار دهید ضمنا جهت سهولت در رسیدگی اصل فیش واریزی و یا به همان مبلغ ضمانت نامه بانکی را در پاکت تضمین (پاکت الف) پاکت را مهر و موم نموده و مشخصات کامل شرکت ومناقصه و شماره تلفن را قید نموده و تا ساعت ۱۳ آخرین روز تحویل اسناد به دبیرخانه شهرداری مرکز تحویل گردد لازم به ذکر است تمامی اسناد باید در سامانه ستاد ایران بارگذاری شود عدم بارگذاری اسناد در سامانه ستاد ایران موجب حذف از روند برگزاری مناقصه خواهد شد قیمت پیشنهادی براساس فهرست بهاء ابنیه و راه و باند فرودگاه سال ۱۴۰۰ بدون تعدیل و مابه‌التفاوت مصالح از طریق سایت ستاد ایران ارسال گردد.

۴- **شرایط پیمانکاران و مهلت و محل تسلیم پیشنهادها:** از شرکت‌های دارای رتبه ابنیه از سازمان برنامه و بودجه دعوت می‌گردد اسناد مناقصه را تا ۱۰ روز پس از آخرین مهلت دریافت اسناد از سایت ستاد ایران نسبت به تکمیل فرم‌ها و ارسال اقدام نمایند و یا در مدت قید شده تا ساعت ۱۳ به نشانی اردبیل - میدان ورزش- شهرداری مرکز- دبیرخانه تحویل گردد پیشنهادهایی که دیرتر از این مهلت تسلیم گردد دریافت نخواهد شد.

۵- بدیهی است شرکت در مناقصه و ارائه پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف مقرر در اسناد مناقصه بوده وشهرداری در رد یا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختار است.

۶- سایر جزئیات و شرایط تکمیلی در اسناد مناقصه درج شده است.

۷- هزینه آگهی به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

حمید لطف الهیان شهردار اردبیل

خبر

ثبت رکورد بارگیری و حمل ریلی تختال توسط «فولاد»

در سال «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» و با همت و تلاش کارکنان فولاد مبارکه رکورد بارگیری و حمل ریلی تختال صادراتی به میزان ۶۷۹۴۰ تن در تیر ۱۴۰۰ به ثبت رسید.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، میرسول میراسدی رئیس راه‌آهن شرکت فولاد مبارکه با اعلام این خبر گفت: یکی از فعالیت‌های مهمی که در حوزه راه‌آهن فولاد مبارکه انجام می‌شود حمل محصولات صادراتی از مبدأ فولاد مبارکه به مقصد مشتریان است.

میراسدی افزود: در قالب برنامه صادراتی برای حمل تختال در تیرماه، برنامه‌ریزی برای تامین واگن و هماهنگی‌های لازم با راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران انجام شد و از دو مدل واگن استفاده کردیم: یکی واگن‌های لبه‌کوتاه که مخصوص حمل محصولات و دیگری واگن‌های لبه‌بلند که مخصوص حمل مواد اولیه هستند.

وی ادامه داد: در نتیجه در تیرماه موفق به ثبت رکورد بارگیری و حمل ریلی تختال به میزان ۶۷۹۴۰ تن تختال برای صادرات به مقصد مشتریان شدیم. گفتنی است رکورد قبلی در اردیبهشت و به میزان ۵۸۷۷۴ تن بوده است.

رئیس راه‌آهن فولاد مبارکه خاطرنشان کرد: مزایای حمل ریلی نسبت به حمل جاده‌ای حمل ایمن و ارزان‌تر کالا است که تلاش می‌شود بخش زیادی از این حمل‌ونقل به‌صورت ریلی انجام شود تا هزینه تمام‌شده برای ارسال کالا کمتر باشد. وی همکاری فزاینده راه‌آهن جمهوری اسلامی، تامین واگن‌های خالی توسط شرکت‌های حمل ریلی، استفاده از واگن‌های لبه‌بلند یکی از شرکت‌های حمل ریلی، افزایش فعالیت و عملکرد پیمانکار تخلیه واگن و همکاری همکاران واحد فولادسازی فولاد مبارکه را از جمله عوامل موفقیت و دستیابی به این رکورد عنوان کرد.

میراسدی تصریح کرد: باید تلاش کنیم در آینده با توسعه زیرساخت‌های ریلی این عدد را ارتقا دهیم تا منافع حاصل از آن به فولاد مبارکه برگردد.

اما و اگری توسعه پایدار فولاد

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

اهمیت استراتژیک صنعت فولاد، اثرگذاری آن در مسیر توسعه اقتصادی و همچنین وجود ذخایر غنی معدنی و انرژی موجب شده این صنعت از جایگاه ویژه‌ای در کشور ما برخوردار باشد. بر همین اساس نیز در افق ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری و واحدهای صنعتی مختلفی در کشور برای تحقق این هدف احداث شده‌اند. در این میان تداوم تولید و فولادسازی در مسیر توسعه پایدار اهمیت ویژه‌ای دارد. این موضوع از جنبه‌های محیط زیستی و همچنین اجتماعی جای بحث دارد. به‌عنوان مثال، با ظرفیت‌سازی در صنعت فولاد شاهد اشتغالزایی در منطقه‌ای خاص خواهیم بود؛ بنابراین تداوم تولید و پایداری این توسعه به منزله حفظ موقعیت‌های شغلی ایجاد شده است. این اقدام به الزاماتی نیاز دارد که از جمله آنها می‌توان به تامین مواد اولیه مورد نیاز در مسیر تولید و ظرفیت‌سازی در حلقه‌های ابتدایی زنجیره، فروش محصول و تکمیل حلقه‌های نهایی زنجیره، حضور در بازارهای صادراتی به منظور فروش محصولات و تداوم تولید و... اشاره کرد. چنانچه تمام الزامات یادشده فراهم شوند می‌توان به تداوم تولید و توسعه این صنعت در شرایط پایدار امید داشت. البته باید خاطرنشان کرد که در کنار تمام موارد یادشده توجه به ضرورت‌های محیط زیستی نیز الزامی است.

عکس: صمت

ضرورت توسعه همه‌جانبه

امیرحسین کاوه، مدیرعامل گروه صنعتی سدید در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: صنعت فولاد کشور در سال‌های اخیر روند رو به رشدی را به‌ویژه در بخش بالادستی و میانی زنجیره از آن خود کرده است. با وجود تمام تلاش‌ها اما به دلیل خلأ برنامه‌ای همه‌جانبه و مستمر، برای تحقق تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ و تداوم این تولید طی سال‌های آینده، با کمبودهایی روبه‌رو هستیم. بدین ترتیب باید اقرار کرد که توسعه پایدار صنعت فولاد کشور با اما و اگرهایی روبه‌رو است. وی افزود: براساس گزارش‌های منتشر شده از سوی مشاوران طرح جامع فولاد، نیل به هدف یادشده نیازمند سرمایه‌گذاری قابل توجهی در صنایع بالادستی این زنجیره شامل اکتشاف و استخراج سنگ آهن، تولید کنسانتره، گندله، آهن اسفنجی و همچنین توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل ریلی، آب، برق، گاز و تامین سایر تجهیزات معدنی است. در همین حال جانمایی نادرست و احداث واحدهای فولادی در مناطق خشک و مرکزی کشور و چالش تامین آب مورد نیاز این صنایع از دیگر مواردی است که توسعه پایدار این صنعت را با چالشی جدی مواجه می‌کند. کاوه با اشاره به توسعه ناهمگون زنجیره فولاد گفت: تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ به حدود ۱۶۰ میلیون تن سنگ آهن نیاز دارد. این در حالی است که اکنون سالانه نزدیک به ۹۰ میلیون تن از این محصول در کشور ما استخراج می‌شود. با در نظر گرفتن طرح‌های تولیدی آینده، برمبنای نظر کارشناسان بیش از ۳۰ میلیون تن کسری این محصول وجود دارد. تامین این کسری نیازمند جذب سرمایه و در ادامه اکتشافات جدید است. این فعال صنعت فولاد گفت: کمبودها در زمینه حمل‌ونقل نیز مانعی دیگر در مسیر تولید و توسعه پایدار در صنعت فولاد هستند. هزینه حمل‌ونقل جاده‌ای در صنعت فولاد بسیار زیاد است و اثر خود را به تمامی حلقه‌های این زنجیره منعکس می‌کند؛ بنابراین انتظار می‌رود همگام با توسعه فولادسازی، حمل‌ونقل ملی در بخش ریلی نیز با رشد بیشتری توسعه یابد. این فعال صنعت فولاد معتقد است اکنون در برخی موارد شاهد عدم شکل‌گیری و توسعه صنایع مادر و صنایع پایین‌دستی متناسب با یکدیگر هستیم و همین موضوع نیز توسعه پایدار صنعت فولاد را تحت تاثیر قرار می‌دهد. بنابراین برای توسعه صنایع مادر نیازمند بهره‌مندی از یک برنامه منسجم عملیاتی و واقع‌گرایانه در بلندمدت هستیم. به‌عنوان مثال طی ۲۰ سال گذشته شاهد کمبود ورق فولادی اعم از انواع ورق‌های عریض نفت و گاز، ورق‌های نازک یا ضخیم و... بوده‌ایم؛ در ۲ سال گذشته و با شدت گرفتن تحریم‌های بین‌المللی اعمالی علیه ایران، این کمبود بیشتر به چشم می‌آید. بنابراین انتظار می‌رود هرچه سریع‌تر ظرفیت تولید این محصولات افزایش یابد؛ درواقع توسعه صنعت فولاد براساس نیازهای داخلی طراحی و اجرایی شود.

امیرحسین کاوه

بهادر احرامیان

صادرات، الزامی در مسیر توسعه

بهادر احرامیان، عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت و در پاسخ به سوالی مبنی بر الزامات توسعه پایدار صنعت فولاد در کشور گفت: در افق ۱۴۰۴، تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شده اما ظرفیت مصرف این حجم از فولاد در کشور ما وجود ندارد؛ بنابراین یکی از الزامات تولید واحدهای این صنعت با تمام ظرفیت، صادرات و فروش محصولات به بازارهای جهانی است.

هرچند فروش این محصولات در بازارهای جهانی باید همگام با تامین نیاز داخلی باشد. حضور در بازارهای جهانی به‌عنوان پیش‌شرطی در مسیر توسعه صنایع شناخته می‌شود. صنعت فولاد نیز از این قاعده مستثنا نیست. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صادرات و فروش خارجی یک محصول در بازار بین‌المللی از اهمیت ویژه‌ای در مسیر تداوم تولید و توسعه آن برخوردار است. بازار داخلی ما از منظر سرانه مصرف فولاد اشباع است؛ بنابراین هر رشد تولیدی باید صادر شود. درواقع می‌توان این‌طور جمع‌بندی کرد که رشد صادرات زمینه افزایش تولید را فراهم می‌کند. احرامیان گفت: صنایع فولاد کشور در سال گذشته با چالش‌های گسترده‌ای در مسیر فعالیت خود روبه‌رو شدند. این چالش‌ها با شدت گرفتن بهای فروش فولاد در بازار جهانی و رشد قابل توجه نرخ ارز شدت گرفت. التهابات یادشده موجب شد مسئولان و سیاست‌گذاران در حرکتی اشتباه اقدام به محدود کردن صادرات فولاد کنند. بدین ترتیب سیاستی اشتباه و ضد توسعه برای سروسامان دادن به بازار فولاد اندیشیده شد. البته این چالش و سخت‌گیری‌ها از ابتدای سال ۱۴۰۰ کمتر شده‌اند. هرچند که طی بیش از یک ماه گذشته شاهد تامین نشدن برق مورد نیاز صنایع فولاد کشور بودیم و دوباره تولید در این صنعت تحت تاثیر شرایط از نفس افتاده است.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده این‌طور برداشت می‌شود که تولید و توسعه فولاد در کشور ما مورد توجه سیاست‌گذاران قرار دارد؛ با وجود این، توسعه پایدار و الزامات تحقق این هدف برای مدت‌زمان طولانی آن‌طور که باید در اولویت قرار نگرفته است. چنانچه این روند اصلاح نشود نمی‌توان به تداوم تولید در این صنعت طی سال‌های آینده امید داشت. درنتیجه اصلاح سیاست‌گذاری‌ها در این حوزه ضروری به‌نظر می‌رسد.

رشد سیمان خوزستان در مدار تداوم

شرکت سیمان خوزستان پس از اصلاح ساختار مالی و فنی موفق به افزایش ۳۲۵ درصدی سود خالص شد. این میزان در مقایسه شاخص سود خالص بهار ۹۹ نسبت به سه ماه نخست سال جاری است. به گزارش روابط عمومی شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین، محمد حاج‌نائب با اشاره به این که کارخانه سیمان خوزستان نقش مهمی در صنایع غیرنفتی استان خوزستان دارد، توضیح داد: مدیران شستا و سیتا اهمیت این کارخانه را مانند دیگر شرکت‌ها به خوبی درک کرده و برنامه‌ریزی موفقیت‌آمیزی را در دستور کار قراردادند که نتیجه آن بهبود چشمگیر کارخانه سیمان خوزستان بود.

مدیرعامل شرکت سیمان خوزستان با بیان این که بهبود شرایط فنی کارخانه نیز از جمله سیاست‌هایی بود که پیگیری شد، توضیح داد: خوشبختانه هلدینگ شستا و سیمان تامین توانستند با برنامه‌ریزی دقیق، وضعیت کارخانه سیمان خوزستان را بهبود دهند و تلاش شد روند تولید در این کارخانه به گونه‌ای ادامه یابد که اشتغال پایدار نیز حفظ شود.

وی در ادامه جزییات پروژه‌های فنی در سه ماهه نخست امسال پرداخت و توضیح داد: تعمیر و نوسازی گیربکس آسیاب سیمان خط ۲، افزایش ۳۵ درصدی تولید کلینکر در سه ماهه اول ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه ۱۳۹۹ و انجام تعمیرات اساسی در خطوط تولید با توجه به قطع برق که نتایج کمی و کیفی آن در دوره‌های سه ماه بعدی سال‌جاری اثرگذار خواهد بود، از جمله اقدامات مهم فنی در دوره یاد شده است. وی با اشاره به این که شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی و سیتا در دو سال گذشته برای حفاظت از حقوق صاحبان سهام بر پروندهای حقوقی تاکید قابل توجهی داشتند، توضیح داد: در این راستا در سه ماهه گذشته تعداد ۴ پرونده با موفقیت به پایان رسید و رضایت طرفین کسب شد.

حاج‌نائب همچنین به صیانت از حقوق صاحبان سهام پرداخت و درباره بورس کالا گفت: از مهمترین دستاوردهایی سه ماهه گذشته برای کل صنعت سیمان از جمله شرکت سیمان خوزستان می‌توان به عرضه کل محصولات سیمان شرکت از اواخر خردادماه سال‌جاری در بورس کالا نام برد. خوشبختانه به عرضه سیمان در بورس کالا، شفافیت قابل توجهی بر معاملات سیمانی حاکم است و مردم نیز می‌توانند به راحتی محصولات مورد نیاز خود را تامین کنند. علاوه بر این با ورود سیمان به بورس کالا علاوه بر جلوگیری از سود غیرمتعارف دلالان، نظام قیمت‌گذاری نیز بر اصل عرضه و تقاضا بازگشته و قیمت دستوری که در تضاد با منافع سهامداران است، حذف شده است.

نوبت دوم

آگهی فراخوان عمومی ارزیابی کیفی مناقصه گران مناقصه شماره م.ع.پ/۱۴۰۰/۰۰۶ شماره سامانه دولت (ستاد) ۲۰۰۰۰۹۱۶۴۸۰۰۰۰۳۳

شرکت پایانه های نفتی ایران (سهامی خاص)در نظر دارد انجام خدمات موضوع مناقصه را با در نظر گرفتن شرایط کلی ذیل و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) ،به صورت فراخوان عمومی ارزیابی کیفی مناقصه گران به مناقصه گر واجد شرایط واگذار نماید:

الف) کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا تهیه فهرست مناقصه گران دارای صلاحیت ، ارسال درخواست پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضا، الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند.خاطر نشان می سازد به موجب بخشنامه وزارت صمت، امکان ثبت نام بر خط رایگان در این سامانه جهت کلیه مناقصه گران فراهم می باشد.

شماره تماس سامانه ستاد در تهران جهت انجام مراحل عضویت در سامانه ۰۲۱۱۴۵۶ و اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام در سایر استان ها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت نام / پروفایل تامین کننده/مناقصه گر" موجود است.

ب) نوع فراخوان : مناقصه عمومی ارزیابی کیفی مناقصه گران / یک مرحله ای

ج) نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار : تهران– خیابان پاسداران بالاتر از برج سفید – خیابان شهید حجت سوری (نیستان هفتم) پلاک ۱۱ – شرکت پایانه‌های نفتی ایران (سهامی خاص)

د)موضوع مناقصه: انجام خدمات نگهداشت و ترمیم فضای سبز، گلخانه ها و باغ پرندگان شرکت پایانه های نفتی ایران – جزیره خارگ

ه) شرح مختصر خدمات: انجام خدمات نگهداشت و ترمیم فضای سبز، گلخانه ها و باغ پرندگان شرکت پایانه های نفتی ایران – جزیره خارگ مشتمل بر عملیات آبیاری،تولید نشا،،گل قلمه گیری ، گل کاری،مبارزه با آفات نباتی،عملیات کاشت،نگهداری و مرمت و اصلاح و هرس چمن،هرس درختان،کاشت درخت،نگهداری حصار فضای سبز،نگهداری از پارک ها و اماکن تفریحی و ...

و) نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار،تضمین انجام تعهدات و حسن انجام کار: ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ ۹٫۷۱۳٫۶۲۲٫۷۸۳ ریال حسب آئین نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیئت محترم وزیران و همچنین تضمین انجام تعهدات در صورت برنده شدن به میزان ده درصد نرخ پیشنهادی برنده مناقصه؛ ضمناً تضامین صادره می‌بایست مطابق فرمت‌های نمونه پیوست آئین‌نامه مذکور ارائه گردد؛ لذا این شرکت از پذیرش تضامینی که فاقد شرایط فوق باشد معذور بوده و هیچگونه مسئولیت و تعهدی در این خصوص، نخواهد داشت. همچنین از هر صورت وضعیت مناقصه گر برنده ده درصد تحت عنوان تضمین حسن انجام کار کسر می گردد.

ز) محل ،مدت زمان اجرای خدمات و برآورد کارفرما :محل اجرای خدمات جزیره خارک و مدت انجام خدمات ۱۲ ماه شمسی و برآورد کارفرما معادل مبلغ ۲۹۰٫۶۸۱٫۱۳۹٫۱۲۷ (دویست و نود میلیارد و ششصد و هشتاد و یک میلیون و یکصد و سی و نه هزار و یکصد و بیست و هفت) ریال می باشد.

ح) گواهی ها، مجوز هاومدارک مورد نیاز :

۱ – ارائه گواهینامه مصدق تایید صلاحیت معتبر از وزارت تعاون،کار و رفاه اجتماعی در خصوص نگهداری و خدمات فضای سبز (کد ۵)

۲ – ارائه معرفی نامه اجازه کار از اداره کل کار، تعاون و رفاه اجتماعی استان محل اجرای پیمان (در صورت برنده شدن)

۳– ارائه گواهینامه تأیید صلاحیت پیمانکاری از نظر ایمنی از وزارت تعاون،کار و رفاه اجتماعی

۴ –ارایه صورت های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی و یا اعضای جامعه حسابداران رسمی

ط) مدت اعتبار پیشنهاد : مدت اعتبار پیشنهاد از تاریخ ارایه پیشنهاد مالی به مدت ۱۸۰ روز می باشد.

ک)زمان ،مهلت و نشانی دریافت اسناد ارزیابی کیفی:

۱ – با عنایت به ابلاغیه شماره ۱/۱۴۰۹۳۵ مورخ ۱۳۹۹/۰۵/۱۱ دبیر محترم کارگروه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) و تاکید موکد بر الزام بکارگیری امضای الکترونیکی اسناد پاکت های (ب) و (ج) و عدم پذیرش نسخ فیزیکی واسناد فاقد امضای الکترونیکی (دارای مهرگرم) ، کلیه مناقصه گران موظف می باشند تمامی اسناد پاکت های (ب) و(ج) مناقصه را با امضاء الکترونیکی و در موعد مقرر در اسناد مناقصه از طریق سیستم سامانه ستاد بارگذاری نمایند در غیر اینصورت مناقصه گزار از پذیرش نسخه فیزیکی اسناد پیش گفته معذور خواهد بود.

۲ –کلیه مناقصه گران واجد شرایط می توانند به مدت ۷ روز از زمان درج آگهی نوبت دوم نسبت به دریافت اسناد و معیارها و جداول ارزیابی کیفی از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) اقدام و حداکثر ظرف مهلت ۱۴ روز پس از انقضای مهلت دریافت اسناد، ضمن تکمیل، مهر و امضای آن ها و الصاق مستندات مربوطه به همراه سایر اسناد، مدارک و گواهینامه های ذکر شده در آگهی نسبت به تغذیه اسناد پیش گفته در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) اقدام نمایند. همچنین مناقصه گران می‌توانند جهت رویت آگهی به سایت‌های WWW. SHANA. IR ، HTTP://IETS.MPORG.IR وWWW.IOTCO.IR مراجعه نمایند.

۳– کارفرما در رد و یا قبول مدارک در تمام مراحل مطابق قانون برگزاری مناقصات و آیین نامه های اجرایی آن مختار خواهد بود.

روابط عمومی

شناسه آگهی ۱۱۷۰۰۹۱۳

اطلاعیه
سازمان ملی استاندارد ایران

برمبنای مصوبات نودوهفتمین اجلاس شورای عالی استاندارد مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۵ و قانون ارتقا، کیفی خودرو وسایر تولیدات صنعتی داخلی (تجا) استاندارد ملی ایران به شماره ۱۲۷ تحت عنوان "برنج – ویژگی ها و روشهای آزمون" مشمول مقررات استاندارد اجباری می‌باشد. که در یک هزار و هشتصدونوزدهمین اجلاسیه کمیته ملی مربوطه مورد تجدید نظر هفتم قرار گرفته است. مراتب جهت اطلاع عموم و توجه به الزامات قانونی آگهی می گردد.

الزامات قانونی:

لذا کلیه واردکنندگان وصادرکنندگان این فرآورده پس از انتشار آگهی در روزنامه رسمی ملزم خواهند بود تا نسبت به رعایت استاندارد مذکور اقدام لازم را به عمل آورند. واردات فرآورده های مشمول مقررات استاندارد اجباری برحسب ضرورت واولویت باید منطبق با استاندارد ملی ویا استانداردها وضوابط فنی معتبر ومورد قبول سازمان باشد.

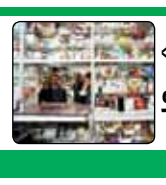
صادرات فرآورده های مشمول اجرای استاندارد اجباری منوط به صدور گواهی انطباق براساس استاندارد تعیین شده توسط کشور هدف یا استانداردهای بین المللی مورد قبول طرفین ویامشخصات فنی اظهارشده توسط مراجع قانونی ویا ذیصلاح کشور هدف ویاصدور گواهی انطباق توسط سازمان ملی استاندارد ایران خواهد بود.

کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی ذیربط می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر در مرکز به سازمان ملی استاندارد ایران و در استانها به ادارات کل استاندارد مراجعه نمایند.

دفتر روابط عمومی و ارتباطات بین الملل
شناسه آگهی ۱۱۷۲۱۴۵
م الف ۱۶۱۶

با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
www.Gostaresh.news

گسترش
تجارت
سه‌شنبه
۱۲ مرداد ۱۴۰۰
۲۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۲
۳ اوت ۲۰۲۱
شماره ۱۸۵۳
پیاپی ۳۱۷۱

گرانی «چراغ خاموش» دارو

تب ودیعه بالا گرفت

آمایش سرزمین تولیدمحور

صادرات کره و شیرخشک مشروط به خرید شیر با نرخ مصوب

رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی گاوداران گفت: در صورتی که کارخانجات شیر خشک روزانه ۵ هزار تن شیرخام را از ۱۰ مرداد به قیمت مصوب خریداری کنند، اجازه صادرات شیرخشک و کره خواهند داشت. سید احمد مقدسی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به صدور بخش نامه‌ای از سوی وزارت جهاد کشاورزی و مشروط کردن صادرات شیرخشک و کره به خرید شیر خام با نرخ مصوب از اعلام آمادگی ۳ شرکت بزرگ لبنی برای خرید شیرخام با نرخ مصوب خبر داد تا سایه این نگرانی از صنعت دام کشور که بیش از ۳ دهه برای اصلاح نژاد آن تلاش شده است، برطرف شود. مقدسی درباره آخرین وضعیت خرید شیرخام با نرخ مصوب، اظهار کرد: براساس بخشنامه معاونت توسعه صنایع تبدیلی و کسب و کارهای کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی، به کارخانجات شیر خشکی که شیر خام را از ۱۰ مرداد ۱۴۰۰ به نرخ مصوب ۶۴۰۰ تومان خریداری کنند، اجازه داده خواهد شد شیرخشک و کره تولیدی خود را بدون تعرفه صادر کنند. به گفته این مقام مسئول، بر این اساس کارخانجات شیرخشک سراسر کشور باید روزانه ۵ هزار تن شیر خام خریداری کنند. این شرط برای کارخانجات لبنی نیز برقرار است و آنها هم در صورت خرید شیر خام با نرخ مصوب یادشده می‌توانند فرآورده‌های استحصالی از آن (کره و شیرخشک) را بدون تعرفه صادر کنند. مقدسی درباره اینکه برای کارخانجات لبنی چه میزان خرید شیرخام پیشنهاد شده است گفت: برای کارخانجات لبنی رقمی اعلام نشده اما این میزان علاوه‌بر مقداری است که به کارخانجات شیرخشک ابلاغ شده است ضمن اینکه تاکنون ۳ کارخانه بزرگ لبنی از جمله کاله، دامداران و پگاه برای خرید شیر خام به نرخ مصوب اعلام آمادگی کرده‌اند.

توسعه پایدار از جاده عضویت در سازمان تجارت جهانی می‌گذرد؟

خلاف جریان آب شنا نکنیم

از تجارت همواره به‌عنوان یکی از مولفه‌های تاثیرگذار در توسعه پایدار کشورها نام برده می‌شود؛ مولفه‌ای که می‌تواند برای کشوری مثل ایران که بنای آن بر پایه‌های تجارت استوار شده نقشی تعیین‌کننده داشته باشد. اما تجارت کشور ما سال‌ها است با مشکلات و چالش‌های گوناگون در حوزه اقتصاد دست‌وپنجه نرم می‌کند، به همین دلیل نتوانسته تا امروز به عضویت سازمان تجارت جهانی (WTO) به‌عنوان معتبرترین نهاد در حوزه تجارت بین‌الملل درآید. بسیاری از کارشناسان و فعالان حوزه تجارت معتقدند عدم عضویت ایران در این سازمان می‌تواند مشکلات فراوانی از بخش تجارت ایران را برطرف و این بخش از اقتصاد کشور را تقویت کند. اما آیا واقعا عضویت در سازمان تجارت جهانی تا این حد برای رسیدن به توسعه پایدار در کشور لازم است؟ اگر این‌طور است چرا درحالی‌که کشورهایی مثل افغانستان نیز در این نهاد عضویت دارند، تا امروز ما از حضور در جمع کشورهای عضو این نهاد جا مانده‌ایم؟ و برای پیوستن به کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی به چه ابزارهایی نیاز داریم؟ با گزارش صمت در این باره همراه باشید:

عکس: صمت

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

شرایط پیوستن را نداریم

یوسف کاووسی، کارشناس اقتصاد و امور بانکی درباره نقش عضویت در سازمان تجارت جهانی در شکل‌گیری توسعه پایدار در کشورهای مختلف در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: پیوستن به سازمان تجارت جهانی فرآیندای است که تا امروز بسیاری از کشورهای جهان به آن وارد شده‌اند و از این طریق اقتصاد خود را در جریان توسعه پایدار قرار داده‌اند.

وی در این باره افزود: اگرچه پس از روی‌کار آمدن دولت دونالد ترامپ در امریکا، این کشور با اتکا به قدرت خود برخی قوانین و اصول را درباره کشورهایی مثل چین در بحث‌هایی مثل مالیات‌ها و تعرفه‌ها در این سازمان تغییر داد و در این بازه زمانی سازمان تجارت جهانی را منزوی کرد اما در هر حال کشورهایی که امروز اقتصاد آنها بر پایه صادرات و واردات شکل گرفته است می‌کوشند تا به نحو مطلوب از ظرفیت‌های موجود این سازمان در جهت بهبود اقتصاد خود استفاده کنند.

کاووسی در این زمینه بیان کرد: به طور کلی کشورهایی می‌توانند از این ظرفیت‌ها استفاده مطلوب کنند که رویکردهای تجاری در حوزه‌های واردات و صادرات داشته باشند؛ ظرفیت‌هایی که اجازه می‌دهد تا صاحبان تولید و تجارت در کنار یکدیگر نیازهای کشور را با همکاری و صرف کمترین هزینه‌ها تامین کنند. برخورداری از این ظرفیت‌ها اجازه می‌دهد صادرات و واردات با کمترین قیمت، بالاترین کیفیت و بدون هزینه‌هایی مثل تعرفه و مالیات در اختیار مصرف‌کننده قرار گیرد.

وی عضویت در سازمان تجارت جهانی را برای ایران یک مزیت دانست و در عین حال تاکید کرد: سال‌های سال است که عوامل متعددی به عنوان مانع در مسیر عضویت کشور ما در این سازمان قرار دارند که البته در باید گفت در رأس آنها نقش‌آفرینی دولت در تجارت است. اقتصاد دولتی نمی‌تواند وارد این عرصه شود و مادامی که اقتصاد کشور ما در دست دولت است و پای خود را از حد سیاست‌گذاری فراتر می‌گذارد، نمی‌توان درباره عضویت ایران در سازمان جهانی تجارت طرح موضوع کرد زیرا در تجارت جهانی آزادی تجارت هر نوع کالا بین کشورهاست و دولت نباید خود به عنوان مجری تجارت، برای این کار حد و حدود مشخص کند ولی این شرایط در کشور ما در اجازه واردات و صادرات بسیاری از کالاها از جمله خودرو صدق نمی‌کند که منافی اصول تجارت آزاد است. این کارشناس اقتصاد درباره چالش‌های اقتصاد کشور در مسیر پیوستن به سازمان تجارت جهانی تاکید کرد: ما در حالی سودای پیوستن به این سازمان را در سر می‌پرورانیم که در اقتصاد کشور همچنان درگیر معضلاتی مثل، تورم، تحریم، ارتباط با سایر کشورها، اقتصاد دولتی، فهرست سیاه FATF، و ارتباط‌های بانکی هستیم و تا برطرف شدن این قبیل مشکل‌ها نمی‌توانیم امیدی به این کار داشته باشیم.

وی تاکید کرد: وقتی کشور ما مدام در حال درگیری با این مسائل و تنش‌ها باشد، اقتصاد سیاسی کشورها اجازه ارتباط با ایران را نمی‌دهد زیرا منافع خود را در این رویکرد در خطر می‌بینند. پس ما برای ورود به سازمان تجارت جهانی در گام اول باید این مشکلات را رفع کنیم.

کاووسی در پایان درباره مزایای پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی در راستای توسعه پایدار گفت: پیوستن ایران به کشورهای عضو این سازمان امکان ایجاد اشتغال، سرمایه‌گذاری خارجی، شراکت‌های بین‌المللی و بسیاری قابلیت‌های دیگر را برای اقتصاد کشور فراهم خواهد کرد و در ادامه می‌تواند موجب پایه‌ریزی توسعه پایدار شود. البته باید توجه کرد که در شرایط خاص اقتصاد کشور، با پیوستن ما به این سازمان بسیاری از درآمدهای دولت از جمله تعرفه‌های گمرکی و عوارض صادراتی قطع خواهد شد.

مسیر توسعه پایدار را بشناسیم

حسین محمودی اصل، کارشناس اقتصاد و کارآفرینی درباره تاثیر عضویت در سازمان تجارت جهانی در شکل‌گیری توسعه پایدار در کشور در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: تمام قدرت‌های دنیا در حوزه‌های سیاسی به دنبال تعامل‌هایی هستند که از طریق آن بتوانند به فضای مطلوب سیاسی دست پیدا کنند. این تعامل باعث می‌شود هم‌افزایی‌هایی در این حوزه میان اقتصاد و سیاست ایجاد شود.

محمودی اصل تاکید کرد: به نظر من، مهم‌ترین مانع ما در این حوزه مربوط به همین موضوع است زیرا تا امروز نتوانسته‌ایم تعریف مشخصی بین منافع اقتصادی و منافع سیاسی خود داشته باشیم و به همین دلیل برعکس روال معمول دنیا، در کشور ما سیاست در اختیار اقتصاد نبوده و آنچه شاهد بوده‌ایم این است که معمولا اقتصاد ما در خدمت سیاست بوده است.

وی در این زمینه توضیح داد: خدمتی که اقتصاد به سیاست کرده برگشت متقابل و قابل‌توجهی را به حوزه اقتصاد نداشته است؛ نمونه بارز این موضوع را می‌توانیم در بازاری مثل عراق ببینیم. اما اگر در این زمینه بینش اقتصادی ایجاد شود، قطعا منافع ملی تقویت خواهد شد و توسعه پایدار شکل خواهد گرفت. این کارشناس اقتصاد با تاکید بر لزوم ایجاد بینش اقتصادی نزد سیاسیون کشور تصریح کرد: اگر این بینش و رویکرد نزد سیاسیون ما ایجاد شود، قطعا خود آنها برای پیوستن به تجارت جهانی شتاب خواهند کرد و به دنبال تامین زیرساخت‌ها در این زمینه خواهند بود. در غیر این صورت، اگر این رویکردها تغییر پیدا نکند همواره در این حوزه‌ها مشکلات اساسی خواهیم داشت و پیشرفت‌های ما در حوزه اقتصاد نیز به صورت مقطعی و گذرا خواهد بود. به طور کلی می‌توان گفت دلیل اصلی حضور نیافتن ما در سازمان تجارت جهانی همین موضوع است و در گام اول باید از این فاز عبور کنیم.

محمودی اصل یادآور شد: درگیری‌هایی مانند آنچه بین چین و امریکا اتفاق افتاد نیز به دلیل همین تمایل کشورها برای ایجاد بازارهای متقابل در کشورهای مختلف شکل گرفت.

وی در این زمینه اضافه کرد: البته نباید از این موضوع نیز غافل باشیم که در شرایط فعلی دیدگاه بسیاری از اقتصادیون ما نیز سیاسی است در صورتی که ما نیازمند نگاه‌های اقتصادی پررنگ‌تر در این حوزه هستیم. بنابراین لازم است دیدگاه‌های ما در این زمینه به نفع اقتصاد تغییر کند.

محمودی اصل در این باره گفت: در صورتی که چنین اتفاقی در نگاه‌های اقتصادی ما رخ ندهد، همچنان در این موارد به صورت جزیره‌ای و غیرمنسجم عمل خواهیم کرد و هر گام روبه‌جلوی ما چندین گام رو به عقب را برای ما در پی خواهد داشت.

وی کاهش تعرفه‌های تجاری را نیز از پیش‌شرط‌های عضویت در سازمان تجارت جهانی دانست و خاطرنشان کرد: در سازمان تجارت جهانی، مهم‌ترین بحث‌ها پیرامون رقابت، کیفیت، قیمت و مشتری‌مداری است و نمی‌توانیم بدون عبور از این موانع به هدف نهایی اقتصاد خارجی در پیوستن کشور به سازمان تجارت جهانی دست پیدا کنیم.

محمودی اصل در پایان گفت: در هر حال بخشی از مسیر رسیدن به توسعه پایدار در حوزه تجارت از مسیر عضویت در سازمان تجارت جهانی می‌گذرد و ما نیز مانند بسیاری از کشور که از منافع حضور در چنین نهادی منفعت می‌برند، باید برای رسیدن به ظرفیت‌های پایدار تجاری تلاش کنیم.

> در سازمان تجارت جهانی، مهم‌ترین بحث‌ها پیرامون رقابت، کیفیت، قیمت و مشتری‌مداری است و نمی‌توانیم بدون عبور از این موانع به هدف نهایی اقتصاد خارجی در پیوستن کشور به سازمان تجارت جهانی دست پیدا کنیم

فرصتی برای کاهش تدریجی تعرفه‌ها

محمدرضا مودودی، کارشناس اقتصاد بین‌الملل و سرپرست پیشین سازمان توسعه تجارت ایران نیز در گفت‌وگو با صمت درباره دلایل نپیوستن کشور به سازمان تجارت جهانی عنوان کرد: بحث پیرامون فرصت‌ها و تهدیدهای پیوستن یا نپیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی سال‌هاست که ادامه‌دار است و داستان درازی دارد.

اما نکته مهم در این باره این است که اگر عضویت در این سازمان برای اعضای آن ایجاد زیان می‌کرد چرا در طول این سال‌ها هیچ یک از بیش از ۱۶۰ کشور عضو در این سازمان از حضور در این نهاد انصراف نداده‌اند و هیچ‌یک از اعضا، از این عضویت ابراز تاسف نکرده‌اند.

مودودی تاکید کرد: برخی از تصمیم‌گیران و صاحب‌نظران گمان می‌کنند پیوستن ایران به این سازمان، کشور را به بازار بزرگی برای کشورهای دیگر تبدیل می‌کند و تولید ما در این رقابت نابود می‌شود که البته چنین دیدگاهی کاملا غلط است.

وی در این زمینه افزود: اگر عضو سازمان تجارت جهانی می‌شدیم، چه بسا در این سال‌ها ظرفیت‌های موجود در کشور ما مورد اقبال کشورهای دیگر قرار می‌گرفت و سرمایه‌گذاری‌های موثری در این حوزه انجام می‌شد که در نهایت موجبات ایجاد اشتغال، سودآوری و زمینه‌های توسعه پایدار را فراهم می‌کرد. ضمن اینکه در این موضوع می‌توانستیم از زمان‌های داده شده برای کاهش تدریجی تعرفه‌ها استفاده کنیم. این کارشناس اقتصاد دو رویکرد مهم درباره مخالفت با پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی را مطرح کرد و گفت: به غیر از مخالفت‌های ناآگاهانه با این موضوع دو دسته مخالف جدی وجود دارد؛ یکی دولت امریکاست که می‌خواهد از این طریق امکان مقاومت ایران در برابر تحریم‌های اقتصادی را کاهش دهد. دیگری نیز سودجویان و قاچاقچیان هستند که از بازار تحریم‌ها برای تحقق سوداگری‌های خود استفاده می‌کنند و سهم خود را از درآمدهای ارزی مملکت افزایش می‌دهند. سرپرست پیشین سازمان توسعه تجارت درباره مزایای پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی در راستای تحقق توسعه پایدار تصریح کرد: تجربه نشان داده توسعه پایدار از مسیر تقابل با همه کشورها حاصل نمی‌شود و ما در حالی هنوز به عضویت این سازمان فراگیر در حوزه تجارت درنیامده‌ایم که بسیاری از کشورها از این مرحله نیز عبور کرده‌اند و در حال شکل دادن پیمان‌های منطقه‌ای با کشورهای پیرامون خود و ایجاد تجارت آزاد در این مناطق هستند.

سخن پایانی

سرعت تغییر و تحولات دنیای امروز مجال این را به ما نمی‌دهد که بتوانیم همه مسیرهای ممکن در حوزه بهره‌وری در تجارت و تحقق توسعه پایدار را با آزمون و خطا بپیماییم. در این عرصه رقابت‌گونه کشورهایی می‌توانند موفق باشند که از تجربیات موفق کشورهای دیگر در سطوح پیشرفته تجارت بهره بگیرند و این جریان را به نفع خود رقم بزنند. اما اگر بخواهیم در مواردی مسلم و مسجل مثل عضویت در سازمان تجارت جهانی، به این شکل عمل کنیم نباید انتظار داشته باشیم تجارت به شکل استاندارد جهانی آن در اقتصاد ما شکل بگیرد، چه برسد به موضع استراتژیک و مهمی مثل توسعه پایدار.

یادداشت

برنامه‌های WTO برای تسهیل تجارت بین‌الملل

اسماعیل شاهسوندی
کارشناس تجارت بین‌الملل

تجارت جهانی به دلیل جهانی‌شدن و پیشرفت علوم الکترونیکی و ارتباطی به‌سرعت در حال تغییر و تحول است. این امر اقتصاد جهانی را نیز تحت‌الشعاع قرار داده است. مزایای اقتصاد جهانی حتی با وجود وضعیت‌های مختلف توسعه اقتصادی در کشورهای مختلف، به دلیل فناوری در محصولات در سراسر دنیا قابل دسترسی است. این امر کشورها را قادر می‌سازد به طور خاص در تجارت تخصص داشته باشند و از بازارهای جهانی مشارکت و بهره‌مند شوند، در نتیجه می‌توانند در استفاده از منابع، نیروی کار یا هر مزیت تولیدی دیگر بهره‌مند شوند. جهانی‌سازی همچنین باعث ایجاد شرکت‌های چندملیتی شده که در سطح جهان فعالیت می‌کنند و می‌توانند از راه‌اندازی تولید ارزان‌تر، به‌عنوان اهرمی استفاده کنند و کالاهای خود را در کشورهای موجود و در بازار آنها عرضه کنند. وقتی کشورها بازارهای داخلی و صنایع داخلی دارند، نمی‌توان آنها را بدون کنترل نظارتی، در بازار جهانی باز گذاشت. صنایع داخلی باید برای مقابله با رقابت محافظت و حمایت شوند. برای اطمینان از عدم دامپینگ، بازارها باید تنظیم شوند. علاوه‌بر این، کشورها باید مراقب کاهش منابع طبیعی خود باشند و جنبه‌های قیمت‌گذاری و مالی تجارت بین‌المللی مربوط به کشورشان را کنترل کنند. همه کشورها از طریق قوانین تجارت، تعرفه‌ها و مالیات که عوارض واردات و صادرات نامیده می‌شوند، بر تجارت بین‌الملل به نوعی نظارت دارند. این اهداف باعث می‌شود اقدامات تجاری ایمن، منصفانه و بااخلاق‌تر باشد. تعرفه‌ها تحت تاثیر چشم‌اندازهای سیاسی و اقتصادی و مالی دولت‌ها و همچنین روابط دوجانبه کشوری با کشور شریک دیگر قرار دارد. سازمان تجارت جهانی WTO در تلاش است تا بازارهای جهانی را به‌راحتی در دسترس همگان قرار دهد، همچنین تا امروز تلاش کرده با همه کشورهای عضو مذاکره کند. به‌عنوان نمونه، اروگوئه موفق شد تعهداتی را از کشورها برای کاهش تعرفه‌ها و رساندن آنها به سطح پایه که در کشورهای عضو به صورت استاندارد باقی مانده است، ایجاد کند، درحالی‌که این فرآیند دوحه DOHA پیرامون دسترسی به بازار کشاورزی و تعرفه‌های حاصل از آن بوده است.

انواع حقوق گمرکی

همه کشورها برنامه تعرفه‌ها را سالانه حفظ و منتشر می‌کنند. این موارد در سازمان تجارت جهانی و به طور کلی مطابق با تعرفه‌های جامعه بین‌المللی ثبت می‌شوند. نرخ عوارض تحت تعرفه منتشر شده را نرخ‌های محدود یا حقوق گمرکی اساسی می‌نامند. قیمت‌های اعمال شده، قیمت موثر عوارض گمرک در دوره یا زمان خاص واردات است. به طور کلی روند این گونه است که قیمت‌های اعمال شده را مطابق با برنامه تدوین یافته یا پایین‌تر از برنامه آن نگه دارند. کشورها معمولا بیشتر از برنامه مقرره، تعرفه دریافت نمی‌کنند.

کاربرد عوارض

عوارض گمرکی به‌عنوان یک درصد تعیین شده در برابر ارزش محموله تعیین می‌شود. این مقدار درصد اطمینان می‌دهد با نوسان قیمت‌ها در بازار بین‌المللی، مولفه عوارض به طور خودکار تنظیم می‌شود. علاوه‌بر عوارض گمرکی پایه، عوارض اضافی از نظر ارزش ثابت به ازای هر تن یا مقدار واحد بعنوان عوارض خاص نیز برای اهداف مختلفی اعمال می‌شود که برای کنترل و ایجاد تعادل در واردات یا صادرات یا در برخی مواقع برای افزایش درآمد و سایر موارد دیگر، با اهداف مربوط به موقعیت‌های بین‌المللی و همچنین ملی کاربرد دارند. دولت‌ها عوارض خاص و موقت را به‌عنوان درصدی بیش از بخشی از عوارض مشتری با هدف خاص و برای مدت‌زمان مشخص اخذ می‌کنند. این امر همچنین می‌تواند فقط در دسته‌های خاص قابل اجرا باشد. در این میان تعرفه‌ها می‌توانند براساس درآمدزایی، چشم‌انداز منع یا حمایتی و حتی سیاست نظارتی مقامات در وضعیت اقدام متقابل یا براساس پیمان تجاری دوجانبه یا خاص با سایر کشورها باشد. کلیه عوارض وارداتی و همچنین صادراتی توسط مقامات گمرکی از طریق شعبه‌های مستقر در هر بندر ورودی کشور ارزیابی و جمع‌آوری می‌شود. بنابراین نظارت دولت‌ها با این هدف در امر صادرات و واردات در قالب اخذ تعرفه‌های گمرگ سیاست‌گذاری می‌شود که بی‌شک امری تاثیرگذار بر روند تجارت بین‌المللی خواهد بود. در نتیجه سیاست‌گذاری صحیح در این زمینه می‌تواند به اعتبار بیشتر بین‌المللی واردات و صادرات بینجامد.

گرانی «چراغ خاموش» دارو

تولید سرم تا شهریور به روال عادی بازمی‌گردد

عکس: آیدا فریدی

پیمان صفردوست: در حالی که در طول یک سال و نیم گذشته به‌دلیل همه‌گیری ویروس کرونا، هزینه‌های بهداشت و درمان خانواده‌ها بیش از هر سال دیگر بوده و مردم از این نظر تحت فشار بودند، در هفته‌های اخیر خبرهایی مبنی بر افزایش نرخ دارو، به‌ویژه داروهای بدون نسخه یا همان OTC نارضایتی مصرف‌کنندگان را در این زمینه بیشتر کرد. مصرف‌کنندگان دارو معتقدند در این شرایط ویژه گران کردن دارو می‌تواند به قیمت سلامتی مردم تمام شود و دولت باید در این زمینه و در برخورد با افزایش نرخ دارو اقدامی انجام دهد؛ اما از سوی دیگر دست‌اندرکاران و تولیدکنندگان دارو نیز گلایه‌هایی درباره شرایط تولید دارو در کشور دارند. به‌دنبال انتشار برخی اخبار در فضای مجازی مبنی بر نبود و کمبود سرم به‌ویژه برای بیماران مبتلا به کرونا، سید حیدر محمدی، مدیرکل امور دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو در گفت‌وگو با ایسنا گفت: خط تولید یکی از واحدهای سرم‌سازی کشور در حال اصلاح است که ان‌شاءالله قول داده‌اند تا پایان ماه این خطوط به تولید برگردد و سایر سرم‌سازان هم قول داده‌اند که کمبود سرم این تولیدکننده را جبران کنند و ان‌شاءالله مشکلی نداریم. چندوقتی است که میزان تولید سرم در کشور کاهش یافته که تا شهریور به روال عادی بازمی‌گردد.

گرانی بیش از ۲ برابری OTCها

گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد در یکی دو ماه گذشته نرخ برخی از اقلام دارویی به‌ویژه در حوزه داروهای بدون نیاز به نسخه افزایش قابل توجهی داشته است؛ به‌نحوی که برخی اقلام دارویی مانند دیفن هیدرامین، استامینوفن، قرص و شربت سرماخوردگی و داروهایی از این دست، در طول یک سال و نیم گذشته چند بار تغییر نرخ داده‌اند. به‌عنوان مثال نرخ یک شیشه شربت ضدسرفه که پیش‌تر با قیمتی کمتر از ۳۰۰۰ تومان به فروش می‌رسید، امروز به بیش از ۸۰۰۰ تومان رسیده و افزایشی فاحش نسبت به گذشته داشته است. با این وضعیت مصرف‌کنندگان از آینده بازار دارو و توان خرید داروهای بدون نسخه و متداول نگرانند.

محمدباقر ضیاء، رئیس انجمن داروسازان ایران در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: افزایش نرخ داروهای OTC باتوجه به افزایش نرخ مواد اولیه و خارج شدن این مواد از فهرست دریافت ارز ترجیحی رخ داده و در این باره نمی‌توان تولیدکنندگان دارو را مقصر دانست. ضیاء در این باره اظهار کرد: وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو در این مدت تصمیم روشنی درباره نرخ دارو نگرفته‌اند و داروسازان در این باره دچار سرگردانی شده‌اند. داروهای بدون نسخه در حال حاضر در فهرست دریافت ارز ترجیحی برای واردات مواد موثره اولیه قرار ندارند و خرید این مواد به‌صورت آزاد انجام می‌شود، به همین دلیل افزایش نرخ در این اقلام دیده می‌شود.

تکلیف داروسازان روشن نیست

رئیس انجمن داروسازان ایران خاطرنشان کرد: آنچه به‌عنوان افزایش نرخ داروهای بدون نسخه در بازار دارویی کشور دیده می‌شود کمتر از میزان افزایش نرخ مواد اولیه تولید این داروهاست و در واقع تولیدکنندگان دارو در این تعیین نرخ اقلام از سود قانونی خود کاسته‌اند. وی در این زمینه تاکید کرد: البته مشکلی فراتر از افزایش نرخ داروها در بازار داخلی وجود دارد و آن کمبود داروست که به‌تدریج آثار خود را در بازار نشان خواهد داد. شرکت‌های داروسازی در قالب ذخایر استراتژیک مواد اولیه، معمولا در انبارهای خود برای حدود ۶ ماه ذخیره مواد اولیه دارند و بسیاری از شرکت‌ها در حال استفاده از این ذخایر هستند. ضیاء با اشاره به کمبود فعلی ۱۵۰ قلم دارو در کشور خاطرنشان کرد: اگر هرچه سریع‌تر در این باره تصمیم درستی اتخاذ نشود، این آمار همچنان افزایش خواهد یافت. دولت و وزارت بهداشت باید تعیین منشأ ارزی و تخصیص آن را در دستور کار قرار دهند تا کمبودهای موجود در این زمینه برطرف شود. وی در پایان گفت: تعیین تکلیف درباره دارو در حوزه تولید نباید پشت درهای بسته و بدون نظر فعالان این بخش انجام شود. دارو یک کالای استراتژیک برای کشورها تلقی می‌شود و باید در زمینه تامین و تولید آن دقت فراوانی صورت گیرد.

چوب و پیاز ارز دارویی را می‌خوریم

محمود نجفی‌عرب، رئیس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران و عضو هیات مدیره سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران نیز در این زمینه در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: ارز ترجیحی که به مواد اولیه موثره داروها اختصاص می‌یافت، به‌تدریج برای برخی از داروها حذف شد و این مواد موثره از ردیف یک کالایی به ردیف دو و ارز نیمایی منتقل شدند.

به‌طور طبیعی اختلاف نرخ جدی و معنی‌دار ارز ترجیحی و نیمایی می‌تواند باعث افزایش نرخ داروها شود. البته این افزایش قیمت‌ها درباره اینترمدیت‌های مواد اولیه‌ای که از داخل کشور تامین می‌شود نیز بوده است. وی در این زمینه افزود: بقیه اجزای تشکیل‌دهنده دارو و مواردی مثل ماشین‌آلات و مواد بسته‌بندی نیز با ارز نیمایی تامین می‌شوند و این موضوع هم در تعیین نرخ داروها موثر است؛ علاوه بر این تورم بیش از ۴۰ درصدی و افزایش دستمزدها که تا حدود ۳۰ درصد بوده نیز می‌تواند عامل دیگری در تعیین نرخ دارو باشد. نجفی‌عرب تصریح کرد: تعیین نرخ داروها از جمله داروهای بدون نسخه نیز باید مطابق با موارد یادشده صورت گیرد؛ البته باید توجه داشته باشیم که افزایش نرخ داروها هرگز به اندازه افزایش نرخ مواد اولیه نبوده است. وی تاکید کرد: ما در سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ تلاش بسیاری کردیم که دارو را از فهرست دریافت‌کنندگان ارز ترجیحی خارج کنیم و ۲ میلیارد دلار ارز ترجیحی که به این بخش تخصیص می‌یابد با انتقال به انتهای زنجیره، از طریق بیمه‌ها مستقیما به مصرف‌کنندگان اختصاص یابد اما متاسفانه این کار تا امروز صورت نگرفته است. رئیس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران در عین حال تاکید کرد: گرچه این یارانه و مابه‌التفاوت به بیماران اختصاص نیافته، اما می‌بینیم که منشأ ارزی بسیاری از داروها به‌تدریج از بسته ارز تدریجی خارج می‌شود و در واقع ما در این داستان هم چوب را خورده‌ایم و هم پیاز را.

چاره‌ای جز افزایش نرخ نبود

فرامرز اختراعی، رئیس هیات مدیره سندیکای تولیدکنندگان مواد دارویی، شیمیایی و بسته‌بندی دارویی، درباره دلیل گرانی بیش از ۱۰۰ درصدی داروهای بدون نسخه، گفت: این افزایش قیمت‌ها ناشی از تصمیم ارزی ماه‌های قبل درباره این داروها است که اثر خود را تازه نشان داده است.

وی افزود: براساس تغییر سیاست‌های تخصیص ارز، به داروهای بدون نسخه دیگر ارز ترجیحی یعنی همان ارز ۴۲۰۰ تومانی اختصاص داده نمی‌شود و واردات مواد پایه و واسطه آنها با ارز نیمایی صورت می‌گیرد؛ بنابراین هزینه واردات مواد پایه داروهای بدون نسخه به حدود ۵ برابر افزایش پیدا کرده است. در حالی که نرخ ارز برای واردات ماده موثره این داروها ۵ برابر شده، افزایش نرخ دارو به اندازه ۵ برابر نیست. هرچند با افزایش نرخ ۱۱۰ درصدی اقلام دارویی بدون نسخه مواجهیم، اما همین میزان افزایش نرخ هم افزایش مدیریت شده در جهت منافع مردم است. افزایش فعلی، کف افزایش نرخ است که باوجود آن تولیدکننده‌ها شاید کمی ضرر هم بدهند. بنا بر گزارش مهر، اختراعی گفت: وزارت بهداشت، پس از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی برای داروهای بدون نسخه، در واقع تولید حدود ۵۰ قلم داروی بدون نسخه (OTC) را به داروسازان تحمیل کرده و می‌گوید در مقابل ۶۰۰۰ قلم دارو، این چندده قلم داروی بدون نسخه را هم با سود کمتر یا با ضرر تولید کنید. اگر قرار بود داروهای بدون نسخه تولید داخل نشود و عینا وارد شود، نرخ آنها بیش از ۵ برابر می‌شد.

سخن پایانی..

حکایت دارو و تعیین‌تکلیف منشأ ارزی و قیمت‌گذاری آن با حکایت دیگر کالاها تفاوت‌های بسیاری دارد و به‌هیچ وجه نمی‌توان آن را سرسری گرفت. گرانی دارو و کاهش دسترسی مردم به آن می‌تواند مشکلات جدی در حوزه سلامت ایجاد و ادامه این روند و کاهش مواد اولیه یا زیان‌دهی شرکت‌های تولیدکننده دارو در کشور را با یک چالش مواجه کند؛ از همین رو جا دارد دست‌اندرکاران حوزه دارو پیش و بیش از مسائلی مانند اصلاحات آیین‌نامه‌ها به مورد اضطراری اخیر رسیدگی کنند تا هم تکلیف قیمت‌گذاری‌ها معلوم شود و هم کمبود مواد اولیه صنعت داروسازی کشور را از نفس نیندازد.

معرفی اولین طرح تامین‌مالی جمعی در پلتفرم هم‌آفرین

شرکت مشاورسرمایه‌گذاری فاینتک، در راستای مدیریت ثروت سرمایه‌های مردمی و تامین مالی طرح‌های شرکت‌های خصوصی سکوی تامین مالی جمعی هم‌آفرین را با مجوز از شرکت فرابورس ایران ایجاد نموده است. در سکوی تامین مالی جمعی هم‌آفرین سرمایه‌گذاران می‌توانند سرمایه‌گذاری موفق و مطمئنی داشته باشند. می‌توان از مزایای سرمایه‌گذاری در این طرح به انتشار طرح‌های هیجان‌انگیز با سود جذاب، اطمینان از صحت اطلاعات طرح، ضمانت‌های مطمئن، نظارت سازمان بورس و شرکت فرابورس، دریافت گواهی شراکت از فرابورس، نظارت مستمر بر اجرای طرح و ارتباط مستقیم سرمایه‌گذاران و سرمایه‌پذیران اشاره کرد. همچنین اولین طرح سکوی تامین مالی هم‌آفرین، متعلق به شرکت سپید طب‌نیا است .

از این‌رو جلسه‌ای درخصوص معرفی طرح جدید سکوی تامین مالی جمعی هم‌آفرین در روز دوشنبه، ۱۱ مردادماه در فرابورس با عنوان نشست خبری یک دیدار، یک عرضه برگزار شد.

مهدی فرازمند، مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه‌گذاری فاینتک در نشست خبری «یک دیدار، یک عرضه» در خصوص معرفی پلتفرم تامین مالی جمعی «هم‌آفرین»گفت: تامین‌مالی جمعی؛ مقدمات سرمایه‌گذاری در بخش خصوصی را فراهم کرده است و در بازارهای بین‌المللی ادبیات دیرینه‌ای دارد.

وی افزود: از آنجا که ابزار گواهی شراکت در پلتفرم تامین‌مالی جمعی جزو اوراق بهادار شناسایی شده، معاف از مالیات است.

مدیرعامل فاینتک درباره سایر ویژگی‌های تامین مالی جمعی گفت: کسب سود بالا و ریسک کم از دیگر ویژگی‌های سرمایه‌گذاری در طرح‌هایی است که پلتفرم تامین مالی جمعی معرفی می‌کند.

فرازمند بیان کرد: شرکت مشاور سرمایه‌گذاری فاینتک پلتفرم تامین مالی جمعی هم‌آفرین را راه‌اندازی کرده است. همچنین ویژگی‌ها و طرحی که قرار است برای آن مبالغ سرمایه‌گذاری جمع‌آوری شود در سایت https://hamafarin.ir/ قابل مشاهده است.

این مدیر باسابقه بازار سرمایه تصریح کرد: مشارکت در تولید ۴ داروی دانش‌بنیان از نوع مکمل برای یک شرکت، طرحی است که سکوی هم‌آفرین برای آن از اشخاص حقیقی و حقوقی مبالغ سرمایه‌گذاری جمع‌آوری می‌کند. همچنین در این طرح اشخاص حقوقی سقفی برای سرمایه‌گذاری ندارند و اشخاص حقیقی تا سقف ۶۹ میلیون تومان در این طرح می‌توانند سرمایه‌گذاری کنند.

وی در ادامه افزود: همچنین در این سرمایه‌گذاری سود به صورت ۷۰ به ۳۰ به نفع سرمایه‌گذار است؛ به نحوی که در دوره ۱۲ ماهه به هر میزان که سود حاصل شد، ۷۰ درصد آن در اختیار سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد و ۳۰ درصد به شرکت تولیدی.

فرازمند اظهار داشت: بدین ترتیب بین ۳۰ تا ۳۶ درصد بازدهی سالانه برای سرمایه‌گذاران این طرح متصور هستیم که حداقل سود ۳۰درصد توسط خود متقاضی برای سرمایه‌گذاران تضمین شده است. همچنین پرداخت سود این طرح هر ۳ ماه یکبار انجام می‌شود. سرمایه‌گذاران محترم برای دریافت اطلاعات بیشتر به صفحه این طرح در سایت هم‌آفرین مراجعه فرمایند.

در بررسی عملکرد سه ماهه شرکت‌های تابعه هلدینگ سیمانی شستا(سرمایه‌گذاری سیمان تامین) مشخص شد

رکورد سیمان زنجان در سود سه‌ماهه

شرکت سیمان زنجان با این که سال‌های بسیار سختی را سپری کرد، پس از اصلاح ساختار مالی و فنی موفق شد در سه ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۹۶۱ درصد در شاخص سود خالص رشد داشته باشد.

به گزارش روابط عمومی شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین، مجدالدین خادمی، مدیرعامل شرکت سیمان زنجان با اشاره به اصلاح ساختار در این شرکت گفت: شرکت سیمان زنجان در سال‌های گذشته مشکلاتی داشت که از جمله آن‌ها می‌توان به زیان انباشته این شرکت اشاره کرد. با این حال راهبردهای شستا و سیتا، به عنوان هلدینگ‌های بالادستی از دو سال پیش تاکنون وضعیت کارخانه را بهبود بخشید و روند سوددهی شرکت نیز نشان می‌دهد آینده روشنی پیش‌روی سیمان زنجان قرارگرفته است. وی با اشاره به این که سیمان زنجان در سال‌های آتی به دلیل شرایطی که برای آن در نظر گرفته شده می‌تواند به ارقام بهتری دست یابد، گفت: شرکت سیمان زنجان موفق شده است به سود خالص ۱۱میلیارد تومانی در سه ماهه نخست سال جاری دست یابد که این رقم حاکی از رشد ۱۹۶۱ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته است.

مدیرعامل شرکت سیمان زنجان با اشاره به اهمیت بحث‌های فنی در هلدینگ به فعالیت سه ماهه گذشته پرداخت و در این زمینه توضیح داد: کاهش چشمگیر کلینکر فاکتور به ۸۰٪ در سه ماهه اول ۱۴۰۰ و کسب رتبه نخست در بین شرکت‌های گروه و حل مشکل آسیای مواد خام پس از حدود ۲ سال مهمترین اقدامات فنی شرکت سیمان زنجان در سه ماه نخست سال‌جاری است.

وی همچنین درباره مزیت‌های عرضه محصول در بورس کالا از اواخر خرداد ماه سال‌جاری توضیح داد: ورود سیمان به بورس کالا علاوه بر خروج از قیمت‌گذاری دستوری باعث شد شرکت‌های سیمانی انبار دلالان نباشد. پیش از این در بسیاری از کارخانه‌های سیمانی، سیمان خریداری شده توسط دلالان به دلیل عدم تحویل گرفتن در کارخانه‌ها انبار می‌شد، تا قیمت در بازار افزایش یابد و آن‌ها اقدام به تحویل گرفتن سیمان کنند. خوشبختانه امروز دیگر چنین نیست و شرکت‌ها باید از قوانین بورس کالا تبعیت کنند.

بررسی عملکرد شرکت های تابعه شرکت سرمایه گذاری سیمان تامین
۳ ماهه سال ۱۴۰۰
سیمان زنجان

مبالغ به میلیارد تومان

	به ماهه ۱۴۰۰	به ماهه ۱۳۹۹	درصد افزایش
درآمد فروش	۴۹	۲۷	۷۹
سود ناخالص	۱۵	۲	۵۵۷
سود (زیان) عملیاتی	۱۳	۰/۸	۱۴۳۷
سود (زیان) خالص	۱۱	۰/۵	۱۹۶۱

بیش چشمگیر فاکتور کلینکر به ۸۰٪ در سه ماهه اول ۱۴۰۰ و کسب رتبه نخست در بین شرکت های گروه و حل مشکل آسیای مواد خام پس از حدود ۲ سال

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
نوبت دوم
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی

براساس آرای شماره ۱۴۰۰۶۰۳۳۱۰۰۹۰۰۰۵۷۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ و شماره ۱۴۰۰۶۰۳۳۱۰۰۹۰۰۰۵۷۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ و شماره ۱۴۰۰۶۰۳۳۱۰۰۹۰۰۰۵۷۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ و شماره ۱۴۰۰۶۰۳۳۱۰۰۹۰۰۰۵۸۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ و شماره ۱۴۰۰۶۰۳۳۱۰۰۹۰۰۰۵۸۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ و شماره ۱۴۰۰۶۰۳۳۱۰۰۹۰۰۰۵۸۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ و شماره ۱۴۰۰۶۰۳۳۱۰۰۹۰۰۰۵۹۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ و شماره ۱۴۰۰۶۰۳۳۱۰۰۹۰۰۰۵۹۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه یک تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضیان آقای احمد شریفیان فرزند محمدعلی به شماره شناسنامه ۹ و خانم اعظم سعیدی‌نیا فرزند ابراهیم به شماره شناسنامه ۳۹ و آقای آرش جان‌بابائی عربی فرزند حسین به شماره شناسنامه ۸۷۴ و آقای بهزاد اصلانی فرزند محمدعلی به شماره شناسنامه ۱۴۷۴ و آقای علی رضا دوست فرزند جانعلی به شماره شناسنامه ۳۶۱ و خانم فرشته مقیمی فرزند مطلب به شماره شناسنامه ۹۹۷۰ و خانم مرضیه ازدرلو فرزند سهراب به شماره شناسنامه ۵۴۵ و خانم مهناز مشهدی‌یار فرزند احد به شماره شناسنامه ۱۹۲۰ هر یک از نامبردگان نسبت به یک سهم مشاع از ۹ سهم شش دانگ، به صورت شش دانگ یک قطعه زمین بابنای احداثی به مساحت ۲۲۰ مترمربع مفروز و مجزی شده از پلاک ۲۰۴۹ فرعی از ۱۵۴ - اصلی واقع در حسن‌آباد خریداری به‌طور وکالتی از مالک رسمی آقای علی غلامی که مالکیت نامبرده در صفحه ۶۷ دفتر ۱۲۵۴ محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاصی نسبت به صدور سند مالکیت متقاضیان اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۴/۲۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۵/۱۲
عباسعلی شوش‌پاشا، رئیس ثبت اسناد و املاک

« مفقودی »

برگ سبز بیمه‌نامه کارت ماشین و سند کمپانی خودرو سواری سمند به شماره انتظامی ۵۶د۵۸۲ایران ۳۸ و شماره شاسی ۸۲۲۴۱۶۳۱ و شماره موتور ۱۲۴۸۲۰۰۳۱۶۰ نقره‌ای رنگ به نام الناز مشرفی‌زنوزی مفقود و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

آگهی تغییرات شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور سهامی عام به شماره ثبت ۱۲۹۲۶۶ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۷۲۶۱۵۰ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۴۰۰،۰۳،۱۲ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : موسسه حسابرسی هوشیار ممیز بشناسه ملی ۱۰۱۰۰۴۳۹۶۴۵ به عنوان بازرس اصلی و موسسه حسابرسی بهراد مشار شناسه ملی ۱۰۸۴۰۰۱۷۹۹۹ را به عنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند. ترازنامه وحساب سود وزیان منتهی به سال مالی ۱۳۹۹،۱۲،۳۰ به تصویب رسید. روزنامه کثیرالانتشار صنعت، معدن و تجارت (صمت) جهت درج آگهی های شرکت تعیین گردید. ا
سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۱۷۲۷۸۶)

رشد ۲۷ درصدی تامین ارز کالاهای اساسی

براساس اعلام بانک مرکزی در ۴ ماهه نخست امسال، برای واردات کالاهای اساسی و ضروری حدود ۱۵ میلیارد دلار تامین ارز شده که نسبت به دوره مشابه سال ۱۳۹۹ رشدی بیش از ۲۷ درصد را نشان می‌دهد.

به گزارش بانک مرکزی، در ۴ ماه نخست امسال تامین ارز برای واردات کالاهای اساسی، تجهیزات پزشکی و دارو (نرخ ترجیحی) نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۷۰ درصد رشد داشت و به عدد ۴ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار رسیده است.

براساس این گزارش از این میزان، هزار و ۵۴۶ میلیون دلار برای ذرت، جو و گندم، هزار و ۱۲۴ میلیون دلار برای دانه‌های روغنی و روغن خام، هزار و ۱۷۱ میلیون دلار برای دارو و تجهیزات پزشکی، ۳۴۸ میلیون دلار کنجاله سویا تامین ارز شده است. علاوه بر آن، برای سایر کالاها ۱۰ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار تامین ارز شده که رشدی بیش از ۱۵ درصد را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می‌دهد. از جمله این کالاها می‌توان به ماشین‌آلات اشاره کرد که برای آن ۳ هزار و ۵۶۴ میلیون دلار تامین ارز شده است.

بنابر گزارش اعلامی اداره صادرات بانک مرکزی، صادرکنندگان همچنین طی دوره موردنظر، حدود ۸ میلیارد دلار با نرخ میانگین موزون دلاری معادل ۲۱ هزار و ۸۰۰ تومان در سامانه نیما اقدام به فروش ارز کرده‌اند که این رقم در مقایسه با دوره زمانی مشابه سال قبل حاکی از رشد حدود ۵۵ درصدی است.

بازار مسکن در انتظار برنامه دولت سیزدهم

تب ودیعه بالا گرفت

بررسی‌های میدانی از بازار اجاره مسکن شهر تهران نشان می‌دهد ودیعه‌های درخواستی موجران برای واحدهای مصرفی به حداقل ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان افزایش‌یافته است. به گزارش مهر، بازار رهن و اجاره مسکن در این روزها وضعیت پُرتنشی دارد؛ برخی معتقدند مصوبات ستاد ملی مقابله با کرونا تأثیر مثبت در کنترل قیمت‌ها داشته و برخی هم می‌گویند سیاست تثبیت قیمت‌ها یا تعیین سقف برای اجاره‌بها، تأثیری نداشته است. این در حالی است که یک عضو هیات مدیره اتحادیه مشاوران املاک تهران از تمدید بخش مهمی از قراردادهای اجاره مسکن سال گذشته در تهران خبر داده و می‌گوید که وضعیت بازار اجاره مسکن مناسب است.

شاپور پشابادی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

مقایسه تابستان ۱۳۹۹ با تابستان ۱۴۰۰

نگاهی به برخی فایل‌های اجاره مسکن رسیده از مشاوران املاک در مناطق پُرتقاضای تهران نشان می‌دهد مثلا در منطقه ستارخان موجران تقاضای ودیعه مسکن ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیون تومانی برای رهن کامل واحدهای ۶۰ تا ۷۵ متری می‌کنند و در صورت کاهش رقم ودیعه به ۲۵۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان، اجاره‌بهای ماهانه ۲.۵ تا ۳ میلیون تومان نیز در قرارداد ذکر می‌شود. همچنین در مناطق ارزان‌تر در جنوب و جنوب‌شرق تهران رهن کامل به ۲۰۰ میلیون تومان یا ۱۰۰ میلیون تومان ودیعه و ۲ میلیون تومان اجاره ماهانه رسیده و مستأجران می‌توانند واحدهای نوسازتر و با امکانات اقامتی بیشتری را در برخی مناطق میانی و جنوبی پایتخت با قیمت‌های ۳۰۰ میلیون تومان ودیعه پیدا کنند.

قیمت‌های یادشده اجاره مسکن در سال جاری در حالی است که واحدهای مشابه در تابستان سال گذشته با قیمت‌هایی حدود ۵۰ تا ۸۰ درصد پایین‌تر به بازار اجاره عرضه شده بودند. به گفته برخی مشاوران املاک، تابستان سال قبل در محله‌های ارزان‌تر و میانی پایتخت، واحدهای مسکونی ۵۰ تا ۷۰ متری با ودیعه حداکثر ۱۵۰ میلیون تومان و اجاره ماهانه حداکثر ۲ میلیون تومان به مرحله قرارداد می‌رسیدند.

با این حال، مشکل اصلی کمبود فایل‌های اجاره‌بها با نرخ مناسب برای واحدهای دارای امکانات آسانسور و پارکینگ است و بیشتر فایل‌هایی که پیدا می‌شود، مربوط به مناطق ۱ تا ۳ هستند که از توان خانوارهای دهک‌های ۴ و ۵ خارج است.

تاثیر اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی

به‌گفته برخی مشاوران املاک، انتشار اخبار مربوط به اجرای قانون مالیات بر خانه‌های خالی، واکنش مثبتی بر بازار اجاره مسکن داشته و منجر به افزایش عرضه واحدهای مسکونی در مناطق یک تا ۳ پایتخت شده‌است. یک مشاور املاک فعال در منطقه یک تهران به خبرنگار مهر گفته اگرچه هنوز هم این واحدها با قیمت‌های بالا در حال عرضه هستند اما با توجه به افزایش تعداد آنها، رقابت میان مالکان برای تسریع در عرضه دیده شده که به شکست قیمت‌ها در روزهای آینده منجر می‌شود.

به گفته این مشاور املاک واحدهای کلیدنخورده و تا کمتر از ۵ سال ساخت که در سال‌های اخیر خالی نگه‌داشته شده‌اند و بیشتر متراژ زیر ۱۰۰ متر دارند، با قیمت‌های تا ۵۰۰ میلیون تومان ودیعه و اجاره ماهانه ۵ تا ۸ میلیون تومان در منطقه یک عرضه شده‌اند که اگر قرار بود براساس نرخ فعلی این واحدها که به‌طور متوسط متری ۶۰ تا ۸۰ میلیون تومان است، اجاره‌بها تعیین می‌شد، رقم اجاره‌ها بسیار بیشتر از این بود. اما مالکان به‌دلیل ترس از تعیین مالیات‌های سنگین برای خالی بودن واحد، در حال عرضه آنها با نرخ‌های پایین‌تر از ارزش واقعی ملک و کمی بالاتر از ارقام فعلی در بازار اجاره‌بها هستند که معمولا خانواده‌های ۲ یا ۳ نفری که زوجین هر دو درآمد داشته باشند، از پس اجاره‌بهای این واحدها برمی‌آیند.

یک مشاور املاک در جنت‌آباد شمالی نیز از ایجاد توازن در اجاره‌بهای واحدهای ۵۰ تا ۷۰ متری در این منطقه خبر داد و گفت: در این منطقه اگرچه تعداد واحدهای کوچک متراژ کم است اما واحدهایی با ودیعه ۲۰۰ میلیون تومان و اجاره ماهانه زیر ۴ میلیون تومان هم می‌توان یافت که البته اکثراً در طبقه ۴ و بدون آسانسور و پارکینگ هستند؛ اما روز گذشته واحد ۹۰ متری ۳ سال ساخت کلیدنخورده در جنت‌آباد شمالی با امکانات کامل، ۵۰۰ میلیون تومان رهن کامل فایل شده که در مقایسه با ارقام تیرماه، رقم به نسبت متعادل‌تری است.

> اگرچه ستاد ملی مقابله با کرونا سقف افزایش اجاره‌بها در تهران را ۲۵ درصد اعلام کرد اما تورم اجاره‌بهای مسکن که مرکز آمار ایران آن را برای همه خانوارهای شهری کشور اعلام کرده، ۲۸ درصد است

در انتظار برنامه دولت جدید

بازار اجاره مسکن تنها یک وجه بازار مسکن است و وجه دیگر این بازار، نرخ خریدوفروش ملک است که بر نرخ اجاره نیز تاثیر می‌گذارد. سال‌هاست بازار مسکن در کشور به یک بازار سرمایه‌ای تبدیل شده است. به‌طوری‌که حتی با پرداخت وام‌های میلیونی از سوی دولت هم بسیاری توانایی خرید مسکن را ندارند. شیوع کرونا و شرایط اقتصادی پس از تحریم نیز این رکود را بیش‌ازپیش تشدید کرده و حالا در آستانه روی کار آمدن دولت جدید برای همه این سوال پیش آمده که در ماه‌های آینده وضعیت این بازار تغییر می‌کند یا خیر. برای بررسی جزئیات بیشتر این موضوع با محسن فلکی، کارشناس بازار سرمایه به گفت‌وگو نشستیم. محسن فلکی در گفت‌وگو با صمت گفت: متاسفانه نرخ مسکن با بازارهای موازی مثل سکه و دلار بالا می‌رود اما به علت چسبندگی قیمت‌ها با کاهش نرخ آنها نرخ مسکن کم نمی‌شود. فلکی برخلاف نظر مشاوران املاک معتقد است افزایش نرخ مسکن در سال جاری هم بر افزایش نرخ اجاره تاثیر داشته است. این کارشناس بازار مسکن ضمن بیان این مطلب افزود: درباره وضعیت اجاره‌بها در سال جاری همه مردم مجبور شدند ملک‌هایشان را با نرخ بالاتری تمدید کنند و نرخ سال جاری تاثیر خود را روی اجاره خانه‌ها گذاشت. وضعیت خریدوفروش مسکن نیز حدود یک درصد افزایش پیدا کرده اما نمی‌توان گفت که افزایش چشمگیری رخ داده است. به نظر من مردم و سرمایه‌گذاران برای خریدوفروش منتظر تصمیم و برنامه دولت جدید برای بازار هستند.

این کارشناس بازار مسکن خاطرنشان کرد: دولت آینده اگر قصد انجام فعالیت در بازار مسکن را داشته باشد باید تعهدات پروژه مسکن مهر و پروژه ملی مسکن را انجام دهد. حالا اگر خودش هم بخواهد تعهد جدیدی در تامین بازار مسکن و خانه‌دار کردن مردم انجام دهد باز در سال اول و دوم قطعا تاثیری بر نرخ مسکن نخواهد گذاشت.

بازار مسکن به سطح مقاومت رسید

در همین حال، بانک مرکزی گزارش تحولات بازار مسکن در تیرماه سال جاری را منتشر کرد. براساس گزارش بانک مرکزی، متوسط نرخ هر مترمربع واحد مسکونی در تهران در تیرماه سال جاری ۳۰ میلیون تومان بود که نسبت به تیرماه سال قبل ۴۳.۷ درصد رشد داشته است. سیگنال‌های دریافتی از بازار مسکن شهر تهران در ماه‌های خرداد و تیر نشان می‌دهد احتمالا انتظارات کاهشی که از آذرماه سال گذشته ایجادشده به نقطه پایان رسیده است؛ به‌طوری‌که بازار در برابر افت بیشتر قیمت‌ها واکنش نشان می‌دهد.

ایسنا نیز در گزارشی آورد؛ بازار مسکن شهر تهران پس از دو ماه رشد نسبی قیمت‌های قطعی به سطح مقاومتی در نرخ‌های پیشنهادی رسید و به نظر می‌رسد روند ریزش قیمت‌ها که از آذرماه سال گذشته تحت‌تاثیر تحولات سیاسی بین‌المللی آغاز شده بود، متوقف‌شده است. آمارهای غیررسمی از نرخ آگهی‌ها در کنار آمار رسمی از نرخ معاملات گویای آن است که به احتمال زیاد محدوده ۳۰ میلیون تومان، سطح حمایتی قوی برای بازار مسکن محسوب می‌شود.

اطلاعات به‌دست آمده از سامانه کلید نشان می‌دهد بعد از ۷ ماه روند کاهشی قیمت‌ها در بازار مسکن متوقف‌شده است. طبق این آمار، قیمت‌های پیشنهادی در آذر سال گذشته ۵۶.۸ میلیون تومان در هر مترمربع بوده که در یک فرآیند ریزشی به ۴۳.۵ میلیون تومان در خردادماه ۱۴۰۰ رسیده اما در تیرماه دوباره روند افزایشی به خود گرفته و به ۴۶.۹ میلیون تومان رسیده است.

همزمان قیمت‌های قطعی نیز براساس آمار بانک مرکزی در خرداد و تیر ۱۴۰۰ به ترتیب ۳ و ۱.۳ درصد افزایش پیدا کرد. در حال‌حاضر، میانگین نرخ مسکن شهر تهران ۳۰.۰۴ میلیون تومان در هر مترمربع براساس معاملات تیرماه ۱۴۰۰ است که تقریبا با متوسط نرخ در اسفند ۱۳۹۹ برابری می‌کند. در واقع بازار در یک قفس قیمتی قرارگرفته و با اینکه انتظار جهش قیمت‌ها دور از ذهن به نظر می‌رسد، بازار در برابر کاهش نرخ‌ها نیز مقاوم شده است؛ آن هم در شرایطی که معاملات به حدود یک سوم معمول رسیده و در تیرماه فقط ۵۰۷۱ قرارداد خریدوفروش در تهران امضا شد. بررسی نرخ در ۵ ماه گذشته ریزنوسانات بازار در محدوده ۳۰ میلیون تومان را تایید می‌کند. اسفندماه ۱۳۹۹ متوسط نرخ مسکن در تهران متری ۳۰.۲۷ میلیون تومان بوده که در ماه فروردین کاهش‌یافته و به ۲۹.۳ میلیون تومان رسیده است. در اردیبهشت نیز بازار روند نزولی داشت و ۲۸.۸ میلیون تومان شد. خرداد ۱۴۰۰ متوسط نرخ مسکن در تهران دوباره افزایش پیدا کرد و به ۲۹.۶ میلیون تومان رسید. در تیرماه نیز میانگین نرخ ۳۰.۰۴ میلیون تومان شده است. رشد ۱.۸ درصدی ماهانه قیمت‌های قطعی در نخستین ماه از تابستان ۱۴۰۰ با افزایش ۷.۹ درصدی قیمت‌های پیشنهادی نسبت به خردادماه همراه شد. شاخص کلید که درصد تغییرات نرخ آگهی‌های تیرماه نسبت به ماه قبل را بررسی کرده نشان می‌دهد که بیشترین افت نرخ مسکن شهر تهران در یک ماه گذشته در منطقه ۲ با کاهش ۴.۵ درصد و بیشترین افزایش نرخ در منطقه ۱۷ با رشد ۸.۸ درصد اتفاق افتاده است.

در منطقه یک که معمولا تحرکات آن به‌عنوان شاخصی برای ارزیابی تقاضای سفته‌بازی به‌شمار می‌رود طی یک ماه اخیر قیمت‌های پیشنهادی ۱.۷ درصد افزایش‌یافته و از ۷۹ میلیون تومان به ۸۰.۴ میلیون تومان رسیده است. اما نرخ‌های قطعی در منطقه یک براساس معاملات تیرماه ۱۴۰۰ به ۶۲ میلیون تومان در هر مترمربع رسید که نسبت به ماه قبل ۶.۴ درصد کاهش نشان داد. علت اختلاف نرخ آگهی‌ها با نرخ معاملات می‌تواند حاکی از آن باشد که قراردادها عمدتا در فایل‌های به‌قیمت و دارای تخفیف انجام می‌شود. منطقه ۵ نیز به‌عنوان پرتقاضاترین محدوده شهر تهران در ماه جاری با رشد اندک نرخ آگهی‌ها و معاملات قطعی همراه بود. در تیرماه ۱۴۰۰ نرخ‌های پیشنهادی در منطقه ۵ تهران ۳۸.۱ میلیون تومان در هر مترمربع شد که در مقایسه با ماه قبل ۰.۳ درصد افزایش پیدا کرد. نرخ معاملات نیز طی ماه یادشده در این منطقه به ۳۷.۷ میلیون تومان رسید که رشد ۱.۶ درصدی را به ثبت رساند.

ایجاد ثبات پس از روند نزولی بازار مسکن با رشد نرخ نهاده‌های ساختمانی همراه شده است. طی هفته‌های اخیر نرخ دو کالای اساسی در بخش ساخت‌وساز یعنی سیمان و فولاد برای چندمین بار در ۱.۵ سال اخیر افزایش پیدا کرد. نرخ سیمان تحت‌تاثیر قطعی برق کارخانجات از حدود هر پاکت ۳۵ هزار تومان در اوایل تیرماه به بالای ۷۰ هزار تومان در پایان همان ماه رسید و نرخ هر کیلوگرم میلگرد از ۱۳ هزار و ۵۰۰ تومان به بیش از ۲۰ هزار تومان افزایش پیدا کرد. این در حالی است که اواخر سال ۱۳۹۸ نرخ هر پاکت سیمان حدود ۱۰ هزار تومان و میلگرد کیلویی ۴۲۰۰ تومان بود.

از سوی دیگر، متغیرهایی مانند نرخ تورم و برداشت‌ها از سیاست‌های انبساطی پولی در دولت آینده به انتظارات افزایشی در بازار مسکن دامن زده و تحلیل عمده کارشناسان این است که اگرچه با جهش نرخ مسکن در ماه‌های آینده مواجه نخواهیم شد اما نمی‌توان تاثیرگذاری تورم عمومی ۴۴ درصد تیرماه ۱۴۰۰ که بالاترین میزان افزایش سالانه در ۲۵ سال اخیر و بیشترین رشد ماهانه طی ۸ ماه اخیر بوده را بر آینده بازار مسکن نادیده گرفت.

سخن پایانی

بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد به‌دلیل کاهش شدید فایل‌های اجاره و درنتیجه افزایش سرسام‌آور اجاره‌بها حتی در فاصله یک ماه و نیم از آغاز فصل جابه‌جایی مستاجران، بیشتر اجاره‌نشینان متمایل به تمدید قرارداد اجاره‌بها بدون مراجعه به شوراهای حل اختلاف و حاضر به مصالحه با موجر و پیروی از نرخ‌های پیشنهادی آنها هستند؛ با این حال برخی مشاوران املاک نیز از فروکش کردن تب جابه‌جایی و بازگشت نسبی آرامش به بازار اجاره‌بها به‌ویژه برای خانوارهای متوسط رو به بالای شهری (دهک‌های ۶ و ۷) خبر می‌دهند.

اگرچه ستاد ملی مقابله با کرونا سقف افزایش اجاره‌بها در تهران را ۲۵ درصد اعلام کرد اما تورم اجاره‌بهای مسکن که مرکز آمار ایران آن را برای همه خانوارهای شهری کشور اعلام کرده، ۲۸ درصد است که نشان می‌دهد در تهران و کلانشهرها به‌طور قطع سقف تعیین‌شده از سوی این ستاد، رعایت نشده و بسیاری از موجران ارقامی بالاتر از ۲۵ درصد از مستاجران مطالبه کرده‌اند.

یادداشت

دور جدید گرانی موبایل در راه است؟

امیر اسحاقی
دبیر انجمن واردکنندگان موبایل

بازار موبایل به زمزمه ممنوعیت جدید، واکنش نشان داده و قیمت‌ها به مقدار قابل‌توجهی تغییر کرده است. عدم‌مسیریابی درست، هنگام تماس با شماره‌های اضطراری باعث‌شده سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به‌دنبال ممنوع کردن واردات بعضی برندهای موبایل باشد. این پیشنهاد اگر اجرایی شود واردات برخی از برندهای گوشی تلفن همراه که اتفاقا به اقتصادی بودن هم معروف هستند و بازار پررونقی در ایران دارند، ممنوع می‌شود.

با اجرایی شدن ممنوعیت واردات گوشی‌های فاقد سرویس Amber Alert و شماره‌های اضطراری مانند پلیس و اورژانس واردات یکسری از گوش‌های تلفن همراه که متعلق به یک برند چینی است و ۳۰ درصد سهم بازار موبایل ایران را به خود اختصاص داده، با مشکل مواجه خواهدشد. پیش‌بینی ما این است که با این ممنوعیت شاهد اختلال جدی در عرضه و تقاضا و گرانی در بازار موبایل باشیم. این برندهای گوشی تلفن همراه دارای عدم‌همخوانی برای اتصال به شماره‌های اضطراری ۱۱۰، ۱۲۵، ۱۱۵ و ۱۲۵ کشور و منتقل شدن به شماره ۱۱۲ مرکز ملی امداد و نجات هستند.

تماس با سرشماره‌های اضطراری باید به سرعت اتفاق بیفتد اما درحال‌حاضر همه شماره‌های اضطراری به شماره ۱۱۲ یعنی شماره مرکز ملی امداد و نجات کشور منتقل می‌شود. اما اگر قبل از شماره‌گیری، یک پلاس اضافه شود می‌توان به‌درستی فرآیند شماره‌گیری را انجام داد؛ بنابراین با مشکلی اساسی سروکار نداریم و در این فرآیند فقط روش شماره‌گیری متفاوت است. ریشه مشکل به متفاوت بودن شماره‌های ایران، تحریم و عدم‌امکان مذاکره مستقیم با این برندها مربوط می‌شود. به هر حال با توجه به محدودیت‌ها و ممنوعیت‌هایی که عنوان می‌شود فروش این کالاها به ایران ممنوع است و تجار با تحمل شرایط سخت و پیچیده موفق به خرید و واردات می‌شوند.

در این فرآیند برای جلوگیری از بروز مشکلات احتمالی در بازار، تمام محموله‌های موبایل وارداتی، بررسی و برای اطمینان از نبود مشکل شماره‌گیری به آزمایشگاه ارسال می‌شود تا در نهایت اجازه خروج برای محموله وارداتی صادر و تلفن‌های همراه وارد بازار شوند. ما هم معتقدیم این موضوع اهمیت بسیاری دارد و کاربران باید بتوانند به‌راحتی با شماره‌های اضطراری تماس برقرار کنند اما درحال‌حاضر پیشنهاد مشخص آن است که برای رفع مشکل اپراتورها به یاری واردکنندگان آمده و در مرحله دوم روش شماره‌گیری آسان اطلاع‌رسانی شود. در بعد عملیاتی هم می‌توان روی دستگاه‌های تلفن همراه وارداتی با الصاق برچسب روش شماره‌گیری را بیان کرد. با این روش می‌توان به‌راحتی مشکل را حل کرد که البته روشی موقت خواهدبود.

با این همه، بدون شک ممنوعیت جدید به‌شدت بر بازار و وضعیت نرخ تلفن همراه تاثیر خواهد گذاشت. برندهای موردبحث در مجموع بیش از ۴۰ درصد سهم بازار ایران را به خود اختصاص می‌دهند و این تصمیم ممکن است بازار را متشنج کرده و پیامدهای گوناگونی به‌دنبال داشته باشد. در صورت ممنوعیت ورود بارهای گمرک به بازار، بازار با کمبود مواجه شده و برندهای دیگر امکان تامین تمام نیاز بازار را نخواهند داشت. به این ترتیب، ممکن است بازار موبایل با معضل جدیدی مواجه شود. به همین دلیل برای اجرای طرح با هدف کنترل بازار، درخواست مشخص آن است که برای اجرایی شدن طرح چند ماه فرصت برای تطبیق با شرایط داده شود. این واقعیتی انکارناپذیر است که خریدار و کاربر باید حق انتخاب خرید برندهای گوناگون تلفن همراه را داشته باشد. مدل‌های موردبحث از نوع به‌صرفه و در عین حال باکیفیت بازار و برندهای مشابه نیز دست‌کم ۲۰ تا ۵۰ درصد گران‌تر هستند. ایجاد موج افزایش نرخ و تقدیم این سهم بازار به سایر برندهای امریکایی و کره‌ای از نتایج منفی این ممنوعیت است. در نهایت اینکه برای کنترل بازار باید از هرگونه تصمیم و برنامه ناگهانی اجتناب کرد.

گزارش خبری

طعم تلخ نفت در کام گاوخونی

گزارش‌ها حاکی از آن است که تالاب بین‌المللی گاوخونی که به علت سال‌ها بی‌آبی و تامین نشدن حقابه، بیابان شده این روزها به محلی برای تخلیه پسماندهای ویژه و لجن‌های اسیدی نفتی تبدیل شده است.

خبرگزاری مهر چندی‌پیش در گزارشی از تخلیه یک تانکر پسماند ویژه نفتی اواسط هفته گذشته در ضلع شمالی تالاب بین‌المللی گاوخونی و در ۲کیلومتری کوه سیاه خبر داد و نوشت: مدت زیادی است نائین درگیر معضل تخلیه پسماند ویژه نفتی اسیدی است. در همین باره رضا خلیلی ورزنه، مدیرعامل انجمن دوستداران میراث طبیعی و محیط‌زیست ورزنه گفت: یک تانکر ۱۰ تنی پسماندهای نفتی را ۴ روز پیش در ۲ کیلومتری کوه سیاه کنار جاده تخلیه کرده و هنوز فرد یا افراد خاطی شناسایی نشده‌اند.

وی با بیان اینکه این معضل در شرق اصفهان بارها اتفاق افتاده اما تاکنون به آن رسیدگی نشده است، می‌افزاید: مدت زیادی است شهرستان نائین درگیر معضل تخلیه پسماند ویژه نفتی اسیدی است و به گفته مردم محلی این موضوع بارها با ادارات حفاظت محیط‌زیست و منابع طبیعی شهرستان مطرح شده است.

خلیلی ادامه می‌دهد: این پسماندهای اسیدی خاصیت خورندگی دارد و خاک را به ریزگرد تبدیل می‌کند و تنفس آن خطرناک است اما باوجود اینکه این معضل با ادارات مربوط مطرح شده به‌وفور شاهد تخلیه ضایعات نفتی در طبیعت هستیم.

وی با اشاره به چندین مورد مشابه در شرق اصفهان، خاطرنشان می‌کند: چندی‌پیش یک تانکر پسماند نفتی در سرچشمه قنات روستای حاجی‌آباد (از توابع نائین) خالی شده بود که اداره منابع طبیعی سریع آن را از منطقه جمع‌آوری کرد که به منابع آب زیرزمینی نفوذ نکند، یا در یک مورد در جاده پل راه‌آهن، به علت تخلیه پسماند نفتی یک دستگاه پژو بر اثر لغزندگی جاده واژگون شده که با ورود راهداری این مواد از جاده پاکسازی شد.

▣ تخلیه پسماند اسیدی در جرقویه

مدیرعامل انجمن دوستداران میراث طبیعی و محیط‌زیست ورزنه با اشاره به اینکه در روستای زفره، زیر پل جرقویه و مجاورت کوهستان‌های نائین نیز پسماند اسیدی تخلیه شده و اکنون این معضل در تالاب گاوخونی مشاهده شده است، می‌گوید: پسماندها را در طبیعت رها می‌کنند و کسی پاسخگو نیست درحالی‌که به‌راحتی می‌توان خاطیان را شناسایی کرد اما کسی همکاری نمی‌کند. این دوستدار محیط‌زیست همچنین به وضعیت بغرنج گاوخونی اشاره کرده و می‌افزاید: آبی که تیر امسال به مدت یک هفته برای کشاورزی شرق اصفهان رهاسازی شد حتی به استخرهای کشاورزی مردم ورزنه نیز نرسید که تالاب حتی سهمی از زهاب کشاورزی داشته باشد. این در حالی است که پساب‌هایی که به سمت ورزنه رها می‌کنند نیز به این منطقه نمی‌رسد و فقط تا پایین‌دست رودخانه زاینده‌رود جریان دارد و با گرمای هوا شرایط خشکیدگی گاوخونی بدتر می‌شود.

▣ پیامدهای خشکی تالاب گاوخونی

تالاب بین‌المللی گاوخونی با وسعت ۴۷ هزار هکتار در نقطه پایانی زاینده‌رود در جنوب شرقی استان اصفهان و ۲۰کیلومتری شهر ورزنه قرار دارد. روند خشکی تالاب گاوخونی از سال ۱۳۷۸ شروع شد و در دو دهه اخیر به دلیل نبود آب بسیاری از زیست‌مندان تالاب گاوخونی از جمله ماهی‌ها، وُحوش، خزندگان و انواع پرندگان بومی از بین رفته‌اند. کارشناسان و دانشگاهیان همواره نسبت به پیامدهای خشکی تالاب گاوخونی هشدار می‌دهند زیرا اگر تالاب گاوخونی کامل خشک شود به کانون خطرناک ریزگردهای سمی تبدیل خواهد شد که تا شعاع ۱۰۰۰ کیلومتری و ۱۰ استان کشور را درگیر خواهد کرد. با وجود اینها، گاوخونی همچنان پنجه در پنجه بی‌تدبیری چشم در انتظار آب است.

به گفته حسین اکبری، معاون نظارت و پایش حفاظت محیط‌زیست استان اصفهان به جز مقدار بسیار ناچیز ۴۱میلیون مترمکعب در نیمه دوم سال ۱۳۹۸ تقریبا در ۲دهه اخیر، هیچ حقابه‌ای به تالاب گاوخونی داده نشده و در روند توسعه ناپایدار و بارگذاری‌های بیش از حد ظرفیت حوضه آبی زاینده‌رود، امروز شاهد خشکی این تالاب بین‌المللی هستیم و هم‌اکنون صد درصد این تالاب خشک است.

فراخوان دومین جشنواره داستان کوتاه چغارت

دبیر اجرایی جشنواره داستان کوتاه چغارت، از برگزاری دومین جشنواره با همکاری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان یزد خبر داد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت سنگ آهن مرکزی، سید مصطفی فخری بافقی، مدیر روابط‌عمومی شرکت سنگ آهن مرکزی و دبیر اجرایی دومین جشنواره داستان کوتاه چغارت گفت: به منظور پیوند بیشتر فرهنگ، هنر و صنعت و مشارکت بیشتر معدنکاران و دوستداران هنر داستان‌نویسی، از سال پیش برآن شدیم تا جشنواره داستان کوتاه چغارت را برگزار کنیم تا ضمن آشنایی بیشتر مردم و علاقه‌مندان با معدن چغارت و گرامیداشت تلاش و کوشش نزدیک به ۶۰ سال مردم بافق در معدن سنگ آهن، زیبایی هنر و صنعت را به قلم کشیم. بدین منظور، چونان سال گذشته به بهانه گرامیداشت روز صنعت و معدن و روز قلم، همزمان با این خبر فراخوان دومین جشنواره داستان کوتاه چغارت منتشر شد تا علاقه‌مندان در تمام گروه‌های سنی شرکت کنند.

جشنواره در دو بخش آزاد و ویژه برگزار می‌شود و آیین پایانی آن در هفته فرهنگ و هنر بافق (مهر) با حضور مهمانان ویژه و استادان داستان برگزار می‌شود. وی در پایان گفت‌وگو از مساعدت مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی و همراهی جوادیان‌زاده، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان و دکتر ارجمند رئیس اداره فرهنگ و ارشاد بافق و تلاش همکارانش در روابط‌عمومی شرکت سنگ آهن مرکزی قدردانی کرد.

کارشناسان برای تکمیل زنجیره تولید و تامین سمنان پیشنهاد کردند

آمایش سرزمین تولیدمحور

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

پس از بررسی موانع تکمیل زنجیره تولید روستایی توسط خبرگزاری مهر استان سمنان، در این گزارش سعی داریم به بررسی موانع و شرایط تکمیل بازار تولید و فروش در شهرک‌های صنعتی و مناطقی از شهرهای شهرستان‌های هشتگانه استان سمنان بپردازیم.

تولیداتی که بیشتر در زمینه صنعت فرآوری معدنی تامین مواد اولیه برای واحدهای صنعتی همچنین صنایع کوچک فعالیت دارند و به‌ویژه در سال‌های اخیر با مشکلات بسیاری روبه‌رو هستند و برخی از آنها حتی به تعطیلی انجامیدند. واحدهایی که به گفته مسئولان، بیشترین میزان اشتغال را نیز در زمینه تولید استان سمنان به خود اختصاص دادند و پس از حوزه خدمات بیشترین فراوانی شغل را در سطح استان سمنان دارد.

▣ مشکلات تولید زیاد است

مشکلات واحدهای شهری استان سمنان را می‌توان در کمبود نقدینگی مشکلات تامین مواد اولیه مشکل فروش و بازار مسائل کارگری و تامین اجتماعی بدهی به بانک‌ها و همچنین مسائل مالیات دانست. صنایع به‌ویژه صنایع کوچک به دلیل قرارگیری استان سمنان در بین دو استان مهم تهران و خراسان شرایط به‌نسبت خوبی داشتند اما در سال‌های اخیر با تلاطم‌های اقتصادی بیشتر واحدها با مشکل روبه‌رو شدند. این در حالی است که این استان در بخش‌های اساسی تولیدی مانند قطعات خودرو اتوبوس و مینی‌بوس فرآوری معدنی شوینده‌ها ساخت کولر آبی و تجهیزات سرمایشی شرایط بسیار مناسبی دارد تا جایی که ۸۰ درصد قطعات خودرو در سطح کشور و همچنین سه‌چهارم داروهای دامی و گچ مورد نیاز کشور در این استان و بیشتر در شهرک‌های صنعتی و نواحی صنعتی شهری تولید می‌شود. نگاهی به سیمای صنعت و معدن استان سمنان نشان می‌دهد ۲۲ شهرک صنعتی و ناحیه در این استان وجود دارد که ۱۸ مورد از آنها کاملا فعال هستند و همگی در نواحی شهری فعالیت دارند این نشان می‌دهد ۲۱ شهر استان در ۸ شهرستان توان تولیدی خوبی را در بخش‌های مختلف دارند و اگر تولید آنها مورد حمایت قرار بگیرد قطعا در توسعه اقتصادی استان نقشی اساسی دارند.

> برخی از مسئولان هرگز آمار واحدهای تولیدی و فرآوری‌که تعطیل شده‌اند را اعلام نمی‌کنند

▣ سیمای صنعت و معدن استان سمنان

درحال‌حاضر، ۶۴۹ پروانه بهره‌برداری، ۵۰ گواهی کشف و ۱۳۳ پروانه اکتشاف معادن در استان وجود دارد؛ البته بسیاری از آنها با مشکلات نیز روبه‌رو هستند و مسئولان سازمان صنعت، معدن و تجارت باید به موضوع موانع تولید در آنها اشاره داشته باشند.

> سمنان ظرفیت خوبی برای تولید در زمینه‌های صنعتی، فرآوری معدنی، کشاورزی و... دارد اما رویه کنونی دولت و تلاطم‌های اقتصادی سبب شد در تکمیل زنجیره تولید و تامین ناتوان باشد

در همین راستا رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان می‌گوید: ۶۴۸ معدن در ابتدای سال در استان دارای پروانه بهره‌برداری بودند که از این میزان ۳۷۴ معدن غیرفعال بودند که با اقدامات انجام‌شده در نهایت در پایان سال تعداد معادن غیرفعال استان به ۱۰۴ عدد کاهش یافت. علی تشنه‌دل با بیان اینکه در ۲ ماه آغاز امسال ۲۵ پروانه بهره‌برداری صنعتی در استان صادر شده که در مقایسه با مدت مشابه آن در سال گذشته، ۴۷ درصد رشد داشته است، ابراز کرد: در این مدت، واحدهای صنعتی استان با سرمایه‌گذاری ۱۶۸ میلیارد تومان پروانه بهره‌برداری دریافت کرده و مشغول به فعالیت شده‌اند. وی افزود: در بخش صدور پروانه‌های بهره‌برداری حوزه صنعت که درواقع می‌توان آن را همان سرمایه‌گذاری‌های تحقق‌یافته دانست، شاهد رشد قابل‌توجهی بوده‌ایم به طوری که در مقایسه با مدت مشابه آن در سال گذشته از نظر سرمایه‌گذاری ۵۱۸ درصد و از نظر اشتغال ۱۷۵ درصد افزایش داشته است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان گفت: در امسال همچنین ۳۷۰ مجوز صنعتی در استان صادر شده است. از سوی دیگر ۲۵ واحد صنعتی در استان پروانه بهره‌برداری و ۳۴۵ واحد نیز جواز تاسیس دریافت کرده‌اند از سوی دیگر برای واحدهای صنعتی که جواز تاسیس اخذ کرده‌اند، سرمایه‌گذاری افزون‌بر ۳ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان و با اشتغال ۶ هزار و ۵۰۰ نفر پیش‌بینی شده است.

▣ توان تولید و صادرات صنعتی استان سمنان

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان سمنان نیز با بیان اینکه در سال گذشته واحدهای صنعتی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان سمنان موفق به صادرات بیش از ۹۶ هزار و ۹۷۰ تن محصولات خود را صادر کنند، گفت: ظرفیت عظیمی در ۱۸ شهرک صنعتی استان در راستای تولید صنعتی، فرآوری معدنی و... وجود دارد. حسن آل‌بویه با بیان اینکه حدود ۱۱۵ میلیون دلار کالا سال ۹۹ از صنایع مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان صادر شده است، بیان کرد: مواد شوینده، سیم و کابل، ظروف یکبار مصرف، ایزوگام، کاشی و لوله پلی‌اتیلن از جمله کالاهای صادراتی واحدهای تولیدی مستقر در شهرک و نواحی صنعتی استان سمنان در سال ۹۹ بود. وی همچنین از افزایش ۲۲۰ درصدی صدور گواهی پایان کار در بهار ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال گذشته خبر داد و بیان کرد: بهار امسال، ۱۶ گواهی پایان کار در شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان سمنان صادر شد که در مدت مشابه سال گذشته ۵ فقره بود همچنین باید گفت ۳ ماه نخست سال ۹۹، گواهی پایان کار برای ۱.۴۱ هکتار از اراضی شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان سمنان صادر شد و این امر با افزایش ۲۵۷ درصدی به ۵ هکتار در بهار امسال رسید.

وی با بیان اینکه کل اراضی در اختیار شرکت شهرک‌های صنعتی استان سمنان ۶ هزار و ۸۸۴ هکتار است، تاکید کرد: ۶۱ گواهی پایان کار برای ۸۲ هکتار و ۲۴۹ جواز احداث ساختمان برای ۱۷۸ هکتار از اراضی شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان سمنان در سال ۹۹ صادر شد.

▣ مشکل کجاست؟

کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با مهر با بیان اینکه بخش اعظم واحدهای تولیدی که مسئولان استان به آن اشاره دارند با موانع و مشکلات تولیدی روبه‌رو هستند، گفت: برخی از مسئولان هرگز آمار واحدهای تولیدی و فرآوری که تعطیل شده‌اند را اعلام نمی‌کنند زیرا می‌دانند که بخش زیادی از این آمارهای ارائه‌شده از سوی آنها زیر سوال می‌رود درحالی‌که واقعیت این است که بانک‌ها، نداشتن بازار مناسب فروش، ناتوانی در تامین نیازها، فرسودگی دستگاه‌ها، مسائل کارگری و معوقات و... کمر تولید استان را خم کرده است.

علیرضا صالحیان با بیان اینکه دولت آینده باید به داد تولیدکننده استان سمنان برسد، بیان کرد: مسئولان استان یکی دو واحد شاخص صنعتی مانند قطعه‌سازی و... که کمتر با مشکل تامین فولاد و استیل مورد نیاز روبه‌رو هستند را ملاک کل صنایع در استان سمنان قرار می‌دهند تازه همین امر نیز درست نیست چراکه واحدهای قطعه‌سازی هم به دلیل بدهی بزرگ و کلان خودرو سازان ایرانی در حال ورشکستگی هستند.

سخن پایانی

کارشناسان معتقدند دولت سیزدهم در بدو ورود باید یک آمایش تولیدمحور در سطح استان در بخش‌های مختلف فرآوری، صنایع تبدیلی، معدنی، صنعتی و... انجام دهد و کار دوم باید نجات واحدهای تولیدی مشکل‌دار استان باشد که دولت آنها را با سیستم بانکی هم درگیر کرده است. همچنین دولت پس از آن باید به سمت کمک به زنجیره تولید و تامین برود یعنی باوجود تمام تحریم‌ها دست کارخانه‌ها و معادن و صنایع کشور را در دست هم بگذارد تا بتوانند نیازهای تولیدی را تامین کنند.

اجرای ۱۲۰۰ میلیارد تومان طرح زیرساختی در منطقه لامرد

رئیس هیات‌عامل ایمیدرو گفت: با هدف آماده‌سازی زمینه برای فعالیت سرمایه‌گذاران، ۱۲۰۰ میلیارد تومان پروژه زیرساختی در منطقه ویژه صنایع انرژی بر لامرد، اجرا می‌شود.

به گزارش ایمیدرو، وجیه‌اله جعفری در نشست بررسی توسعه زیرساخت‌های منطقه ویژه صنایع انرژی‌بر لامرد تصریح کرد: امسال ۵۰۰ میلیارد پروژه زیرساختی در بخش جاده، برق، گاز و آب، وارد عملیات اجرایی شده است.

رئیس هیات‌عامل ایمیدرو ادامه داد: طی هفته‌های آینده نیز گام به گام ۷۰۰ میلیارد تومان طرح زیربنایی و زیرساختی جدید در منطقه ویژه صنایع انرژی‌بر لامرد وارد فاز اجرایی می‌شود.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت تاکید کرد: در نهایت تا کمتر از ۲ماه دیگر تمامی پیمانکاران حوزه زیرساختی در این منطقه فعالیت مربوطه را آغاز می‌کنند. وی با اشاره به اینکه ساماندهی امور زیرساختی از اقدامات اساسی در منطقه ویژه لامرد بوده است، به صنایع و طرح‌ها شده‌ایم. انصاری ادامه داد: پیش‌تر ارائه اظهار کرد: آماده‌سازی و توسعه زیرساخت‌ها، گامی برای تسهیل حضور سرمایه‌گذاران در این منطقه است. در این نشست احسان انصاری، مدیرعامل منطقه ویژه صنایع انرژی‌بر لامرد نیز با ارائه گزارشی از شتاب گرفتن اقدامات توسعه‌ای در این منطقه خبر داد و گفت: از خرداد امسال شاهد از سرگیری فعالیت آب شیرین منطقه و ارائه خدمات مربوطه زیرساخت‌های منطقه، عمدتا به راه‌اندازی سالکو معطوف شده بود که درحال‌حاضر سایر طرح‌ها نیز از زیرساخت‌ها بهره‌مند می‌شوند؛ اکنون در حال شتاب بخشیدن به ارائه زیرساخت‌ها به سرمایه‌گذاران منطقه هستیم. در این نشست که معاونان ایمیدرو، سرپرست مدیریت زیرساخت و مدیر منابع انسانی و پشتیبانی ایمیدرو نیز حضور داشتند، وضعیت نیروی انسانی، فعالیت سرمایه‌گذاران، برنامه‌های آینده توسعه منطقه لامرد مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

رشد ۸۹۲درصدی سود خالص سیمان آبیک

شرکت سیمان آبیک ازجمله شرکت‌های تابعه شستا در ۲سال اخیر موفق به رشد ۸۹۲ درصدی در شاخص سود خالص شد و توانست در سال ۹۹ رکورد تولید از بدو تاسیس را بشکند.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت سرمایه‌گذاری سیمان تامین، حمید فرمانی، مدیرعامل شرکت سیمان آبیک با اشاره به اهمیت سیاست‌گذاری‌های شستا و سیتا در برنامه‌ریزی برای کارخانه سیمان آبیک گفت: کارخانه سیمان آبیک با اینکه بزرگ‌ترین کارخانه سیمان کشور است اما متاسفانه در وضعیت چندان مناسبی به سر نمی‌برد تا اینکه با برنامه‌ریزی راهبردهای شستا و سیتا و تلاش و اهتمام ویژه مدیران، کارشناسان و کارکنان شرکت، موفقیت‌های بسیاری برای این کارخانه رقم خورد.

فرمانی درباره دستاوردهای ۲ سال اخیر کارخانه سیمان آبیک توضیح داد: افزایش ۱۰ درصدی تولید سیمان در راستای جهش تولید، افزایش ۱۰۳ درصدی فروش مقداری صادراتی در راستای ارزآوری، افزایش حاشیه سود ناخالص از ۴۵ درصد به ۴۹ درصد و کاهش متوسط دوره وصول مطالبات از ۵۰ روز در سال ۹۸ به ۱۶ روز در سال ۹۹ و حذف فروش اعتباری از مرداد ۹۹ تنها گوشه‌ای از دستاوردهای ۲ سال اخیر شرکت سیمان آبیک است.

مدیرعامل سیمان آبیک افزود: تعمیرات اساسی بزرگ‌ترین کوره تولید کلینکر کشور به ظرفیت ۸ هزار و ۵۰۰ تن در روز، سنگین‌ترین تعمیرات انجام‌شده در کوره‌های تولید کلینکر کشور بوده که به همت و توان متخصصان داخلی، تمام مراحل طراحی،

مهندسی و عملیات اجرایی آن با موفقیت به اتمام رسید. در پروژه یادشده ۲ رینگ به قطر خارجی ۷ متر ۲۰سانتی‌متر، ۳ قطعه از بدنه کوره به قطر ۵ متر و ۸۰سانتی‌متر و ده‌ها ردیف اقدامات تعمیراتی، بازسازی و بهینه‌سازی به وزن تقریبی ۱۲۰۰ تن و با رعایت کامل ملاحظات فنی و ایمنی تعویض و بازسازی شد.

وی با اشاره به عدم افزایش منطقی نرخ سیمان طی سال‌های گذشته، گفت: در شرایطی که قیمت دستوری سیمان در سال‌های گذشته تابع شرایط کلی اقتصاد نبود اما شرکت موفق به افزایش و بهبود عملکرد شد. دلیل اصلی این مهم ایجاد شفافیت، افزایش کیفیت فروش، کنترل قیمت تمام‌شده و کاهش ظرفیت بلااستفاده است.

شرکت دانش‌بنیان یزدی بسترساز مالکیت فکری

شرکت دانش‌بنیان یزدی برای نخستین‌بار در کشور طی انعقاد تفاهمنامه‌ای با بنیاد ملی نخبگان یزد، پیگیری ایجاد بستر مالکیت فکری را دنبال می‌کند. سیدمهدی کلانتر، رئیس بنیاد نخبگان استان یزد در نشست انعقاد تفاهمنامه نخستین مرکز مالکیت فکری کشور در یزد، اظهار کرد: اقتصاد دانش‌محور درحالی صرفا در سال‌های گذشته مطرح بوده که امروز یک اولویت به شمار می‌رود و اکنون برای نجات کشور از بحران تاکید بر اقتصاد دانش بنیان است. وی با اشاره به اینکه صیانت در ارتباط با خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها ضروری است، گفت: بیش از ۳ دهه مالکیت فکری در کشورهای جهان مطرح بوده اما اکنون بعد از گذشت این مدت در کشور ما مطرح است که به علت سیاست‌های بالادستی و نبودن فرهنگ آن تاکنون مطرح نبوده است. کلانتر با اشاره به اینکه در ابتدا باید مالکیت فکری ایجاد شود، افزود: زمانی که بستر مالیت فکری فراهم شد باید آموزش و ترغیب به آن نیز مورد توجه باشد. وی مالکیت فکری را زمینه اعتمادسازی دانشگاه و صنعت و ایجاد دانشگاه‌های کارآفرین و محصول‌نگر عنوان کرد و گفت: ترس از دزدیده شدن ایده‌ها توسط پژوهشگران و دانشجویان رفع و ساماندهی صیانت از خلاقیت‌ها و ایده‌ها اتفاق می‌افتد. محمدرضا حسینی بغدادآبادی، مدیرعامل مرکز فناوری و نوآوری یاران با بیان اینکه تعامل و همکاری این مجموعه با استان یزد در عرصه علم و فناوری خلاقانه بوده است، اظهار کرد: مالکیت فکری پایه اقتصاد دانش‌بنیان در تمام دنیاست و ارزش شرکت‌ها براساس مالکیت فکری‌شان است. وی افزود: از سال پیش فعالیت‌های مطالعاتی انجام و تیمی را بر همین اساس شکل دادیم و توانستیم آموزش‌هایی را در سطح بین‌المللی داشته باشیم.

این مسئول با بیان اینکه مهم‌ترین جایگاه مالکیت فکری مربوط به اختراعات است، گفت: در حالی کشورهای دنیا از مالکیت فکری سال‌هاست استفاده می‌کنند که هنوز این مقوله در کشور ما به جایگاه واقعی خود نرسیده است. وی که متولی نخستین مرکز سازمان مردم‌نهاد در حوزه مالکیت فکری فعال کشور است، تصریح کرد: می‌توانیم به نخبگان خدمات دهیم و درباره مشکلات ثبت اختراعات و فرآیند دچار مشکل آن ورود کنیم.

به گفته حسینی بغدادآبادی، در یک سال و نیم گذشته مجوز ثبت اختراعات در کشور براساس ادعای افراد (مشابه کشورهای دنیا) بررسی می‌شود. در پایان این نشست نیز در این باره تفاهمنامه‌ای میان بنیاد ملی نخبگان و این شرکت دانش‌بنیان رد و بدل شد.

رشد ۱۵۷ درصدی فروش فولاد مبارکه

گزارش عملکرد ماهانه شرکت فولاد مبارکه با نماد فولاد برای دوره منتهی به ۳۱ تیر ۱۴۰۰ منتشر شد و براساس آن میزان فروش این شرکت در ۴ ماهه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه در سال ۹۹ با رشد ۱۵۷ درصدی همراه شده است. به گزارش ایراسین، شرکت فولاد مبارکه در تیرماه امسال توانست فروشی برابر با ۱۱۴، ۲۱۲، ۰۳۶ میلیون ریال داشته باشد که بخش عمده این درآمد از فروش محصولات گرم به ۳۰۱ هزار تن و به ارزش ۵۴، ۹۴۰، ۰۷۲ میلیون ریال بوده است. با نگاهی بر عملکرد شرکت فولاد مبارکه در ۳ ماهه نخست امسال می‌بینیم میزان فروش این شرکت در بهار ۱۴۰۰ برابر با ۳۳۶، ۶۵۳، ۲۹۶ میلیون ریال بوده و بازهم سهم محصولات گرم بیش از دیگر تولیدات فولاد مبارکه در فروش به چشم می‌خورد. در مجموع می‌توان گفت: شرکت فولاد مبارکه از ابتدای سال مالی جدید تا انتهای تیرماه ۱۴۰۰ فروشی برابر با ۴۵۰، ۸۶۵، ۹۶۲ میلیون ریال داشته که این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته که عدد ۱۷۵، ۵۲۹، ۴۸۸ میلیون ریال به ثبت رسیده با رشد ۱۵۷ درصدی فروش همراه شده است. شرکت فولاد مبارکه در ۴ ماهه امسال توانسته محصولات زیر را تولید کند:

محصولات گرم: یک میلیون و ۳۸۴ هزارتن
محصولات سرد: ۴۸۵ هزار تن
محصولات پوشش‌دار: ۱۰۵ هزارتن
سایر محصولات: ۶۵۰ هزار تن

شرکت فولاد مبارکه اصفهان، بزرگ‌ترین مجتمع تولید فولاد در کشور و محرک بسیاری از صنایع بالادستی و پایین‌دستی است. فولاد مبارکه در ۱۱ دوره جایزه ملی تعالی سازمانی و ۶ دوره جایزه شرکت دانشی در کشور رتبه نخست را به‌دست آورده است.

توسعه پایدار صنایع معدنی محقق نشد

بحران توسعه‌یافتگی

معادن و صنایع معدنی از پویاترین بخش‌های صنعتی جهان هستند و می‌توانند اثرگذاری قابل‌توجهی بر توسعه ملی و رشد اقتصادی داشته باشند. طی سال‌های گذشته علاوه بر اثرگذاری معدن و صنایع معدنی بر اقتصاد، توسعه پایدار نیز موردتوجه سیاست‌گذاران قرارگرفته است. منظور از توسعه پایدار توجه همه‌جانبه به این فرآیند ضمن در نظر گرفتن حقوق نسل‌های آینده است. فعالیت در حوزه معدن و صنایع معدنی علاوه بر نقاط قوتی که دارد می‌تواند با اثرات مخرب محیط‌زیستی نیز همراه باشد؛ بنابراین فرآیند توسعه در این بخش باید با در نظر گرفتن اثرات این دست اقدامات بر جوامع انسانی، محیط‌زیست و زندگی آیندگان همراه باشد. اشتغالزایی پایدار، توجه به حقوق محلی‌ها و تلاش برای ارتقای سطح زندگی آنها، جلوگیری از تخریب محیط‌زیست و وارد شدن آسیب به گونه‌های گیاهی و جانوری از مهم‌ترین مسائل مطرح در توسعه پایدار بخش معدن و صنایع معدنی هستند. در همین حال انتظار می‌رود جانمایی، افزایش ظرفیت و تلاش برای تولید در صنایع براساس شناختی درست باشد تا این تولید ادامه‌دار بوده و آسیبی به سایر ذی‌نفعان وارد نکند.

عکس: صمت

صنایع معدنی به‌ویژه در ایران با توجه به ذخایر غنی معدنی و انرژی موردتوجه هستند و می‌توانند تاثیر بسزایی در توسعه اقتصادی داشته باشند

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

توسعه پایدار اتفاقی نیست

کیومرث فتح‌اله کرمانشاهی، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت و در پاسخ به سوالی مبنی بر الزامات توسعه پایدار صنایع به‌ویژه در بخش معدن و صنایع وابسته به آن و جایگاه این مفهوم در روند توسعه کشور، گفت: توسعه پایدار یک جز یا یک شاخه از فرآیند توسعه است. توسعه در حالت کلی ذیل اجرای چندین عامل اصلی محقق می‌شود. این فرآیند از آموزش در سطوح گوناگون آغاز می‌شود. همراهی مردم با فرآیند توسعه در سایه شناخت آغاز می‌شود و در ادامه موضوعات دیگری همچون شفافیت، اطلاع‌رسانی، همراهی رسانه‌ها و... موضوعیت می‌یابند. وی در ادامه افزود: برنامه‌ریزی، پلن و استراتژی زمینه‌ساز توسعه پایدار است. به‌عنوان مثال، طرح آمایش سرزمین و توسعه براساس امکانات و مزیت‌ها یکی از پایه‌های اصلی توسعه پایدار است. برای احداث صنایع در گام نخست باید ظرفیت‌های کشور بررسی شود و در ادامه اقدام به احداث و توسعه کرد. به‌عنوان مثال، تجربه ۵۰ ساله کشور در صنعت خودروسازی حکایت از آن دارد که ایران خودروساز خوبی نیست؛ درنتیجه می‌تواند فرآیند توسعه را در جهت دیگری سامان‌دهی کند.

کرمانشاهی با اشاره به اینکه فولادسازی صنعتی مادر و یکی از صنایعی است که در آن مزیت داریم، گفت: با وجود تمام ظرفیت‌هایی که برای فولادسازی در کشور وجود دارد؛ این صنعت در مسیر درستی احداث نشده است. فولاد صنعتی آب‌بر است با این وجود، شاهد احداث واحدهای متفاوتی از این صنعت در استان‌های خشک و کم‌آب کشور بوده‌ایم. این دست اقدامات اغلب سیاسی هستند و بهانه اشتغالزایی و... اجرایی می‌شوند اما نه‌تنها زمینه‌ساز توسعه پایدار نیست، بلکه در ادامه چالش‌های متعددی را برای آن منطقه به‌دنبال دارد. درواقع ما در این سال‌ها به الزامات توسعه پایدار آن‌طور که باید توجه نکرده‌ایم.

این کارشناس اقتصاد خاطرنشان کرد: توسعه پایدار اتفاقی نیست، بلکه با نقش، طرح و برنامه محقق خواهد شد. در همین حال باید نهادهای گوناگون و تصمیم‌گیر هماهنگ باشند. متاسفانه در مواردی شاهد هستیم نه‌تنها هماهنگی میان سیاست‌گذاران وجود ندارد، بلکه انواع اقدامات لجبازانه میان تصمیم‌گیران خود به مانعی اساسی در مسیر توسعه بدل می‌شود. کرمانشاهی گفت: از مجموع موارد یادشده این‌طور برداشت می‌شود که توسعه نیاز به برنامه‌ریزی دارد. توسعه پایدار صنایع نیز شرایطی حاصل می‌شود که مسیر پیشرفت براساس برنامه طرح‌ریزی شود.

مزیت‌ها را در نظر بگیرید

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر ارزیابی روند توسعه در کشور و حرکت در مسیری پایداری، گفت: در طول سال‌های گذشته شاهد نگارش انواع برنامه‌ها برای توسعه بوده‌ایم اما هر دولتی سر کار آمده، بدون توجه به برنامه‌های موجود، سلیقه‌ای عمل کرده است. به‌عنوان مثال، اقدام به بازگشایی واحدهای تعطیل‌شده تولیدی کرده‌اند، بدون آنکه علت اصلی توقف فعالیت در صنایع بررسی شود. در واقع فرآیند توسعه در کشور ما فدای سیاسی‌کاری شده است. در چنین موقعیتی همچنان از دولتمردانی که به‌زودی سکان اداره امور کشور را بر عهده می‌گیرند انتظار می‌رود با توجه به طرح آمایش سرزمین و استراتژی‌های توسعه‌ای و مزیت‌هایی که کشور دارد، حرکت کنند.

این کارشناس اقتصاد با اشاره به عملکرد توسعه در صنعت فولاد کشور گفت: انتقادهای قابل‌توجهی به روند توسعه این صنعت در کشور وارد است. چین در مقام بزرگ‌ترین تولیدکننده، واردکننده و صادرکننده این فلز استراتژیک، تمامی صنایع خود را در مرکز و به‌طرف شرق کشورش، متمرکز کرده است. اما نقشه پراکندگی فولاد در ایران حکایت از آن دارد که در تمامی نقاط کشور واحدی فولادی احداث‌شده است. بسیاری از این واحدها بدون توجه به الزامات جانمایی، تامین آب و مواد اولیه و... و تنها تحت‌تاثیر فشار نمایندگان مجلس یا احزاب سیاسی احداث‌شده‌اند. بی‌توجهی به پیش‌نیازهای اولیه در مسیر احداث صنایع، توسعه فولاد را متاثر کرده است. در چنین شرایطی نه‌تنها پیشرفتی حاصل نشده، بلکه درجا زده‌ایم. شاید ظرفیت تولید در صنایع مختلف رشد داشته اما کمیت تولید تنها اصل موجود در مسیر توسعه نیست و عملا انتقادات قابل‌توجهی به کیفیت مسیر توسعه وارد است.

صنعت و اثرگذاری آن بر توسعه اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیست از مهم‌ترین بنیان‌های توسعه پایدار هستند

رشد تولید در محاصره بی‌برنامگی

منصور یزدی‌زاده، مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان در گفت‌وگو با صمت ضمن انتقاد به روند توسعه در زنجیره فولاد و بی‌توجهی به شاخصه‌های رشد پایدار در این صنعت گفت: در افق ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شده است. با وجود ظرفیت‌سازی‌های انجام‌شده برای تولید فولاد در طول سال‌های گذشته، چنانچه تکمیل این زنجیره در سایر حلقه‌های تولید موردتوجه قرار نگیرد، در سال‌های آینده با چالش‌های دیگری روبه‌رو خواهیم شد. علاوه بر این، زیرساخت‌های کشور در حوزه حمل‌ونقل، آب و انرژی نیز کفاف نیاز صنایع را نمی‌دهد و باید فکری برای توسعه و تکمیل آنها کرد. در واقع توسعه صنعت فولاد در مسیر پایداری سازمان‌دهی نشده است. در این میان، گستردگی بخش معدن، صنایع معدنی و فولاد نیز بر بار چالش‌های این حوزه افزوده است. در چنین شرایطی می‌توان با اولویت‌بندی و واگذاری این مسائل به حوزه‌های گوناگون و مدیران، زمینه رفع این چالش‌ها را فراهم کرد. در همین حال مسئولان باید بر رفع کمبودهای یادشده متمرکز باشند و توسعه همگون در حوزه‌های مختلف را بر رشد ظرفیت‌سازی ارجح بدانند.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: در حال‌حاضر تعادل در زنجیره فولاد از میان رفته است. فعالان معدنی معتقدند سودآوری تولید در این زنجیره به حلقه‌های انتهایی اختصاص دارد؛ بنابراین به فولادسازی روی آورده‌اند. در همین حال، بخشی از پایین‌دستی‌های نیز اعتقاد دارند منافع این زنجیره به حلقه‌های ابتدایی اختصاص دارد و از این‌رو به فعالیت‌های معدنکاری روی آورده‌اند. انتظار می‌رود این مباحث به‌طور کامل و با دقت نظر بررسی و تصمیماتی مناسب اتخاذ شود تا در نهایت شاهد بازگشت تعادل به این زنجیره باشیم. یزدی‌زاده گفت: تدوین و جاری‌سازی سند جامع و متوازن توسعه زنجیره فولاد کشور، توسعه زیرساخت‌های اکتشاف و استخراج مواد معدنی آهن‌دار، توسعه سیستم حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی کشور، ایجاد ساختارهای مناسب مبادی مبادلاتی و تجهیز بنادر به صورت استاندارد، افزایش بهره‌وری در جهت کاهش نرخ تمام‌شده محصولات و به‌دنبال آن افزایش رقابت‌پذیری، استفاده از فناوری نوین در تولید فولاد با استفاده از فرصت ناشی از رفع تحریم بین‌المللی، کاهش موانع گمرکی و صادراتی همراه با استانداردهای سازمان تجارت جهانی، افزایش ضرایب حمایتی دولت از صادرکنندگان فولادی به جهت جذب سرمایه‌های ارزی و توسعه روش‌های مدیریت بازار برای گسترش و نفوذ در بازارهای منطقه از مهم‌ترین راهکارهایی هستند که می‌توان با تکیه بر آنها زمینه رفع کاستی‌های موجود در زنجیره فولاد را برطرف کرد.

احترام به محیط‌زیست

این فعال صنعت فولاد در پاسخ به سوالی درباره آلایندگی و اثرات مخرب صنعت فولادسازی بر محیط‌زیست و راهکارهای کاهش این آلایندگی‌ها در مسیر توسعه پایدار و توجه به آیندگان گفت: پایه بسیاری از فرآیندهای موجود در صنعت فولاد از نوع فرآیندهای احتراقی است؛ بنابراین مصرف منابع انرژی و به تبع آن تولید گازهای حاصل از احتراق اجتناب‌ناپذیر است. فرآیند تولید در صنعت فولاد نیز مانند تمام فعالیت‌های صنعتی، خدماتی و...، دارای پیامدهای زیست‌محیطی است. چنانچه این پیامدها کنترل نشوند می‌توانند زمینه وارد آمدن آسیب به محیط‌زیست را فراهم کنند. با این وجود باید خاطرنشان کرد اگرچه تولید عوامل آلاینده در طی فرآیندهای تولیدی در صنعت فولاد اجتناب‌ناپذیر است اما آنچه در این بین مهم است مدیریت عوامل آلاینده تولیدی ناشی از مصرف منابع انرژی در جهت کمینه‌سازی پیامدهای منفی زیست‌محیطی ناشی از آن است. راهکارهای متعددی در این زمینه وجود دارد و بسیاری از فولادسازان کشور نیز ضمن احترام به طبیعت، شاخص‌های یادشده را موردتوجه قرار می‌دهند.

منظور از توسعه پایدار توجه همه‌جانبه به این فرآیند ضمن در نظر گرفتن حقوق نسل‌های آینده است

سخن پایانی

صنعت و اثرگذاری آن بر توسعه اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیست از مهم‌ترین بنیان‌های توسعه پایدار هستند. صنایع معدنی به‌ویژه در ایران با توجه به ذخایر غنی معدنی و انرژی موردتوجه هستند و می‌توانند تاثیر بسزایی بر توسعه اقتصادی داشته باشند. اما باید اقرار کنیم مفاهیم توسعه پایدار آن‌قدر که باید در طول سال‌ها گذشته موردتوجه سیاست‌گذاران نبوده؛ بنابراین اصلاح این روند ضروری به‌نظر می‌رسد.

کاهش نرخ حوادث شرکت فولاد مبارکه

رئیس ایمنی، بهداشت حرفه‌ای و آتش‌نشانی فولاد مبارکه از کاهش نرخ حوادث در فولاد مبارکه طی سال‌های اخیر و سه‌ماهه نخست سال ۱۴۰۰ و دستیابی این شرکت به شاخص‌های ایمنی جهانی خبر داد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، جواد کیانی، رئیس ایمنی، بهداشت حرفه‌ای و آتش‌نشانی این شرکت گفت: شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان شرکت پیشرو در زمینه ایمنی و صیانت از نیروی انسانی به‌عنوان مهم‌ترین سرمایه سازمان، به‌منظور افزایش بهره‌وری اقدام به تدوین برنامه‌های ارتقای ایمنی پنج‌ساله کرده است و با اجرای برنامه‌های ایمنی تدوین‌شده، گام مهمی در بهبود شاخص‌های ایمنی شرکت در مقایسه با فولادسازان در عرصه بین‌المللی برداشته که کاهش نرخ حوادث در سال‌های اخیر به‌ویژه سه‌ماهه نخست سال ۱۴۰۰ خود گواه این مهم است. وی در ادامه اظهارکرد: در واقع برای مقایسه شرکت‌ها از نظر دستیابی به اهداف ایمنی و رتبه‌بندی شرکت‌ها از این شاخص‌ها استفاده می‌شود. ضریب تکرار حوادث، تعداد حوادث منجر به استراحت در بازه زمانی مشخص (معمولا یک‌سال) به ازای یک‌میلیون ساعت کاری و ضریب شدت حوادث، تعداد روزهای کاری ازدست‌رفته در بازه زمانی مشخص (معمولا یک سال) به ازای هزار ساعت کاری است.

وی خاطرنشان کرد: تعهد مدیران ارشد و میانی سازمان و رده سرپرستی به مقوله ایمنی و سلامت در کنار فرهنگ ایمنی بالای کارکنان شرکت در زمینه رعایت دستورالعمل‌های ایمنی، نقش مهمی در دستیابی به این رکوردها ایفا کرده است. بی‌تردید همکاری تلاشگران عرصه صنعت فولاد مبارکه در پیاده‌سازی برنامه‌های ایمنی در قالب استاندارد ISO۴۵۰۰۱ و ISO۴۵۰۰۵ با توجه شیوع همه‌گیری جهانی کووید ۱۹ که از هیچ تلاشی دریغ نکرده و همواره با عشق و علاقه قلبی در رعایت موازین ایمنی در خط مقدم تولید تلاش کرده‌اند، بر بهبود شاخص‌های حوادث طی سال‌های اخیر بی‌تأثیر نبوده است.

وی در تشریح اقدامات استراتژیک فولاد مبارکه در دستیابی به شاخص‌های ایمنی گفت: تعهد بالای مدیرعامل شرکت به مقوله ایمنی و تأکید بر اهمیت بالای ایمنی، استقرار سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه‌ای براساس ISO ۴۵۰۰۰، تلاش مدیریت خدمات فنی و پشتیبانی در راستای افزایش قابلیت اطمینان سازه‌ها، جرثقیل‌های سقفی، مکانیسم‌ها و...، برگزاری جلسات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار با حضور معاونان و مدیران عملیاتی و خدمات فنی و پشتیبانی شرکت، برگزاری جلسات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار در سطح شیفت‌ها، واحدها و نواحی در معاونت بهره‌برداری، معاونت تکنولوژی، معاونت نیروی انسانی، معاونت خرید و...، اجرایی کردن سیستم نظارت مستمر بر اجرای دستورالعمل‌ها و گردش‌کارهای ایمنی، انجام شناسایی خطرات و ارزیابی ریسک‌ها، تلاش برای حذف یا کاهش ریسک‌های ایمنی و بهداشت و شناسایی خطرات فرآیندی به روش HAZOP Study در واحدهای فرآیندی شرکت از جمله اقدامات استراتژیک فولاد مبارکه در دستیابی به شاخص‌های ایمنی است.

کیانی افزود: با توجه به هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم حادثه که معمولا آثار زیانباری بر جا می‌گذارد و به‌منظور افزایش بهره‌وری و تداوم تولید در سال حمایت و پشتیبانی از تولید، شرکت فولاد مبارکه با عبرت‌آموزی از حوادث گذشته و بررسی علل حوادث ناشی از کار و شناخت ارتباط بین وقوع حوادث و عوامل مؤثر بر آن از قبیل زمان وقوع حادثه، علت وقوع حادثه و شاخص‌های تعیین‌کننده، نسبت به بهبود شاخص حوادث اقدام کرده است. با شناخت این فاکتورها می‌توان علل حوادث هنگام انجام کار و انجام اقدامات پیشگیرانه و مدیریت بر حوادث، روش‌های ایمن انجام کار را ارائه کرد تا میزان حوادث تا حد قابل‌قبولی کاهش یابد و سلامت نیروی انسانی به حد قابل‌قبول ارتقا پیدا کند و هزینه‌های اقتصادی ناشی از حوادث را نیز به حداقل رساند.

یادداشت

توسعه بر محور آینده

محمد حیدرزاده
فعال صنعت سرب و روی

توسعه پایدار به منزله رشد یافتن موسسات و بنگاه‌ها با در نظر گرفتن تمام شرایط محیطی و جانبی است.

در همین حال، منافع تمام ذی‌نفعان موردتوجه قرار گیرد تا زمینه ثبات فعالیت و تولید و همچنین سودآوری پایدار فراهم شود. در توسعه پایدار، مفاهیم و الزامات محیط‌زیستی، شرایط کارکنان و جنبه‌های گوناگون کسب‌وکار با نگاهی به آینده موردتوجه قرار می‌گیرد. توجه به الزامات توسعه پایدار در بخش معدن و صنایع وابسته به آن نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

بی‌توجهی به این شاخصه‌ها آسیب‌های غیرقابل جبرانی به محیط وارد می‌کند. به‌عنوان مثال در مواردی در فرآیند استخراج مواد معدنی شاهد انباشت باطله‌ها در شرایط غیراستانداردی خواهیم بود. این دست اقدامات ضربه‌هایی به محیط‌زیست و آیندگان وارد می‌کند اما با دیدی کوتاه‌مدت نمی‌توان آنها را موردتوجه قرار داد.

در شرایط اصولی، محل این دپو باید براساس جانمایی درستی تعیین شود تا ضمن احترام به طبیعت، در آینده مانع توسعه هم نشود.

این دست اقدامات در ابتدای مسیر هزینه بیشتری را به‌دنبال دارد اما درنهایت منفعت حاصل از آن به خود مجموعه بازمی‌گردد؛ بنابراین در توسعه پایدار باید آینده موردتوجه قرار گیرد. جانمایی احداث یک واحد تولیدی، ظرفیت تولید، الزامات و پیش‌نیازهای تولید و... همگی موردتوجه قرار گیرند.

برای حرکت در مسیر توسعه پایدار در گام نخست انتظار می‌رود تمامی ذی‌نفعان شناسایی شوند و منافع ذی‌نفعان شامل سهامداران، مدیران، کارکنان، محیط‌زیست، جامعه، محلی‌ها، دولت، نهادهایی همچون بیمه و مالیات، تامین‌کنندگان و... همگی تبیین شود. در ادامه برای تقسیم منافع ذی‌نفعان برنامه‌ریزی شود. اگر در مسیر توسعه همه ابعاد موردبحث موردتوجه قرار گیرند، توسعه پایدار خواهد بود. در حال‌حاضر برخی واحدهای معدنی و صنایع وابسته به آن، این الزامات را موردتوجه دارند و برخی دیگر خیر؛ یعنی همه‌چیز به رویکرد بنگاه‌ها و مدیران آنها بستگی دارد و عملا الزامی برای توجه به موضوعات یادشده وجود ندارد.

البته در مجموع الزامات توسعه پایدار حتی از سوی دولت و سیاست‌گذاران نیز موردتوجه نیست؛ یعنی انتقادات بسیاری و اساسی به روند توسعه در صنایع مختلف وارد می‌شود و به اعتقاد کارشناسان، پایداری تولید از اساس موردتوجه نبوده است. کما اینکه بسیاری از صنایع بزرگ کشور براساس جانمایی اشتباهی احداث شده‌اند. دسترسی به آب، منابع انرژی، مواد اولیه و... آن‌طور که باید موردتوجه نبوده است.

استراتژی دقیقی برای توسعه صنایع گوناگون نداریم. یا اگر هم برنامه‌ای باشد؛ در عمل فاقد اعتبار است. به‌عنوان مثال، حتی برنامه‌های ۵ ساله توسعه نیز در عمل اجرایی نمی‌شوند.

برخی دولت‌ها این برنامه‌ها را از اصل قبول ندارند و کلا کنار می‌گذارند. برخی دیگر از دولت‌ها ضمن اذعان به اهمیت حرکت در مسیر برنامه‌های موردبحث، در عمل جایگاهی واقعی برای آنها قائل نیستند. در همین حال پایش برنامه‌های توسعه‌ای از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و می‌تواند زمینه اجرایی شدن این برنامه‌ها را فراهم کند. در شرایطی که هیچ پایش و نظارتی روی عملکرد دولت‌ها و اجرای برنامه‌های توسعه‌ای وجود ندارد، درنهایت نیز نمی‌توان به موفقیت‌آمیز بودن‌شان امید داشت.

در حاضر بسیاری از پروژه‌های کشور براساس روندی پایدار طرح‌ریزی نشده‌اند و به مرور زمان کنار گذاشته می‌شوند و هیچ نظارتی نیز بر روند اجرا شدن یا نشدن آنها وجود ندارد. بدون تردید تشدید توجه و نظارت بر این شرایط، ضروری به‌نظر می‌رسد و نباید به‌سادگی از آن گذشت.

یادداشت

اکتشاف رکن توسعه پایدار

مهدی کرباسیان
رئیس اسبق هیات‌عامل ایمیدرو

برای دستیابی به توسعه پایدار درنظر گرفتن عوامل متعددی که منجر به رشد و گسترش فعالیت‌های حوزه معدنی است، اولویت دارد. اکتشافات به‌عنوان نخستین گام معدنکاری، یکی از حلقه‌های مهم زنجیره فعالیت‌های معدنی است چراکه در بررسی‌های اکتشافی ضمن مشخص شدن ذخایر معدنی قطعی، ریسک‌های معدنکاری در مناطق تعیین می‌شود. به همین دلیل این داده‌های پایه، برای معدنکاران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و براساس آنها می‌توانند درباره سرمایه‌گذاری معادن تصمیم‌گیری کنند. بنا بر اطلاعات ارائه شده توسط فعالان معدنی و کارشناسان، ایران مشغول استفاده از ذخایر سطحی معادن خود است. به عبارتی دیگر، اکتشافات معدنی کشور ما، اکتشافات سطحی است و به همین دلیل از دستیابی به مواد معدنی با ارزش عمیق معادن خود بازمانده‌ایم. در بحث اکتشاف معادن، دولت وظیفه مهمی بر گردن داشته و یکی از اقدامات مهم آن، همکاری با سازمان زمین‌شناسی و ایمیدرو به‌عنوان سازمان توسعه‌ای کشور است. در اکتشافات معدنی به دلیل وجود ریسک بالا، سازمان سرمایه‌گذار خصوصی وارد این بخش نمی‌شود و دولت باید بودجه کلانی در این زمینه تخصیص دهد. امروزه زمانی که مرحله ریسک یا همان اکتشاف معدنی برطرف شده و پهنه‌های توسعه معدنی مشخص و محدوده‌های امیدبخش معین شدند، دولت باید ادامه عملیات و فعالیت را برعهده شرکت‌های خصوصی واگذار کند؛ حضور شرکت خصوصی تنها در اکتشافات معادن کوچک‌مقیاس می‌تواند باشد اما در معادن بزرگ و همچنین اکتشافات عمیق و فنی بخش خصوصی توانایی انجام آن به‌ویژه از نظر مالی را ندارد. همچنین بنا بر عقیده کارشناسان، لازم است دولت در صندوق بیمه معدن سرمایه مناسبی وارد کند و در این صندوق اولویت بر حمایت از بخش خصوصی باشد. برای مثال، وام‌هایی با سود کم به بخش خصوصی تعلق گرفته تا ضمن حمایت، این بخش توانایی ورود به حوزه اکتشاف را کسب کند.

برای رفع مشکلات در زمینه اکتشافات ذخایر معدنی، در قدم نخست باید بپذیریم در دانش فنی ضعیف هستیم و تحریم یکی از عوامل مهم این ضعف است چراکه تحریم ایران را از فناوری روز محروم کرده و از همین رو نمی‌توانیم بسیاری از فعالیت‌های اکتشافات عمقی را انجام دهیم. برای رسیدن به توسعه و رشد معادن کشور نیز نیازمند آن هستیم تا در این حوزه از امکانات ماهواره‌ای و فناوری‌های روز و موسسه‌های دارای فناوری‌های نوین و وسیع استفاده کنیم. به همین دلیل انتظار می‌رود در جهت رفع موانع کسب این فناوری‌های جهانی تلاش کنیم و بتوانیم بدون هیچ سدی نه‌تنها در بحث اکتشافات عمیق بلکه در تمام قسمت‌های فعالیت‌های معدنی به توسعه دست یابیم. طی چند سالی که به دلیل برجام توانستیم با شرکت‌های مرتبط با این حوزه ارتباط برقرار کنیم، دریافتیم که نه‌تنها از علم روز دنیا بلکه از تجهیزات پیشرفته نیز عقب مانده‌ایم و شرایط واردات این تجهیزات وجود ندارد. بخشی از رفع این مشکل بر دوش سیاست کشور است و امیدواریم طی اقداماتی تحریم‌ها حذف یا حداقل از آنها کاسته شود و کشور بتواند در شرایط عادی از علم روز دنیا نه‌تنها در بخش معادن و فعالیت‌های معدنی بلکه در تمامی فعالیت‌های اقتصادی و صنعتی بهره‌مند شود. برای توسعه عملیات اکتشافی نیاز به سرمایه‌گذاری وسیعی برای عملیات عمقی و استفاده از معادن عمیق و همچنین معادنی که هنوز دستیابی به آنها برای ما میسر نیست صورت پذیرد. ایران از لحاظ معادن کشف‌نشده بسیار غنی است و از این نظر سرمایه‌گذاری نه‌تنها بیهوده نبوده بلکه پیشران چرخه اقتصادی کشور است. پیشنهاد من به متولیان بخش معدنی کشور آن است که تمام وقت خود را بر اکتشاف و استخراج معادن عمیق گذاشته و ضمن سرمایه‌گذاری، فعالیتی وسیع و مهم در جهت جبران عقب‌ماندگی توسعه اکتشافات و استخراج‌های معدنی کشور انجام دهند. ما در اکتشافات بسیار عقب هستیم و تا سال ۱۳۹۴ اغلب اکتشافات، مرتبط با اقدامات شکل گرفته در ۸۰ سال اخیر بوده است. میزانی از این اکتشافات از سوی شرکت‌های امریکایی و شرکت‌های روسی قبل از انقلاب صورت گرفته و مابقی نیز ماحصل اقدامات سازمان زمین‌شناسی است. از این رو، باید ساز کار مناسبی در جهت رفع موانع و توسعه اکتشافات معدنی صورت گیرد.

اصلاحیه

در شماره ۱۸۵۱ روز یکشنبه ۱۰ مرداد ۱۴۰۰ صفحه ۱۲ روزنامه صمت در یادداشتی با موضوع «تفکر سنتی مانع حضور مهندسان در معادن»، به قلم شهناز نوایی عنوان معاون سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران برای ایشان درج شده است. سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران، به امضای یدالله صادقی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران در نامه‌ای ضمن رد این سمت متذکر شد: «درحال‌حاضر سرکار خانم شهناز نوایی در این سازمان سمتی ندارند و سابقا معاون این سازمان بوده‌اند.»

براساس قانون مطبوعات بدینوسیله سمت یادشده اصلاح و عنوان ایشان به «فعال معدنی» تغییر می‌یابد.

کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت:

توسعه پایدار در جنگ اقتصادی ممکن نیست

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

توسعه پایدار مفهومی جدید در ادبیات اقتصادی جهان به شمار می‌رود. این مفهوم تکامل و به‌روز شده توسعه است که بر پایداری توسعه و دفاع از محیط‌زیست تاکید دارد. اکنون شنیده می‌شود رئیس آینده دولت وعده داده کشور را هر چه سریع‌تر به مسیر توسعه پایدار خواهد برد؛ اتفاقی که اگر رخ دهد البته می‌تواند به سود کشور باشد اما در سرزمینی که ۷۳ سال از نخستین برنامه توسعه آن می‌گذرد ولی هنوز در دستیابی به آن راهی دراز دارد، تردید نسبت به این وعده‌ها عجیب نیست. در این راستا آلبرت بغزیان، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت تاکید کرده بدون کاهش تنش‌های بین‌المللی و افزایش مراودات تجاری دستیابی به توسعه ناممکن خواهد بود. وی همچنین نسبت به برنامه‌های دولت سیزدهم برای تحقق توسعه پایدار ابزار امیدواری و تصریح کرد: در شرایطی که سفره مردم کوچک شده و در «جنگ اقتصادی» قرار داریم، رفتن به سوی توسعه آن هم از نوع پایدار، محتمل نیست. این کارشناس اقتصاد بر این نکته تاکید دارد که برای دستیابی به توسعه پایدار باید با برنامه‌ریزی بلندمدت و دقیق پیش برویم.

در ادامه، شرح این گفت‌وگو را می‌خوانید:

عکس: صمت

توسعه پایدار را می‌توانیم مفهوم به‌روزتر توسعه بدانیم. منظور از توسعه پایدار، توسعه همراه با صیانت از محیط‌زیست است. مثلا می‌توانیم میادین مورد استفاده نفت و گاز خود را بدون توجه به ظرفیت‌های محیطی بالا ببریم یا جنگل‌زدایی را برای افزایش تولید کاغذ و راه تسریع کنیم. همه این اقدامات می‌توانند در کوتاه‌مدت سبب رشد نسبی شوند اما خود این اقدامات در نهایت مانع توسعه در بلندمدت خواهد بود. توسعه پایدار تاکیدی دوچندان است بر اینکه توسعه باید استمرار و پیوستگی داشته باشد و همزمان شرایط حیات و زیست روی کره زمین را هم دست‌کم دشوارتر نکند. دلیل این تفاوت‌ها در مسیر توسعه‌ای است که کشورها پیموده‌اند و توسعه پایدار سبب شده رشد امروز به معنای آینده‌خوری نباشد. بنابراین در کوتاه‌مدت دستیابی به توسعه پایدار آن هم با توجه به شرایط فعلی کشور غیرممکن است؛ نه اینکه از نظر تاریخی چنین چیزی ناممکن است. اگر از امروز برنامه‌ریزی کنیم می‌توانیم به توسعه پایدار هم برسیم اما این مهم طی یکی دو سال رخ نمی‌دهد. توسعه پایدار بنابر همان تاکیدی که بر استمرار روند توسعه دارد، امری زمان‌بر است.

◉ بحث توسعه در ایران همیشه ادامه داشته اما قطار توسعه همواره در حال حرکت نبوده است. برخی این مسئله را از زوایای دیگری چون رابطه میان ساختار سیاسی و توسعه توضیح می‌دهند. نظر شما در این باره چیست؟

واقعیت این است که ما چندین سال است دائم در بحث‌ها و مصاحبه‌ها به دنبال یافتن روابطی میان بخش‌ها و تاثیر و تاثر آنها بر هم هستیم. البته طبیعی است که برای یافتن راهکار یک مسئله را از جوانب مختلف بررسی کنیم و کم و کاستی‌ها را بشناسیم. با این حال، این بحث‌ها اگر به یک نتیجه عملی نرسد، هیچ ارزشی ندارد. دست‌کم هر ارزش نظری هم داشته باشد برای بهبود زندگی مردم اثر نداشته است.

به هر حال، اگر بخواهم در یک کلمه پاسخ سوال شما را بدهم باید تاکید کنم ساختار اقتصادی و سیاسی با یکدیگر روابط تنگاتنگی دارند و حتما می‌توانند به‌عنوان تسریع‌کننده یکدیگر یا مانعی مقابل یکدیگر عمل کنند. اما بعید می‌دانم فردا کسانی که این گفت‌وگو را می‌خوانند به نتیجه جدی در زندگی خود برسند چراکه این بحث‌ها نمی‌تواند آنها را درباره اینکه چه باید بکنند، کمک کند.

◉ عده‌ای بر این باورند که همین موانع سیاسی مسیر توسعه ایران را طولانی کرده است. این گزاره منطقی نیست؟

چرا، منطقی است؛ ساختار سیاسی بر توسعه یا فروپاشی هر اقتصادی تاثیری شگرف دارد. یکی از دلایل اینکه مصلحان اجتماعی هم برای اینکه بتوانند به اهداف خود شکل دهند و در عمل آن را محقق کنند، به سمت کسب قدرت سیاسی می‌روند، همین نقش جایگاه دولت است.

این در حالی است که توسعه بر نکات متنوعی تاکید دارد از جمله اینکه رشد اقتصادی در کنار کیفیت معنا می‌یابد. در کنار این دو، استفاده کافی از منابع، سطح آموزش و میزان باسوادی، فناوری تولید و فرهنگ را هم دربر می‌گیرد.

طبیعی است در این شرایط هرکدام از این بخش‌ها می‌توانند تاثیری مهم بر عملکرد توسعه‌ای داشته باشند. دقیقا اینجاست که هم مسئله رابطه قدرت سیاسی با توسعه مطرح شود و هم مسئله ضرورت خروج از انزوای کشور برای اینکه توسعه دوباره جان بگیرد.

◉ در اینجا هم عده‌ای فکر می‌کنند مشکلات اصلی در داخل کشور وجود دارند و می‌توان با اتکا به توان تولید و بازار داخلی کشور را به جلو راند. با این وصف، این راه به توسعه نمی‌انجامد؟

خیر، به توسعه نمی‌انجامد؛ چون دستیابی به توسعه که خود مفهومی چندوجهی است بدون اینکه در تمام بخش‌ها رشد و بهبود رخ دهد، ممکن نیست. به همین دلیل تاکنون هیچ کشور منزوی در جهان به مرحله توسعه‌یافتگی نرسیده است. البته من این را رد نمی‌کنم که می‌توان اقتصادی درون‌نگر را سازمان داد که به بازار داخلی خود وابسته شود.

بالاخره اقتصاد ایران، اقتصادی ۸۰ میلیون نفره است و همین جمعیت، بیانگر تقاضای بالا در کشور است.

اما نباید فراموش کنیم در این شرایط حتی اگر سال به سال بر نرخ رشد افزوده شود و وضعیت بهبود یابد، اما اسم این رشد است و نه توسعه؛ چراکه در این صورت توسعه به جای اینکه در چند وجه صورت بگیرد، تنها در بخش اقتصادی دستاوردی داشته است. این دیگر توسعه نیست و از آن با عنوان رشد یا پیشرفت یاد می‌شود.

با همه این تفاسیر، باید تاکید دوباره کرد که توسعه مستلزم روابط سیاسی گسترده و باثبات است. در شرایط جنگ هیچ کشوری به توسعه دست پیدا نکرده و حتی برنامه‌های روتین توسعه هم در کشورها قطع می‌شود. حداقل ضروری است روابط با همسایگان حسنه باشد و نیز سالانه بر مراودات تجاری دو طرف افزوده شود. همان‌طور که پیش‌تر هم گفتم، رشد پدیده‌ای است که می‌تواند درون‌گرا باشد اما توسعه حتما باید برون‌گرا باشد.

◉ از نظر شما چه تمایزهای دیگری میان رشد و توسعه وجود دارد که با رفع آنها می‌توان به نتایج مورد نظر رسید؟

توجه کنید، اقتصادی که در حال رشد است، یعنی همزمان با اینکه منزوی شده و روابط سیاسی بی‌ثباتی دارد اما رشد به دست می‌آورد، مانند موتوری است که تنها برای خودش انرژی تولید می‌کند. از نظر فنی این موتور به هر حال مولد است اما از آن نمی‌توان به گسترش فعالیت‌ها در حوزه‌های دیگر دست یافت؛ یعنی انرژی هیچ وسیله دیگری تامین نمی‌شود. حال موتوری را تصور کنید که نه‌تنها نیاز خود بلکه نیاز چهار چرخ برای حرکت را هم تامین می‌کند. اقتصادی که با جهان در تعامل است مانند موتوری است که هم خود را روشن نگه می‌دارد و هم انرژی فعالیت‌های دیگر را تامین می‌کند و به این ترتیب درآمدزا است.

◉ ببینید ماجرا را وارونه کنیم؛ توسعه اقتصادی به بهبود ثبات سیاسی نمی‌انجامد؟

این رابطه دو طرفه است و هر کدام می‌تواند دیگری را تسریع کند. با این حال، در هر شرایطی ممکن است یکی بر دیگری مقدم باشد؛ یعنی مثلا گره مشکلات را انزوای سیاسی ببینیم یا مشکلات داخلی اقتصاد. اما به طور کلی می‌توان گفت خود افزایش مراودات تجاری هم به بهبود روابط سیاسی منجر می‌شود. در جهان امروز بسیاری از دشمنی‌ها به دلیل منافع مشترک ملی و اقتصادی میان طرفین متخاصم، صلح برپا کرده است.

گاه می‌بینیم منتقدان اقتصادی به خوی جنگ‌طلبانه اقتصاد اشاره می‌کنند اما این نکته را هم نادیده می‌گیرند که اقتصاد در موارد زیادی هم جنگ‌ها را متوقف کرده و طرفین متخاصم را پای میز مذاکره کشانده است.

◉ برای شرایط امروز ایران فکر می‌کنند بهبود فضای سیاسی به توسعه منجر خواهد شد یا رشد مراودات تجاری، به بی‌ثباتی‌های اقتصادی خاتمه می‌دهد؟

به باور من، قطعا در کشور ما مسئله اصلی بهبود روابط سیاسی است. درواقع مادامی که نتوانیم کشور را تا حدی به ثبات برسانیم و شرایط را برای مراودات اقتصادی فراهم کنیم، حرکت به سمت توسعه ناممکن است. به همین دلیل من فکر می‌کنم گره اصلی در دستان دیپلمات‌ها است.

اینجاست که دوباره بحث دیپلماسی اقتصادی مطرح می‌شود. اینجاست که دوباره تاکید می‌شود دیپلماسی می‌تواند ابزاری در دست اقتصاد کشور باشد تا با سرعتی بیشتر رشد را محقق کند. وقتی روابط سیاسی قطع می‌شود یا تنش‌ها بالا می‌گیرد کل این صورت‌مسئله تغییر می‌کند. به همین دلیل من جزو افرادی هستم که فکر می‌کنند با توجه به منافع ملی و اقتصادی، باید روابط سیاسی را تا جای ممکن گسترش داد.

◉ در رابطه با دیپلماسی مسئله ایدئولوژی و جهت‌گیری سیاسی و طبقاتی نظام حاکم هم مطرح است. می‌توان انتظار داشت با توجه به نظام مشخص ایران، اقتصاد سرلوحه فعالیت‌های دیپلماتیک قرار بگیرد؟

روی کاغذ هر چیزی را می‌توانیم تصور کنیم. اما باید به این هم توجه کنیم که همه چیز صرفا فرموله نشده و حاضر و آماده دست ما نمی‌رسد؛ یعنی اگر بخواهیم به شکل مجرد مسئله را از نظر تئوری‌های علم اقتصاد درک کنیم باید بگوییم از نظر فرمولی شیوه درست این است که دیپلماسی در خدمت اقتصاد باشد.

اما همان‌طور که شما هم گفتید، نظام‌های سیاسی صرفا منافع اقتصادی را مدنظر ندارند و گاه مسائل دیگری را در کانون تصمیم‌گیری‌های خود قرار می‌دهند. اینجا می‌توان این نقد را داشت که در فلان جا یا فلان مسئله بهتر بود تصمیم یا راهبردی دیگر انتخاب می‌شد. اما در کلیت این ماجرا مصلحت نظام است که نقش اساسی را بازی می‌کند. مسئله مصلحت نظام هم چیزی نیست که کسی مثل من که رشته دیگری را دنبال کرده بتواند به شکل کارشناسی تحلیل کند.

اینجا دیگر سیاسیون خود می‌دانند بنا بر مصلحت‌ها چه باید بکنند و کارشناسان سیاسی و بین‌الملل هم دیدگاه‌های خود را مطرح می‌کنند. چیزی که برای اقتصاددانان و بازار مطرح است، این مسائل نیست. برای عموم مردم این مطرح است که آیا از طریق تصمیمات گرفته‌شده، روابط تجاری و اقتصادی با کشوری خاص رشد خواهد کرد یا اینکه بنا بر مصالح سیاسی کل بازار یک کشور را باید از بازار هدف حذف کرد.

◉ کمی مسئله را انضمامی می‌کنید. مثلا چطور مصلحت سیاسی منافع اقتصادی را کنار می‌زند؟

اگر به سوریه نگاه کنیم، به‌خوبی متوجه خواهیم شد؛ در زمان جنگ سوریه هیچ کشوری به اندازه ایران به دولت این کشور یاری نرساند. اما اکنون میزان صادرات ترکیه به این کشور به مراتب بیشتر از جمهوری اسلامی است. گاهی ما در برخی کشورها هزینه‌هایی می‌کنیم که در نهایت از نظر اقتصادی هیچ دستاوردی برای‌مان ندارد و میوه اقتصادی آن به کشور دیگری می‌رسد.

این به این معناست که نسبت به این موضوع غفلت شده یا اینکه در اولویت نبوده است. از این رو، ضروری است دولت ایران در این باره چشم‌انداز روشن و واضحی داشته باشد و اهدافی چندبعدی را در سیاست‌های خود درنظر بگیرد.

◉ همین روزها دولت سیزدهم هم آغاز به کار می‌کند. در کنار وعده‌های داده‌شده، به‌تازگی از حرکت کشور به سمت توسعه پایدار در دولت جدید نیز سخن گفته شده است. این برنامه‌ها تا چه حد عملیاتی است؟

جدا از اینکه چه کسی رئیس‌جمهوری است، احتمالا همه مسئولان تاکنونی کشور هم آرزو داشتند اقتصاد ما را بیش از این رشد دهند و مسیر بیشتری از توسعه پیموده شود. این برنامه دولت سیزدهم نیز به هر حال نشان می‌دهد این دولت حسن نیت دارد و آرزو دارد کارها به‌درستی پیش برود.

اما من بعید می‌دانم دستیابی به توسعه، آن هم توسعه پایدار در کوتاه‌مدت ممکن باشد. بنابراین برای دستیابی به توسعه پایدار راهی نداریم جز اجرای الگوهای موفق سایر کشورهای جهان. در این زمینه باید با برنامه‌ریزی‌های دقیق و بلندمدت برای دستیابی به توسعه گام برداشت.

◉ توسعه پایدار چه تفاوتی با توسعه دارد؟

توسعه پایدار را می‌توانیم مفهوم به‌روزتر توسعه بدانیم. منظور از توسعه پایدار، توسعه همراه با صیانت از محیط‌زیست است.

مثلا می‌توانیم میادین مورد استفاده نفت و گاز خود را بدون توجه به ظرفیت‌های محیطی بالا ببریم یا جنگل‌زدایی را برای افزایش تولید کاغذ و راه تسریع کنیم. همه این اقدامات می‌توانند در کوتاه‌مدت سبب رشد نسبی شوند اما خود این اقدامات در نهایت مانع توسعه در بلندمدت خواهد بود. توسعه پایدار تاکیدی دوچندان است بر اینکه توسعه باید استمرار و مداومت داشته باشد و همزمان شرایط حیات و زیست روی کره زمین را هم دست‌کم دشوارتر نکند.

اگر ما از جنگل‌های خود به‌درستی استفاده می‌کردیم اکنون شرایط این سرمایه‌های مهم زیست‌محیطی ما چون جنگل‌های کانادا بود. کسی با ماهیگیری و صیادی مشکلی ندارد زیرا هم تامین یک شغل است و هم تامین غذایی مغذی. اما این را نباید چنین برداشت کرد که مکانیزه‌ترین روش‌های صید ماهی که تمام ماهی‌های کف دریا را هم درو می‌کند، اتفاق خوبی است.

همین اتفاق سبب شده ما با انبوه مشکلات در خلیج‌فارس و دریای خزر مواجه باشیم اما دریای ژاپن شرایطی یکسره متفاوت داشته باشد.

دلیل این تفاوت‌ها در مسیر توسعه‌ای است که کشورها پیموده‌اند و توسعه پایدار سبب شده رشد امروز به معنای آینده‌خوری نباشد.

◉ چرا فکر می‌کنید کشور ما به آن دست نخواهد یافت؟

من معتقدم در کوتاه‌مدت دستیابی به توسعه پایدار آن هم با توجه به شرایط فعلی کشور غیرممکن است. نه اینکه از نظر تاریخی چنین چیزی ناممکن است. اگر از امروز برنامه‌ریزی کنیم می‌توانیم به توسعه پایدار هم برسیم اما این مهم طی یکی دو سال رخ نمی‌دهد.

توسعه پایدار بنابر همان تاکیدی که بر استمرار روند توسعه دارد، امری زمان‌بر است. من فکر می‌کنم با توجه به مشکلات وسیع کشور در حوزه اقتصادی ما اکنون اگر بخواهیم هم، نمی‌توانیم مسیر توسعه را طی کنیم. سفرهای مردم وقتی کوچک می‌شود توسعه بی‌معنا می‌شود چراکه حتی رشد اقتصادی هم محقق نمی‌شود چه برسد به توسعه پایدار.

من فکر می‌کنم دولت قبل از هر چیز بهتر است به نظام پولی و مالی ثبات بخشد و مسئله تحریم‌ها را برطرف کند. همچنین در زمینه ارز ترجیحی هم به جای قطع این سیاست، با مفسدان و سوءاستفاده‌گران برخورد کند و باز هم تلاش کند نرخ کالاهای اساسی را کاهش دهد.

پس از اینکه بحران فعلی حل شد آن‌گاه می‌توانیم به مسیرهای توسعه پایدار هم فکر کنیم. فراموش نکنیم در زمان جنگ‌ها برنامه‌های توسعه قطع می‌شوند و ما مدت‌هاست در شرایط «جنگ اقتصادی» هستیم.

> در کوتاه‌مدت دستیابی به توسعه پایدار آن هم با توجه به شرایط فعلی کشور غیرممکن است

دولت حامی لوکس‌سواران

دولت دوازدهم بار دیگر حتی در آخرین سال حضور خود بر مسند قدرت اجرایی کشور، اراده‌ای برای اجرایی کردن، قانون اخذ مالیات سالانه از خودروهای گران‌قیمت نشان نداد و با وجود گذشت موعد زمانی پایان خرداد، آیین‌نامه‌ای تاکنون مصوب یا ابلاغ نشده است.

به‌گزارش خانه ملت، اخذ مالیات سالانه از خودروهای گران‌قیمت، نخستین‌بار در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ در مجلس شورای اسلامی تصویب و به‌عنوان مالیات از خودروهای لوکس نزد افکار عمومی معروف شد. البته دولت هیچ عزمی برای اجرای این قانون به کار نبست. اما با آغاز فعالیت مجلس یازدهم، نمایندگان در نخستین سال کاری خود این قانون را با اعمال اندکی تغییرات در بودجه سال ۱۴۰۰ بار دیگر تصویب کردند.

براساس این قانون که در بند الحاقی (۷) تبصره (۶) قانون بودجه ذکرشده، سازمان امور مالیاتی کشور مکلف شد نسبت به تعیین دارایی‌های مشمول و ارزش آنها حداکثر تا پایان خرداد سال ۱۴۰۰ اقدام کند و مراتب را به نحو مقتضی به اطلاع اشخاص مشمول برساند تا تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی، مالیات سالانه مربوط به خودروهای تحت تملک خود و افراد تحت تکفل‌شان را حداکثر تا پایان بهمن سال ۱۴۰۰ پرداخت کنند.

از سوی دیگر، وزارت امور اقتصادی و دارایی هم باید آیین‌نامه اجرایی آن را تهیه و حداکثر تا پایان خرداد سال ۱۴۰۰ به تصویب هیات‌وزیران می‌رساند.

کاهش ۷۰ درصدی بدهی سایپا به مشتریان

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

با وجود آنکه گزارش‌های مالی منتشرشده از عملکرد سایپا در سال ۹۹ حاکی از زیان انباشته ۱۲ هزار میلیارد تومانی است اما بررسی کارشناسانه و تخصصی‌تر عملکرد این گروه خودروسازی نشان می‌دهد، دست‌کم در دو سال گذشته روندی رو به رشد و بهبود داشته و در بخش‌هایی که حوزه اختیارات مدیریت سایپا بوده، نتایج مثبت و حتی ارزشمندی را ثبت کرده است.

عملکرد در بورس

با وجود آنکه گزارش‌های مالی منتشرشده از عملکرد سایپا در سال ۹۹ حاکی از زیان انباشته ۱۲ هزار میلیارد تومانی است اما بررسی کارشناسانه و تخصصی‌تر عملکرد این گروه خودروسازی نشان می‌دهد دست‌کم در دوسال گذشته روندی رو به رشد و بهبود داشته و در بخش‌هایی که حوزه اختیارات مدیریت سایپا بوده، نتایج مثبت و حتی ارزشمندی را ثبت کرده، چراکه زیان درج‌شده در کارنامه سال ۹۹ سایپا به‌طور کامل ناشی از قیمت‌گذاری دستوری محصولات است که به جرأت می‌توان گفت اگر اقدامات مدیریتی سایپا در جهت انضباط مالی، توسعه محصولات و افزایش تولید و عرضه نبود، زیان بسیار بیشتری ثبت می‌شد.

به‌گزارش سایپانیوز، عملکرد خساپا در کل سال ۹۹ متاثر از قیمت‌گذاری دستوری محصولات در حالی با زیان همراه بوده که این شرکت در بهار همین سال سود عملیاتی ۲۹ میلیارد تومانی را به‌جای گذاشت و پس از سال‌ها از زیان خارج‌شده بود، با این وصف، افزایش ۲۴۸ درصدی نهاده‌های تولید و ۸۰ درصدی نرخ ارز، نرخ تمام‌شده تولید را چندین برابر کرد اما سیاست اشتباه و تأمل‌برانگیز قیمت‌گذاری دستوری، تولید خودرو را با زیان مواجه کرد تا همزمان با زیان ۱۲ هزار میلیارد تومانی سایپا، هزاران میلیارد تومان درآمد ناشی از تفاوت نرخ کارخانه و بازار آزاد به جیب دلالان و واسطه‌ها سرازیر شود.

جدا از این، عملکرد گروه خودروسازی سایپا در بخش‌های دیگر نیز قابل دفاع بوده است؛ از جمله اینکه تعداد خودروهایی که سایپا به صورت معوق یا غیرمعوق به مشتریان خود بدهکار بود، در انتهای سال ۹۷ به بیش از ۵۲۰ هزار خودرو می‌رسید اما این عدد در ابتدای تابستان ۱۴۰۰ با کاهش حدود ۷۰ درصدی به ۱۷۰ هزار خودرو رسیده که در مقایسه با شرایط سال‌های اخیر سایپا و صنعت خودرو ایران، عددی ناچیز و معقول است. از میان این تعداد خودرو، زمان تحویل حدود ۳ هزار خودرو گذشته است که اگر این عدد را با تعهدات معوق انتهای سال ۹۷ به تعداد بیش از ۳۰۰ هزار خودرو مقایسه کنیم، می‌توان کارنامه سیاست‌گذاری فروش سایپا را درخشان توصیف کرد.

سایپا در بخش مالی و اقتصادی نیز در دو سال گذشته، عملکردی قابل دفاع داشته که اگر سرفصل‌ها و تحقق اهداف آن را با شرایط تحریم‌های سختگیرانه و ظالمانه بین‌المللی و محدودیت‌های ناشی از ویروس کرونا در نظر بگیریم، می‌توان گفت اقدامات سایپا بسیار ارزشمند بوده و می‌توان با انتقال دانش و تجربیات مدیریتی، در ماه‌ها و سال‌های پیش‌رو نیز از آنها بهره برد.

کاهش ۸ درصدی نرخ موثر تسهیلات مالی از طریق مدیریت وجوه، تسویه کامل بدهی‌های ارزی معوق به میزان ۲۰ هزار میلیارد ریال، تسویه بدهی‌های معوق ریالی و تسهیلات گران نرخ و تمامی ضمانتنامه‌ها و تعیین‌تکلیف چک‌های برگشتی، برقراری انضباط مالی در تمامی شرکت‌های گروه، بیش از ۲۰ هزار میلیارد ریال فروش دارایی‌های غیرمولد در دو سال گذشته و استفاده از شیوه‌های نوین بازار سرمایه برای تامین مالی، بخشی از اقدامات قابل اعتنای گروه خودروسازی سایپا در حوزه مالی و اقتصادی است. علاوه‌بر اقدامات موثر سایپا در حوزه‌های مالی و فروش، این گروه خودروسازی در زمینه افزایش کیفیت و توسعه محصولات نیز گام‌های اساسی برداشته، تا آنجا که تصویر ذهنی جامعه به سمت پذیرش سایپای نوین حرکت کرده است.

توقف تولید پراید که پرتیراژترین محصول در صنعت خودرو ایران به‌شمار می‌رفت و جایگزینی آن با محصولات به روز و استاندارد سایپا، طراحی، تولید و تحقق اهداف آن را با شرایط تحریم‌های سختگیرانه و ظالمانه بین‌المللی و محدودیت‌های ناشی از ویروس کرونا در نظر بگیریم، می‌توان گفت اقدامات سایپا بسیار ارزشمند بوده و می‌توان با انتقال دانش و تجربیات مدیریتی، در ماه‌ها و سال‌های پیش‌رو نیز از آنها بهره برد.

گروه خودروسازی سایپا با هدف افزایش عرضه و تحویل خودرو به مشتریان، در ۳ هفته اخیر و با وجود تعطیلات تابستانی خودروسازان، حدود ۲۳ هزار خودرو از انواع محصولات دارای کسری قطعات را تکمیل و تجاری‌سازی کرده است

انبوه و عرضه ایمن‌ترین خودرو ۱۰۰ درصد ایرانی شاهین با توان گذراندن استانداردهای صنعت خودرو اروپا و تولید و عرضه مدل‌هایی جدید از دو خودرو کوییک و ساینا، تحول اساسی در سبد محصولات سایپا ایجاد کرده تا مشتریان ذهنیت خود از سایپا به‌عنوان پرایدساز را اصلاح کنند.

این روند رو به رشد، در ماه‌های باقیمانده از سال ۱۴۰۰ نیز با توان و شدت لازم ادامه پیدا خواهد کرد و دو محصول جدید آریا و اطلس به همراه شاهین اتومات به محصولات گروه خودروسازی سایپا اضافه خواهند شد.

تکمیل و تجاری‌سازی خودروها

گروه خودروسازی سایپا با هدف افزایش عرضه و تحویل خودرو به مشتریان، در ۳ هفته اخیر و با وجود تعطیلات تابستانی خودروسازان، حدود ۲۳ هزار خودرو از انواع محصولات دارای کسری قطعات را تکمیل و تجاری‌سازی کرده است.

خطوط تولید صنعت خودرو کشور از جمله گروه خودروسازی سایپا به‌منظور انجام تعمیرات نگهداری سالانه(اورهال) از ۳۰تیر تا ۹مرداد در تعطیلات تابستانی بودند؛ با این وجود، گروه خودروسازی سایپا به‌منظور بهره‌گیری از حداکثر فرصت برای پوشش تعهدات مشتریان در ۳ هفته اخیر، حدود ۲۳ هزار خودرو از محصولات دارای کسری قطعات را تکمیل و تجاری‌سازی کرد. این خودروها به همراه محصولاتی که تولید آنها از ۹مرداد در خطوط تولیدی سایپا از سرگرفته می‌شود، تحویل مشتریان خواهد شد.

پیش‌بینی می‌شود با تکمیل کاری این تعداد خودرو، علاوه‌بر کاهش قابل‌توجه در خودروهای ناقص موجود در سایپا، روند تحویل خودرو مشتریان این گروه خودروسازی سرعت بیشتری پیدا کند. گفتنی است میزان تعهدات جاری و آینده مربوط به تحویل خودروهای مشتریان به عدد بی‌سابقه ۱۷۰ هزار دستگاه کاهش‌یافته که به گفته معاون بازاریابی و فروش سایپا، همه این خودروها در زمان مقرر و سررسید، تحویل خریداران خواهد شد.

بسته شدن پرونده تاخیر

معاون بازاریابی و فروش گروه خودروسازی سایپا از تحویل زودتر از موعد ۴ محصول کوییک دنده‌ای، تیبا صندوق‌دار، تیبا۲ و سایپا۱۵۱ خبر داد و گفت: برای نخستین‌بار چند محصول سایپا زودتر از موعد مندرج در قرارداد، به مشتریان تحویل خواهد شد. حسین کاظمی افزود: هم‌اکنون در نیمه نخست مرداد، مشغول تخصیص فروش‌های فوق‌العاده ۴ خودرو یادشده با موعد تحویل شهریور ۱۴۰۰ هستیم و از سوی دیگر، فراخوان تکمیل وجه مشتریانی که طبق قرارداد موعد تحویل خودرو آنها شهریور بوده نیز آغاز شده که این اقدامات حاکی از پایان معضل تاخیر در تحویل این محصولات بوده و زمینه ارتقای رضایت مشتریان را فراهم خواهد کرد.

وی ادامه داد: با برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده از سوی مدیریت ارشد گروه سایپا در زمینه تولید و تکمیل هرچه سریع‌تر خودروهای دارای کسری قطعات و اجرای روش‌های متنوع فروش و تسریع در تخصیص خودروهای مشتریان، تحویل زودتر از موعد این ۴ محصول محقق شده است. به‌گفته وی تحویل زودتر از موعد این خودروها برای نخستین‌بار، درحالی‌که تاکنون سایپا با مشکل تاخیر در ایفای تعهدات مواجه بوده، بیانگر عزم جدی این گروه در جهت حرکت در راهبرد سایپای نوین و نیز جلب رضایت مشتریان است.

کاظمی تاکید کرد: در حال‌حاضر ۷۰ درصد از تعهدات مربوط به خودروهای مشتریان سایپا، زودتر از موعد تحویل درج‌شده در بخشنامه‌های فروش و قراردادها تخصیص می‌یابد و قصد داریم با تسری آن به سایر محصولات گروه، برای همیشه پرونده تاخیر در تحویل خودروهای مشتریان را ببندیم.

معاون بازاریابی و فروش سایپا در پایان تصریح کرد: گروه خودروسازی سایپا توانسته با افزایش تولید و برنامه‌ریزی مناسب و متنوع در فروش، پاسخگوی نیازهای موجود در بازار مصرف‌کنندگان واقعی بازار خودرو کشور باشد و زمینه را برای کاهش التهاب بازار خودرو فراهم کند.

خساپا در کل سال ۹۹ متاثر از قیمت‌گذاری دستوری محصولات در حالی با زیان همراه بوده که این شرکت در بهار همین سال، سود عملیاتی ۲۹ میلیارد تومانی را به‌جای گذاشت

طرح نجات صنعت خودرو به دولت جدید ارائه شود

در دیدار رئیس و دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با وزیر صنعت، معدن و تجارت، ویرایش ۲۴ گزارش وضعیت قطعه‌سازان کشور و مهم‌ترین مشکلات موجود در این صنعت ارائه شد و راه‌های عبور از این موانع موردبررسی قرار گرفت.

به‌گزارش صنعت به نقل از روابط‌عمومی انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور، پس از دیدارهای متعدد نمایندگانی از هیات‌مدیره انجمن با مدیران دو خودروساز بزرگ کشور و در ادامه رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، رئیس و دبیر انجمن در دیدار با علیرضا رزم‌حسینی، وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز گزارش به‌روزشده‌ای از وضعیت صنعت خودرو و قطعه‌سازی کشور را مطرح کرده و با ارائه راهکارهای پیشنهادی، خواستار تلاش بیشتر دولت برای رفع موانع تولید در این صنعت استراتژیک شدند.

در این دیدار وزیر صنعت، معدن و تجارت تاکید کرد که تصدی‌گری دولت در صنعت خودرو باید کاهش پیدا کند و پیشنهاد داد قطعه‌سازان در فرآیند خصوصی‌سازی خودروسازان شرکت کرده و با توجه به توانمندی، آگاهی و اهلیتی که از خود نشان داده‌اند در مالکیت و مدیریت این صنایع بزرگ مشارکت کنند.

رئیس و دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور نیز در این دیدار، تصدی‌گری دولتی و قیمت‌گذاری دستوری خودرو و در نتیجه قطعات آن، دو عامل اصلی نابسامانی در این صنعت دانستند که وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز با این موضوع موافق بود.

همچنین در این جلسه مشترک مقرر شد انجمن به‌عنوان معتبرترین مرجع آماری صنعت خودرو، براساس اطلاعات و گزارش‌هایی که در دست دارد، با همکاری سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت، طرح نجات صنعت خودرو ایران را آماده و به دولت جدید ارائه کند تا با تلاش مشترک قطعه‌سازان و خودروسازان کشور و وزارت صنعت، معدن و تجارت مشکلات این صنعت پیشران در دولت جدید حل شود یا دست‌کم، به حداقل برسد. علاوه‌بر این موضوعات، وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش تاکید کردند که انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی کشور، فهرستی از قطعاتی که امکان ساخت داخل دارند را ارائه کنند تا از واردات آنها جلوگیری شود.

پیش‌بینی ۱۰۰ هزار دوز واکسن برای حمل‌ونقلی‌های پایتخت

معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران با اشاره به اینکه پیش‌بینی ۱۰۰ هزار دوز واکسن برای خانواده بزرگ حمل‌ونقل شده، گفت: مرکز واکسیناسیون شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه، یکی از بهترین مراکز واکسیناسیون در معاونت حمل‌ونقل است.

به‌گزارش ایسنا، مناف هاشمی با اشاره به بازدید خود از مراکز واکسیناسیون شرکت اتوبوسرانی، شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه، سازمان تاکسیرانی و بوستان ولایت گفت: زحمات زیادی بر دوش همکاران در شرکت بهره‌برداری مترو تهران بود و انتظار داشتیم خیلی زودتر واکسیناسیون آنها انجام می‌شد اما با توجه به محدودیت‌هایی که درباره واکسن در کشور جود دارد با کمی تاخیر انجام شد.

هاشمی تصریح کرد: اولویت نخست واکسیناسیون رانندگان ناوگان حمل‌ونقل عمومی شامل تاکسیرانان، رانندگان اتوبوس، پایانه‌ها و راهبران مترو که بیشترین ارتباط را با مردم دارند، هستند.

معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران گفت: بخش دیگری از همکاران ما نیز هستند که با مردم در ارتباط هستند هر زمان وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی و شهر سالم شهرداری تهران و حراست که بر روند واکسیناسیون نظارت دارند به این نتیجه برسند که کارکنان دیگری که بیشتر در معرض ارتباط با مردم هستند، واکسینه خواهند شد.

هاشمی با بیان اینکه پیش‌بینی ۱۰۰ هزار دوز برای خانواده بزرگ حمل‌ونقل عمومی شده، گفت: تعدادی از کارکنان به‌دلیل شرایط سنی به‌ویژه در تاکسیرانی و اتوبوسرانی قبلا واکسینه شده‌اند و امیدواریم با این کار دیگر افراد کمتری آسیب ببینند و شاهد قطع زنجیر انتقال باشیم.

براساس گزارش مدیریت ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه، هاشمی از راه‌اندازی مرکزی جدید واکسیناسیون برای شهروندان در منطقه ۵ خبر داد و افزود: بعد از پایان واکسیناسیون همکاران‌مان در حوزه حمل‌ونقل ۵ مرکز واکسیناسیون را در اختیار وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی قرار خواهیم داد تا افراد در حوزه‌های دیگر شهروندی هم بتوانند از این مراکز استفاده کنند.

معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران گفت: ما آمادگی خود را برای پشتیبانی و حمایت از ۱۰ مرکز با تمامی امکانات اعلام کردیم اما با تمام محدودیت‌هایی که داشتند درحال‌حاضر با همین چند مرکز نظر موافقت شد.

گزارش خبری

توسعه کشور بدون بخش خصوصی امکان‌پذیر نیست

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه صنعت در سال گذشته از رشد خوبی در کشور برخوردار بوده، گفت: سال گذشته بیش از ۵ هزار هکتار زمین به متقاضیان سرمایه‌گذاری در شهرک‌ها و نواحی صنعتی سراسر کشور واگذار شد که نسبت به سال قبل از آن، از رشد دو برابری حکایت دارد.

به‌گزارش شاتا، علی رسولیان افزود: در پایان سال گذشته، ۳۲۰۰ طرح صنعتی در مرحله نصب ماشین‌آلات بودند که در ابتدای سال ۱۴۰۰ به ۳۶۲۰ واحد رسیده است. همچنین از ابتدای امسال تا کنون ۸۷۰ واحد صنعتی به بهره‌برداری رسیده‌اند که ۱۳ درصد رشد در این بخش را به‌دنبال داشته است.

رسولیان در بخش دیگر سخنان خود با تاکید بر اینکه توسعه کشور بدون بخش خصوصی امکان‌پذیر نیست، ادامه داد: در تلاش هستیم برخی بروکراسی‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌هایی که سد راه حضور بیشتر بخش خصوصی در شهرک‌های صنعتی‌شده را با مشورت کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی به صورت لایحه‌ای به مجلس ارائه و این موانع را رفع کنیم.

وی یادآور شد: پیش از این نیز به شرکت شهرک‌های صنعتی استان‌ها اعلام شده بود که باید از نمایندگان تشکل‌های بخش خصوصی در هیات‌مدیره‌های خود استفاده کنند.

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با بیان اینکه امسال برنامه‌های حمایتی صنایع کوچک ۴ برابر شده، بیان کرد: تمامی کسب‌وکارها را برای حضور در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی، آموزش، ثبت برند و... حمایت می‌کنیم.

برای متقاضیانی هم که می‌خواهند وارد صنعت شوند، مرکز مشاوره کسب‌وکار را ایجاد خواهیم کرد تا در مسیر اشتباه قرار نگیرند.

رسولیان با اشاره به تسهیل ارائه تسهیلات صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک اظهارکرد: در این صندوق برای کسب‌وکارهای با کمتر از ۳ میلیارد تومان، موانع تولید و بهره‌برداری آنها با ارائه تسهیلات لازم رفع می‌شود.

وی درباره تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط نیز افزود: یکی از برنامه‌های تامین مالی، سپرده‌های بنگاه‌های بزرگ است که پیش‌بینی می‌شود حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان باشد که بانک‌های تجارت و صنعت و معدن از محل این سپرده‌ها، تسهیلاتی را در اختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت برای پرداخت به صنایع کوچک و متوسط استان‌ها قرار خواهند داد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه فرآیند تامین مالی در کشور دشوار است، اضافه کرد: بخش دیگر تامین مالی تفاهمی است که با بورس انجام دادیم که طی آن، شرکت‌های حاضر در بورس با خرید سهام بنگاه‌ها، هزینه بهره‌برداری و آغاز به کار کسب‌وکارها را تامین می‌کنند.

رسولیان با بیان اینکه در زمان کمبود منابع انرژی، صنعت فدا می‌شود، ادامه داد: در بخش زیرساخت‌ها بحث جدی ما تامین برق شهرک‌هاست که برای تامین ۳۰ درصد پست‌های برق به این حوزه ورود کرده و در تلاش هستیم در خود شهرک‌ها برای تولید حدود ۶ یا ۷ هزار مگاوات برق از طریق مولدهای مقیاس کوچک و نیروگاه‌های خورشیدی اقدامات لازم را انجام دهیم.

وی به اقدامات در دست انجام برای تامین آب صنایع در شهرک‌های صنعتی نیز اشاره و خاطرنشان کرد: ۱۰۰ میلیارد تومان برای زیرساخت‌های شهرک‌ها اختصاص خواهیم داد، زیرا موضوع بازچرخانی آب در صنایع و استفاده از پساب شهری برای تامین آب شهرک‌ها و نواحی صنعتی با توجه به هزینه بالای تامین آب، امری ضروری و واجب است.

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با بیان اینکه سال گذشته ۲ هزار هکتار زمین در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور تامین شده، گفت: در سال جدید ۱۰ هزار هکتار زمین به شهرک‌های صنعتی اضافه خواهد شد و با توجه به اینکه به‌طور متوسط هر مترمربع زمین در کشور ۳۱۳ هزار تومان خریداری می‌شود، یا به طرح‌های صنعتی که در موعد مقرر بهره‌برداری شوند، ۳۰ درصد مشوق اختصاص داده می‌شود؛ در واقع دولت با تمام محدودیت‌های مالی موجود و اعطای یارانه به صنعتگران، تولید و اشتغال پایدار در بخش صنعت را انتظار دارد.

رسولیان همچنین با تاکید بر اینکه با قراردادهای راکد و حبس اراضی در شهرک‌های صنعتی برخورد قانونی خواهد شد، از اعطای مشوق و تخفیف جرایم در تکمیل ساخت‌وساز و بهره‌برداری از طرح‌های صنعتی راکد خبر داد.

دریچه

کمیسیون Eurostat و توسعه پایدار در اروپا

کمیسیون Eurostat که تحت نظارت اتحادیه اروپا کار می‌کند، مسئول اصلی ارائه گزارش دوسالانه نظارت بر عملکرد کشورهای اروپایی است. این کمیسیون با استفاده از گروه‌های پژوهشی و متخصصی که در مناطق مختلف دارد، شاخص‌های توسعه پایدار در بخش محیط‌زیست را تبیین و سپس بر اساس این شاخص‌ها عملکرد کشورها را بررسی می‌کند. این نوع گزارشات کمیسیون Eurostat موجب می‌شود برنامه‌های جامع توسعه پایدار محیط‌زیست بهبود یابند و در زمان مشخصی به مرحله اجرا و بهره‌برداری برسند.

پیوستن به استراتژی ۲۰۲۰ اروپا و دستور کار توسعه پایدار

اتحادیه اروپا بر این امر تاکید دارد که نکته کلیدی در راستای تحقق توسعه پایدار محیط‌زیست، اتصال کشورهای اروپایی به این طرح جامع در این زمینه است. زمانی که این پیوستن شکل نگیرد، قطعا نمی‌توان به اهداف موردنظر دست یافت؛ از این رو کشورهای عضو را موظف کرده که به‌طور رسمی به این طرح جامع بپیوندند و استراتژی‌های لازم را به‌سرعت اجرایی کنند. یکی از ابزارهای این موضوع، استفاده از تکنیک‌های هوشمند است که می‌تواند در اجرای طرح‌های مربوط به حفظ محیط‌زیست بسیار موثر باشد؛ از این رو بسیاری از کمیسیون‌ها باید این فناوری‌های هوشمند را بومی‌سازی کرده و در مدت زمان کوتاهی آنها را برای اجرا آماده سازند. این امر به توسعه استراتژی ۲۰۲۰ اتحادیه اروپا کمک شایانی خواهد کرد و می‌تواند مفید واقع شود. همچنین صندوق استراتژیک اروپا که برای همین امر و دستیابی به اهداف مربوط به آن فعالیت می‌کند، روی مسائل اقتصاد کلان آن کار می‌کند و باید در هر فصلی بودجه‌های مشخصی را تعیین کند. سپس هر یک از این بودجه‌ها در طول یک فصل و با نظارت صندوق استراتژیک اروپا صرف طرح‌ها شده و آنها را به سرانجام می‌رساند.

چشم‌انداز استراتژی توسعه پایدار ۲۰۲۰ اروپا

هدف اصلی از تبیین این استراتژی آن است که اتحادیه اروپا بتواند مدیریت صحیحی بر عملکرد کشورها داشته باشد و از منابع شناخته شده به‌صورت کاملا تخصصی و موثر بهره‌مند شود. بهره‌برداری از محیط‌زیست در راستای سیاست‌های اتحادیه اروپا می‌تواند ظرفیت‌های جدید و اقتصادی را ایجاد کند که هم برای کشورها موثر است و هم می‌تواند به حفظ محیط‌زیست کمک کند. این امر موجب بهبود کیفیت زندگی در کشورهای اروپایی می‌شود و رتبه‌های آنها را در این زمینه افزایش خواهد داد.

این استراتژی اهداف کلی و اقدامات مشخصی را برای ۷ موضوع کلیدی تعیین می‌کند که باید تا سال ۲۰۲۰ میلادی به‌صورت کامل اجرایی می‌شدند تا ثمربخش باشند. این ۷ موضوع کلیدی شامل موارد زیر می‌شوند:

تغییرات آب و هوا و انرژی پاک

- حمل‌ونقل پایدار
- عرضه و تقاضای پایدار
- حفاظت و مدیریت منابع طبیعی
- سلامت عمومی
- توسعه زیرساخت‌های اجتماعی، جمعیت‌شناسی و مهاجرت
- فقر جهانی و چالش‌های توسعه پایدار

حال برای دستیابی به این اهداف کلان و بررسی آنها، اتحادیه اروپا پیشنهاد داده که از منابع جهانی بهتر از گذشته و با یک برنامه‌ریزی کامل استفاده شود و کشورهای اروپایی به‌صورت مشترک بتوانند از این منابع در جهت اجرای اهداف خود و توسعه پایدار محیط‌زیست بهره ببرند. همچنین مقرر شده به‌زودی یک نظرسنجی بین‌المللی در کشورهای عضو اتحادیه اروپا انجام شود که در این نظرسنجی هم از نظریه‌ها و ایده‌های جدید استفاده شود و هم کلیه شهروندان با این موضوع درگیر شوند. این امر موجب می‌شود هم شهروندان به اهمیت موضوع پی ببرند و هم پس از مدتی آن را به یک مطالبه عمومی تبدیل کنند. این مطالبه عمومی سبب می‌شود دولت‌ها و شهرداری‌ها با سرعت عمل بیشتری اقدام به تبیین و اجرای طرح‌های لازمه کنند و در نهایت به رشد کیفیت زندگی شهروندان و توسعه پایدار محیط‌زیست دست یابند.

فعالیت انجمن‌های مشارکت مردمی در طرح توسعه پایدار ۲۰۲۰

همچنین اخبار به‌دست آمده حاکی از آن است که به‌زودی انجمن‌های مشارکت مردمی در طرح توسعه پایدار ۲۰۲۰ اتحادیه اروپا در کشورهای عضو فعال می‌شوند و جمعی از شهروندان خلاق و نوآور را گرد هم می‌آورند. این امر به پیشروی طرح‌های مورد نظر کمک بسزایی خواهد کرد و می‌تواند شیوه‌های مناسب حفظ محیط‌زیست را نمایان سازد، این در حالی است که اعضای فعال این انجمن‌ها به مرور زمان و پس از دریافت تاییدیه‌های صلاحیت می‌توانند در کمیسیون‌های تخصصی اتحادیه اروپا نیز شرکت کنند و از این طریق به ارائه ایده‌ها و نظرات خلاقانه و تاثیرگذار خود بپردازند.

منبع: www.sanatghaza.com

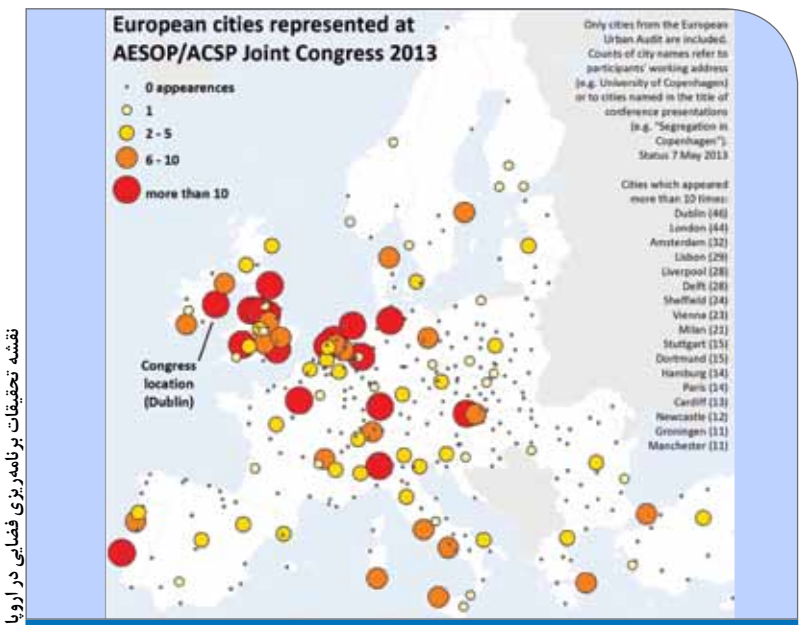
لندن میزبان نخستین شهر بدون کربن

پایتخت انگلستان قرار است به‌زودی میزبان منطقه مسکونی جدیدی به مساحت بیش از ۲۰ هزار مترمربع باشد که تولید فسیل از آن صفر خواهد بود. به گزارش ایمنا، طرح منطقه جدید Bankside Yards توسعه‌ای چندمنظوره خواهد بود که با هدف سکونت و سرمایه‌گذاری احداث می‌شود. معماران این طرح شگفت‌انگیز، هزینه احداث آن را بیش از ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون پوند برآورد و ادعا کرده‌اند اصولی برای ساخت این منطقه در نظر گرفته شده که انتشار کربن را در آن به حداقل می‌رساند. این توسعه شهری جدید از شبکه انرژی نسل پنجم بهره‌مند خواهد بود که همتای آن در هیچ نقطه‌ای از بریتانیا وجود ندارد. این اقدام در راستای ایجاد تعادل انرژی گرمایی در تمام سازه‌های آن اعمال می‌شود. منطقه جدید قرار است ۸ ساختمان جدید و ۱۴ مسیر راه‌آهن بازسازی شده را در بر گیرد که هر سازه انرژی موردنیاز خود را از یک شبکه حرارتی که برای کل منطقه ساخته خواهد شد، استخراج می‌کند و از این طریق، مصرف برق شهری به حداقل می‌رسد. از سوی دیگر قرار است پمپ‌های حرارتی تعبیه شده در سراسر منطقه، نماهای بهینه‌شده سازه‌ها و سیستم‌های خدماتی کارآمد نیز در کنار تعهدات منطقه مبنی بر مصرف انرژی سبز، شهردار لندن را به هدف صفر تولید کربن، دست‌کم در این منطقه نزدیک کند. البته امکانات منطقه جدید تنها به موارد ذکرشده ختم نمی‌شود، بلکه قرار است خدمات بیشتری را نیز برای کاربران به ارمغان آورد؛ به‌عنوان مثال ساخت‌وساز براساس داده‌های هوشمند انجام می‌شود.

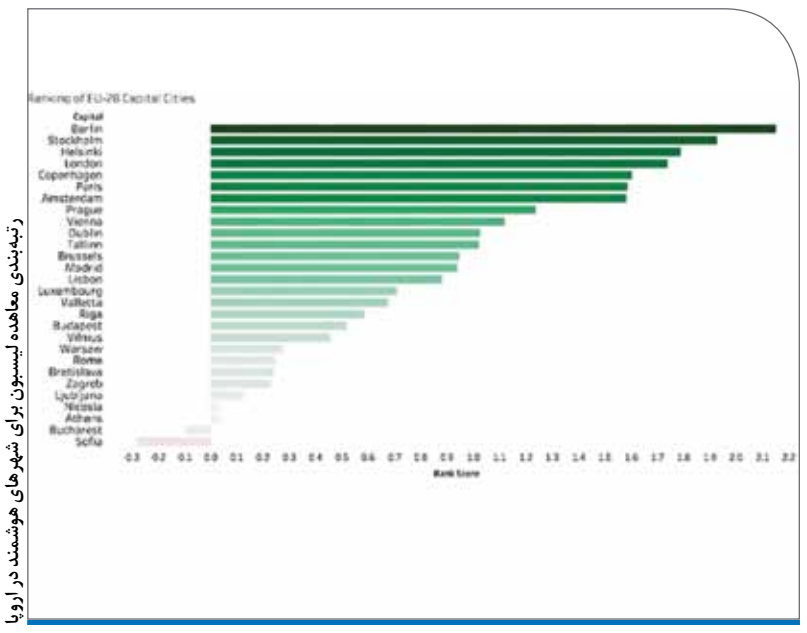
نگاهی به سیاست‌های اعضای اتحادیه اروپا در حوزه توسعه پایدار

واکاوی طرح‌های آمایش سرزمین در اروپا

ترجمه و تدوین
سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

نقشه تحقیقات برنامه‌ریزی فضایی در اروپا

رتبه‌بندی معاهده لیسبون برای شهرهای هوشمند در اروپا

برنامه‌های آمایشی در اروپا از سال‌های پایانی دهه ۸۰ میلادی وارد سیاستگذاری‌های کلان دولت‌های عضو اتحادیه شد، زیرا برخی بحران‌های زیست‌محیطی از جمله آلودگی و رژیم توزیع منابع طبیعی به‌گونه‌ای بود که دولت‌ها مجبور به طراحی مدل‌هایی برای حل این نابرابری اقلیمی با اجرای برنامه‌ای که در راستای توسعه کشورها بود، شدند. در سال‌های ابتدایی دهه ۸۰ میلادی، رشد بی‌سابقه صنایع و متعاقب آن جمعیت در کشورهای غربی اروپا کار را به جایی کشاند که دولت‌ها طرح‌های تدوین شده توسط پژوهشگران و آکادمیسین‌ها را پذیرفته و برای همسان‌سازی با قوانین داخلی کشور به پارلمان‌ها سپردند. در همین راستا در سال ۱۹۹۹ سندی تحت عنوان چشم‌انداز توسعه فضایی اروپا (ESDP) توسط وزرای برنامه‌ریزی منطقه‌ای در کشورهای عضو اتحادیه اروپا امضا شد و برای اجرا در اختیار همه اعضای اتحادیه قرار گرفت. البته سند ESDP ضمانت اجرایی نداشت اما بحران‌های زیست‌محیطی در سراسر اروپا تا حدی جدی شده بود که اغلب اعضا بدون مقاومت شروع به اجرای مفاد آن کردند. البته این برنامه‌ها در اروپا تحت عنوان طرح‌های انسجام سرزمینی هم شناخته می‌شوند اما آنچه در جهان از جمله اتحادیه اروپا مورد پذیرش قرار گرفته، مشابه سندهای آمایشی است که توسط یونسکو هم تایید شده و برای اجرا در اختیار کشورهای جهان سومی و در حال توسعه قرار گرفته است.

آمایش سرزمین در اروپا

برنامه‌های آمایش سرزمینی در قاره اروپا باوجود اینکه در زمانی به تصویب رسیده بود که این اتحادیه تنها ۱۵ عضو داشت، امروزه توسط همه اعضای باشگاه اروپایی‌ها پذیرفته و اجرا می‌شوند. البته الگوی آمایش سرزمینی به فراخور ماهیت سیاسی دولت‌ها در کشورهای این منطقه با شدت و ضعف اجرایی می‌شود اما روی هم رفته می‌توان گفت اتحادیه اروپا باوجود مهار شدن بحران‌های محیط زیستی بیشترین نرخ اجرای پروژه‌های عمرانی همساز با توسعه پایدار را در جهان به ثبت رسانده، این در حالی است که چین به‌عنوان کشوری که با سرعت سرسام‌آوری پله‌های ترقی اقتصادی را پشت سر می‌گذارد، یکی از ضعیف‌ترین عملکردها در زمینه اجرای طرح‌های آمایش سرزمینی را اجرایی می‌کند. البته طی پیمان پاریس چین و امریکا متعهد شده بودند برخی از اصول هماهنگ با برنامه‌های آمایش منطقه‌ای را پذیرفته و در دستور کار قرار دهند اما با روی کار آمدن دونالد ترامپ معادلات بهم ریخت و چینی‌ها نیز پس از خروج ترامپ از این پیمان‌نامه بین‌المللی، اجرای طرح‌ها و برنامه‌های محدودکننده آن را از دستور کار خارج کردند.

البته معاهده پاریس نخستین طرحی نبود که اروپایی‌ها برای بهبود وضعیت عمومی محیط‌زیست پایه‌ریزی کنند زیرا در سال ۲۰۰۴ نیز طرحی را که به‌نام معاهده لیسبون معروف است، طراحی کرده و به تصویب همه اعضای اتحادیه اروپا رساندند که طی آن کشورها موظف می‌شدند علاوه بر اجرای طرح‌های آمایش سرزمین در کشورهای خود، برنامه‌هایی با محوریت آمایشی در منطقه یورو اجرا کنند. این طرح که بعدها به‌نام «دولت سرزمینی و چشم‌اندازهای اتحادیه اروپا» (ESPON) به تایید سازمان ملل متحد نیز رسید، در واقع به‌عنوان پیش‌نویسی برای پیمان‌نامه پاریس عمل کرد و نقش مهمی را در جهت‌گیری کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه برای مهار بحران‌های زیست‌محیطی ایفا کرد. البته پس از تصویب معاهده لیسبون در اتحادیه اروپا نشستی در شهر لایپزیگ آلمان (سال ۲۰۰۷) برگزار شد که زمینه را برای طراحی پیمان‌نامه‌ای فراگیر و گسترده‌تر در مقیاس جهانی آماده می‌کرد اما کارشناسان حقوقی معتقدند ESPON مادر معاهده پاریس بوده و شاید بتوان امضای آن توسط کشورهای اروپایی را انقلابی ازسوی بشر برای نجات کره زمین و همچنین نسل انسان قلمداد کرد.

> کارشناسان حقوقی معتقدند ESPON مادر معاهده پاریس بوده و شاید بتوان امضای آن توسط کشورهای اروپایی را انقلابی ازسوی بشر برای نجات کره زمین و همچنین نسل انسان قلمداد کرد

برگزیت و فرگزیت

داستان اجرای طرح‌های آمایشی در اروپا همیشه بدون مشکل و همراه با همکاری همه اعضای اتحادیه نبوده، زیرا در مقاطعی شاهد نواختن ساز مخالف توسط برخی از اعضای مهم اتحادیه اروپا در روند پیاده‌سازی برنامه‌های آمایشی بودیم که مهم‌ترین آنها ماجرای خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا است که به‌نام «برگزیت» شناخته می‌شود. این جریان را که در نهایت منجر به خروج بریتانیا در روز ۳۱ ژانویه سال ۲۰۲۰ میلادی از اتحادیه اروپا شد، می‌توان جرقه‌ای برای مخالفت‌ها با اجرای برنامه‌های آمایشی در بین کشورهای اروپایی دانست، زیرا جریان‌های راست‌گرا در انگلستان دولت را در سال ۲۰۱۶ مجبور به برگزاری همه‌پرسی پیرامون خروج یا ماندن در اتحادیه اروپا کردند که نتیجه آن جهانیان را شگفت‌زده کرد. البته فرآیند خروج کشورهای تحت پادشاهی بریتانیا از اتحادیه به قدری سخت و پیچیده بود که حدود ۴ سال به طول انجامید. این اتفاق نعل به نعل برای فرانسوی‌ها نیز رخ داد؛ با این تفاوت که جنبش راست افراطی در این کشور اروپایی مانند انگلستان از قدرت زیادی برخوردار نبود و همین مسئله باعث شد کار به همه‌پرسی هم کشیده نشود. البته کارشناسان بر این باورند که دلیل موفق نبودن راست‌گرایان فرانسوی برای خارج کردن کشورشان از اتحادیه اروپا اجرای پیمان‌نامه ESPON بود زیرا طی این معاهده کشورهای این قاره متعهد می‌شدند برنامه‌های آمایش منطقه‌ای و فرامرزی را در دستور کار قرار دهند و فرانسه نیز نقش بسیار مهمی را در این برنامه بازی می‌کرد زیرا یکی از کشورهای وسیع اروپایی محسوب می‌شود که از چند جهت در مسیر اجرای طرح‌های آمایشی قرار دارد. اهمیت فرانسه در این برنامه‌ها تا حدی است که حتی از این کشور به‌عنوان چهارراه اقلیمی اروپا یاد شده و اجرای برنامه‌های همساز با توسعه پایدار را بدون همکاری فرانسه امکان‌ناپذیر می‌دانند. حتی برخی اعتقاد دارند همین فاکتور باعث شد پاریس میزبان گفت‌وگوهایی باشد که دست آخر به امضای توافقنامه تاریخی «پاریس» ختم شد.

کارشناسان اقتصاد سیاسی و تحلیلگران ژئوپلتیک معتقدند جزیره‌ای بودن بریتانیا و غیرمرتبط بودن کشورهای این منطقه با بدنه اصلی اروپا باعث شد به‌نحوی اروپا بتواند با جدایی این عضو قدیمی خود موافقت کرده و آن را در سال ۲۰۲۰ به رسمیت بشناسد، چراکه سهم انگلستان و اسکاتلند در اجرای این پروژه‌ها به اندازه‌ای نیست که بدون حضورشان سایر اعضای اتحادیه دچار مشکل شوند.

نمونه‌های موفق اعضای اتحادیه

برای سنجش میزان پیشرفت برنامه‌های آمایشی در جهان سنجه‌های مختلفی از جمله پیشبرد طرح‌های توسعه‌ای باتوجه به تغییرات اقلیمی، مهار بحران‌های زیست‌محیطی، پیشگیری از وقوع بحران‌های بالقوه و... وجود دارد اما وقتی به اروپا می‌رسیم این سنجه‌ها تقریبا کارآیی خود را از دست می‌دهند، زیرا کشورهایی مانند سوئد و دانمارک باوجود اجرای تمام و کمال برنامه‌های آمایشی ضرایب پایینی را کسب می‌کنند، چراکه بحران بالفعل و بالقوه محیط‌زیستی در این کشورها وجود ندارد که با مهار یا پیشگیری از وقوع آنها بتوان امتیاز مثبتی را در سبد نوردیک‌ها گذاشت.

اما کشورهایی نظیر دانمارک، فنلاند، سوئیس، هلند، سوئد و اتریش از نمونه‌های بارز در بین اعضای اتحادیه هستند که در مسیر اجرای برنامه‌های آمایشی به موفقیت قابل‌توجهی دست پیدا کرده‌اند. برای مثال در هلند الگوهای آمایشی به‌عنوان مهم‌ترین سند در اجرای برنامه‌های عمرانی شناخته شده و هیچ طرح عمرانی بدون توجه به مدل‌های ملی و منطقه‌ای آمایش سرزمینی اجرایی نمی‌شود؛ از همین رو فاکتورهای زیست‌محیطی مورد سنجش ناظران بین‌المللی در طول یک دهه اخیر نشان‌دهنده پیشتازی کشورهای شمال و مرکز اروپا در امر حفظ و حراست از محیط‌زیست با محوریت اجرای برنامه‌های آمایشی بوده است. در سال ۲۰۱۶ دانمارک، ۲۰۱۷ هلند، ۲۰۱۸ دانمارک، ۲۰۱۹ سوئیس و ۲۰۲۰ هلند رتبه نخست در زمینه اجرای برنامه‌های آمایشی منطقه‌ای و ملی را به خود اختصاص داده‌اند که هر سال ازسوی سازمان ملل متحد اعلام می‌شود، اما به‌طور میانگین سازمان‌های نظارتی در حوزه محیط‌زیست، دانمارک و هلند را همسازترین کشورها با کشورهای اقلیمی می‌دانند که در حال حاضر هیچ یک از این کشورها با بحران زیست‌محیطی مواجه نیستند. طبق گزارشاتی که منتشر شده دولت‌های دانمارک و هلند در هیچ موردی اجازه ساخت‌وساز به بخش خصوصی و دولتی را در صورت مغایرت با اصول آمایشی نمی‌دهند.

منبع: ec.europa.eu

تاریخچه آمایش سرزمین در ایران و جهان

نخستین بارقه‌های توجه به آمایش سرزمین در فرانسه که در چارچوب برنامه‌های متمرکز توسعه‌ای قدم برمی‌داشت، ظهور یافت. ژنرال دوگل، معمار فرانسه نوین در سال ۱۹۶۱ آمایش سرزمین را «تجدید ساختار چهره فرانسه» نامید. آنچه دوگل گفت به‌دور از نظر سردمداران اولیه ایده آمایش سرزمین مانند کلودیوس پتی، وزیر بازسازی و شهرسازی وقت فرانسه که در سال ۱۹۵۰ برای نخستین بار در دولت فرانسه این موضوع را مطرح کرد، نبود. آنها آمایش را «هنر یافن (نه علم!) جای دادن با نظم و ترتیب و همراه با آینده‌نگری انسان‌ها و فعالیت‌ها، زیرساخت‌ها و وسایل ارتباطی در خدمت انسان‌ها در فضای کشور با در نظر گرفتن الزام‌های طبیعی، انسانی و اقتصادی و حتی سوق‌الجیشی» تعریف کردند. البته آمایش سرزمین را نمی‌توان موضوع تازه‌ای دانست زیرا سرزمین چون کانون فعالیت و سکونت انسان است، همواره در معرض نوعی دخالت، عمران و آمایش بوده است. آنچه نوآوری است تغییر هدفمند و برنامه‌ریزی شده سرزمین و روش‌های تهیه و اجرای این گونه برنامه‌هاست. فرانسه در شمار معدود کشورهایی است که طی نیم‌قرن گذشته برنامه‌ریزی مدون آمایش سرزمین داشته و دستگاه‌های مشخصی را برای تهیه و اجرای برنامه‌هایی از این دست برپا کرده است. فکر برنامه‌ریزی آمایش سرزمین در فرانسه در سال ۱۹۴۷ با انتشار کتابی به‌نام «پاریس و بیابان فرانسه» توسط شخصی به‌نام ژان فرانسوا گراویه پدیدار شد. از آن تاریخ به بعد تا سال ۱۹۷۵ این شیوه برنامه‌ریزی در فرانسه دوران موفق و به‌قول فرانسویان دوران سی‌ساله «شکوهمندی» را پشت سر گذاشت، اما در دهه ۹۰-۱۹۸۰ در فرانسه شاهد افول آمایش سرزمین هستیم. از سر گرفته شدن آمایش سرزمین در این کشور از اوایل دهه ۱۹۹۰ به بعد است. برنامه‌های آمایش سرزمین در ایران بسیار متاثر از راه و روش فرانسوی است، زیرا در طرح آمایش سرزمینی که پیش از انقلاب بنا به سفارش سازمان برنامه و بودجه وقت توسط مشاوران «ستیران» تهیه شد و نتیجه نهایی مرحله دوم آن در سال ۱۳۵۶ انتشار یافت، کارشناسان فرانسوی هم شرکت داشتند. در روش‌شناسی طرح مذکور آشکارا جای پای تجربه سال‌های اواخر دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ فرانسه، طرح فراگیر آمایش فرانسه معروف به سزام به چشم می‌خورد؛ مطالعاتی هم که بعد از انقلاب در زمینه آمایش سرزمین در ایران انجام شده تا حدی متاثر از طرح «ستیران» است.

منبع: وبسایت شهرسازی آنلاین

نقش شهر هوشمند اصفهان در مدیریت توسعه پایدار

استاندار اصفهان گفت: شهر هوشمند اصفهان می‌تواند با تکیه بر حفظ محیط‌زیست، زدودن آلاینده‌ها، حمایت از بنگاه‌های اقتصادی، افزایش سرمایه اجتماعی، تامین حقوق شهروندی و حل ترافیک شهری نقش اصلی را در مدیریت توسعه پایدار ایفا کند. به گزارش ایرنا، عباس رضایی افزود: پیشنهاد می‌کنم شهر بزرگ اصفهان برای تبدیل‌شدن به یک شهر هوشمند در کشور نامزد شود، زیرا دارای امکانات منحصر به فردی از جمله قطب فرهنگی تاریخی، گردشگری و بین‌المللی در روابط شهری است. وی با بیان اینکه بازیابی نقش میراث‌فرهنگی اصفهان با رویکرد جدید فضای کسب‌وکار می‌تواند از بهره‌وری بالایی برخوردار باشد و سرمایه بزرگی را در توسعه فضای فرهنگی و درآمدزایی و اشتغال ایجاد کند، اظهارکرد: دیپلماسی شهروندی، بستری برای توسعه دیپلماسی شهری است به همین دلیل پیشنهاد می‌کنم ابتکار «شهروند دیپلمات» که در ارتباط با شهرهای خواهرخوانده موثر است، فعال شود. استاندار اصفهان گفت: شناسایی تسهیل‌گران شهروندی، توسعه همکاری‌های اقتصادی با دستگاه‌های دیپلماسی کشور و شکل‌گیری دانش، مهارت و نگرش بین‌المللی از اهداف شکل‌گیری شهروند دیپلمات و لازم است مجموعه نهادها و سازمان‌های تصمیم‌گیر آموزشی، فرهنگی، اجرایی و اداری در راستای تحقق آن گام بردارند. استاندار اصفهان افزود: توسعه کلانشهر اصفهان و دیگر شهرهای بزرگ و نقش‌آفرین آن با امکانات و ظرفیت‌های متنوع صنعتی، خدماتی، گردشگری، فرهنگی، اقتصادی و سرمایه بزرگ اجتماعی، مستلزم برخورداری از استراتژی توسعه در قالب برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت است.

نادیده گرفتن الگوهای توسعه پایدار به بحران زیست‌محیطی می‌انجامد

آمایش سرزمین در مسلخ توهم توسعه

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

پای برنامه‌های آمایش سرزمین از اواخر دهه ۷۰ به سیاست‌گذاری‌های کلان در ایران باز شد و دولت‌ها از دوره هفتم به این سو همواره تلاش دارند الگوهای توسعه پایدار را با توجه به طرح‌های آمایشی تدوین کنند. البته بسیاری از کارشناسان معتقدند دولت‌ها در ظاهر خود را موافق طرح‌های آمایش سرزمین نشان می‌دهند در حالی که طرح‌های اجراشده روی زمین در تناقض با همان برنامه‌های آمایشی و الگوی توسعه پایدار است. منتقدان این رویه دولت‌ها در ۲۰ سال اخیر بر این باورند که ما بدون توجه به تجارب موفق کشورهای توسعه‌یافته مسیری را در پیش‌گرفته‌ایم که نتیجه‌ای به غیر از هدردادن منابع طبیعی سرشار سراسر ایران ندارد، اما این مسئله زمانی حادتر می‌شود که بسیاری از مدیران دولتی و غیردولتی این رویکرد را با بهانه لزوم حرکت به سمت توسعه از طریق ساخت‌وساز به صورت یکنواخت و با یک الگوی مساوات‌محور توجیه می‌کنند. این در حالی است که مخالفان، این رویکرد دولت را مصداق بارز اپیدمیک شدن «توهم توسعه» در بین مدیران کشور دانسته و ادامه این روند را خطرناک و به ضرر منافع ملی می‌دانند.

جای نهادی مستقل خالی است

کاوه سوخک‌لاری، پژوهشگر در سازمان فدرال علوم استرالیا ضمن اشاره به مفهوم آمایش سرزمین و تاکید بر اهمیت اجرای آن در ایران، به صمت گفت: پیش از هر چیز باید دانست که آمایش سرزمین چیست؟ به زبان ساده اگر بخواهیم توضیح دهیم، برنامه‌های آمایش سرزمین به ما می‌آموزند که چه چیزی را کجا بسازیم و چه چیزی را کجا بکاریم تا با توجه به ظرفیت‌های منطقه‌ای بیشترین بازدهی را داشته باشیم و کمترین آسیب هم به محیط‌زیست وارد شود.

وی در ادامه افزود: برای مثال در زمینه کشاورزی باید با توجه به منابع آبی که هر منطقه در اختیار دارد، محصول همسان با همان منطقه را زیر کشت ببریم یا درباره صنایع هم همین مسئله مطرح است، زیرا انتخاب مکان ساخت صنایع گوناگون از اهمیت بسزایی برخوردار است و برنامه‌های آمایش سرزمینی می‌توانند کلید حل مشکلات در این زمینه باشند.

■ توزیع ناعادلانه منابع

سوخک‌لاری با تاکید بر لزوم اجرای برنامه‌های آمایشی برای عادلانه‌سازی الگوی توزیع منابع در کشور، عنوان کرد: در کشوری مانند ایران توزیع منابع طبیعی و ثروت به هیچ عنوان در بین مناطق مختلف کشور یکنواخت نیست از همین‌رو گفته می‌شود طرح‌های آمایش سرزمینی می‌توانند نقش بسیار مهمی در توسعه همه بخش‌های کشور داشته باشند. وی در ادامه با اشاره به معضل کم‌آبی در مناطق گوناگون کشور، یادآور شد: اصولا برنامه‌های آمایشی می‌توانند نظام توزیع ثروت و منابع را در کشورها به صورت منطقی‌تری هدایت کنند. برای مثال در برخی استان‌ها مانند سیستان و بلوچستان و خوزستان شاهد کم‌آبی فراگیر هستیم در حالی‌که اگر برنامه‌های آمایشی به‌درستی اجرایی شده بود، چنین مشکلی هم ایجاد نمی‌شد. متاسفانه به دلیل نادیده گرفتن اصولی که به آن اشاره شد در زمینه کشاورزی و صنایع بدون توجه به منابع طبیعی و ظرفیت‌های منطقه‌ای برنامه‌های گسترده‌ای اجراشده که حالا شاهد اوج گرفتن پیامدهای منفی آن هستیم.

■ راهکار چیست؟

پژوهشگر سازمان فدرال علوم استرالیا با تاکید بر لزوم ایجاد نهادی مستقل با محوریت برنامه‌های آمایشی به صمت گفت: برای تدوین و اجرای طرح‌های آمایشی باید نهادی مستقل با ردیف بودجه مستقل ایجاد شود که بتواند تنها با تمرکز بر مسئله آمایش سرزمینی سندی را تهیه کند که همه نهادها ملزم به اجرای آن باشند. برای مثال باید سازمان یا نهادی مستقل مانند سازمان نقشه‌برداری یا آب و هواشناسی تاسیس شود که از استقلال عمل برخوردار بوده و در حوزه تخصصی‌اش فعالیت کند.

وی با توضیح درباره جزئیات پیشنهاد خود تصریح کرد: همان‌طور که گفته شد این نهاد باید از ابزار کافی برای اجرایی کردن طرح‌ها برخوردار باشد. برای مثال باید امکان استفاده از حق وتو در برابر نهادهای دیگر را داشته باشد و روسای آن را نیز مدیران بالادستی تعیین نکنند که پس از انتصاب بتوانند از استقلال نسبی برخوردار باشند. مسئله ردیف بودجه مستقل هم بسیار مهم است، زیرا اگر این نهاد بودجه‌اش را مثلا از یک نهاد دولتی یا حاکمیتی دریافت کند قطعا مجبور است نسبت به همان نهاد پاسخگو باشد و این موضوع می‌تواند سطح کارآیی چنین نهادی را به‌شدت کاهش دهد.

■ اعلام وصول یک طرح عجیب

این پژوهشگر با اشاره به طرحی که به‌تازگی در مجلس پیرامون ایجاد دو وزارتخانه جدید اعلام وصول شده، یادآور شد: اخیرا در رسانه‌ها شنیده شد طرحی در مجلس اعلام وصول شده که در پی آن قرار است طرح انتزاع بخش ساختمان و شهرسازی از وزارت راه و شهرسازی و تشکیل «وزارت حمل‌ونقل» و «وزارت ساختمان، شهرسازی و آمایش سرزمین» موردبررسی قرار گیرد. این طرح می‌تواند پیامدهای منفی و مخربی داشته باشد، زیرا در صورت اجرای آن به احتمال زیاد شاهد تضاد منافع بین بخش‌های مختلف خواهیم بود.

سوخک‌لاری در پایان خاطرنشان کرد: همان‌طور که پیش‌تر نیز اشاره شد، ادغام آمایش سرزمین در وزارتخانه ساختمان و شهرسازی نتیجه‌ای به غیر از زیر پا گذاشتن استقلال طرح‌های آمایش سرزمین نخواهد داشت، زیرا در این صورت بودجه از طریق وزارتخانه پرداخت‌شده و مدیران نیز تحت نظارت وزارتخانه یادشده تعیین می‌شوند.

> برنامه‌های آمایش سرزمین به ما می‌آموزند که چه چیزی را کجا بسازیم و چه چیزی را کجا بکاریم

آنچه اجرا می‌شود، آمایش سرزمین نیست

محمدرضا محبوب‌فر، عضو انجمن آمایش سرزمین با انتقاد از روند اجرای طرح‌های آمایش سرزمین در ایران به صمت گفت: طرحی که از سوی پژوهشگران و کارشناسان تدوین و تهیه شده تا به امروز توسط هیچ‌یک از نهادها اجرایی نشده و به‌طورکلی می‌توان ادعا کرد ما در کشورمان چنین طرحی را اجرایی نمی‌کنیم.

وی در ادامه افزود: اگر هم نهادی ادعا می‌کند طرح آمایش سرزمین را اجرا کرده، از دو حالت خارج نیست؛ یا ادعایش خلاف واقع است یا طرحی که اجرا کرده به‌کلی با طرحی که از سوی کارشناسان و اساتید دانشگاه تهیه شده، متفاوت است و در واقع می‌توان گفت اصلا طرح آمایش سرزمین نیست. محبوب‌فر با اشاره به تفاوت‌های طرح‌های توسعه‌ای با آنچه در کشور اجرایی می‌شود، عنوان کرد: طرح‌های توسعه شهری که در نقاط مختلف کشور اجرایی شده، نه‌تنها با الگوی توسعه پایدار مغایرت دارد، هیچ سنخیتی هم با طرح‌های آمایش سرزمین ندارند. برای مثال می‌توان به طرح‌های انتقال آب یا سدسازی‌ها اشاره کرد که برای تغذیه صنایع آب‌بر و آلاینده ایجادشده‌اند. وقتی صنایع آب‌بر را در استان‌های مرکزی و کم‌آب ایجاد می‌کنند، طبیعتا به انتقال آب هم احتیاج دارند و مجبور می‌شوند سدهایی را بسازند که نه مکان‌سنجی درستی داشته و نه توجیه اقلیمی دارد. به همین دلیل است که با کوچک‌ترین کاهش در رژیم بارشی شاهد ایجاد بحران در مناطق پایین‌دست این سدها هستیم.

■ توهم توسعه

عضو انجمن مخاطرات محیطی با انتقاد از نگاهی که به‌نام توسعه در بین مدیران وجود دارد به صمت گفت: این نوع توسعه صنایع بیش از آنکه با الگوهای توسعه‌ای در جهان همخوانی داشته باشد، بیشتر نوعی توهم توسعه است که گرفتار آن هستیم و فکر می‌کنیم با تاسیس کارخانجات صنایع سنگین در همه استان‌ها به توسعه‌یافتگی ایران کمک می‌کنیم، در حالی که کاملا از مسیر توسعه پایدار فاصله گرفته و مشکلات محیط زیستی را به سر حد بحرانی شدن می‌رسانیم. عضو انجمن آمایش سرزمین ایران ادامه داد: پیامدهای این نوع مدیریت را می‌توان در استان‌های پرآب کشور ملاحظه کرد، مورد اخیر آن هم بحران آبی است که در استان خوزستان شاهد آن هستیم و استانی که یکی از غنی‌ترین منابع آبی ایران را دارد، تحت‌تاثیر نگاه غلط و سدسازی‌های بی‌رویه و غیراصولی به روزی افتاده که امروز حتی آب سالم برای آشامیدن هم در دسترس مردم آن نیست و احشامی که بومی آن منطقه هستند از بی‌آبی هورها و رودخانه‌ها تلف می‌شوند. محبوب‌فر در پایان خاطرنشان کرد: این اتفاقات حاصل رویکرد نادرست مدیران ما در نادیده گرفتن طرح‌های آمایش سرزمین است که متاسفانه نشانه‌ای از اصلاح این رویکرد نیز دیده نمی‌شود.

سخن پایانی...

همان‌طور که در بخش‌های قبلی گزارش اشاره شد اجرای طرح‌های آمایش سرزمین در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته در دستور کار دولت‌ها قرار داشته و پژوهشگران نیز بر کارساز بودن این نوع سیاست‌گذاری صحه می‌گذارند اما طبق گفته کارشناسان داخلی، طرح‌های آمایش سرزمین در ایران فقط برای ظاهرسازی و در بولتن‌های حاکمیتی به چشم می‌خورند اما وقتی کار به اجرای طرح‌های موسوم به توسعه‌ای می‌رسد، عموما هیچ‌یک از سیاست‌های آمایشی که محور اصلی توسعه پایدار است در نظر گرفته نمی‌شود. در واقع می‌توان گفت رویکردی که در بین کارگزاران ایرانی ترویج یافته، شباهت بسیار زیادی به الگوهای توسعه قرن بیستمی دارد که بدون توجه به شرایط اقلیمی و زیست‌محیطی همه منابع را در اختیار مفهومی با عنوان «تولید» دانسته و امورات کشور را در تقویت این مفهوم خلاصه می‌کند.

یکی از مصادیق بارز این نوع نگاه را می‌توان در روزهای اخیر و در مجلس یازدهم دید که طرحی را اعلام وصول کردند که طبق آن مقررشده وزارتخانه راه و شهرسازی به دو وزارتخانه «حمل‌ونقل» و وزارتخانه «ساختمان، شهرسازی و آمایش سرزمین» تغییر ماهیت یابد. کارشناسان معتقدند این دست اقدامات نتیجه‌ای به غیر از تحت‌الشعاع قرار دادن بیش‌ازپیش طرح‌های آمایش سرزمین نخواهد داشت، زیرا این حوزه به جای قرار گرفتن در جایگاهی فراتر از وزارتخانه‌ها، خود را محصور و زیرمجموعه دولت خواهد دید که مفری برای ورود به پروژه‌های توسعه‌ای ندارد. البته گفته می‌شود توجیه مجلس برای این اقدام رفع موانع از مسیر اجرای طرح‌های ساخت مسکن ارزان در اطراف شهرهای بزرگ بوده، زیرا چنین طرح‌هایی غالبا در تعارض با برنامه‌های آمایش سرزمین است و نمایندگان قصد دارند مسیر را برای ساخت هرچه ساده‌تر و بی‌دردسرتر مسکن‌های ارزان هموار کنند. اما ای‌کاش اهالی بهارستان پیش از تصویب هرگونه طرحی به بلایی که بر سر اقلیم برخی از مناطق مانند استان خوزستان آمده توجه کرده و تاثیر نادیده گرفتن الگوهای توسعه پایدار در ایجاد بحران‌های زیست‌محیطی را درک کنند و سپس برای رای دادن تصمیم بگیرند.

الزامات تحقق و پیاده‌سازی سند آمایش سرزمین

سند آمایش سرزمین با توجه به الزامات قانونی مندرج در اصل چهل‌وهشتم قانون اساسی، سیاست‌های کلی آمایش سرزمین (ابلاغی رهبر معظم انقلاب)، ماده (۳۲) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و ماده (۲۶) قانون برنامه ششم توسعه کشور، در دو سطح ملی و استانی تهیه و تدوین شده است. بر همین اساس در خردادماه سازمان برنامه و بودجه کشور در گزارشی با اشاره به اهمیت و ضرورت آمایش سرزمین به‌عنوان برنامه‌ریزی راهبردی سرزمینی برای بازآرایی فعالیت، جمعیت و زیرساخت‌ها بر شالوده فرصت‌ها و توان سرزمین، تاریخچه و سیر تطور و تکوین آمایش سرزمین در ایران از دهه ۱۳۵۰ تا ۱۳۹۰ پرداخت. در گزارش سازمان برنامه و بودجه کشور از اقدامات زیر به‌عنوان الزامات تحقق و پیاده‌سازی «سند آمایش سرزمین» یادشده است:

■ تصویب آیین‌نامه اجرایی عرضه گاز طبیعی در بورس انرژی:

هیات وزیران در اجرای تکلیف مقرر در بند «ک» تبصره (۱) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور مبنی بر فراهم کردن زیرساخت‌های فیزیکی و نرم‌افزاری لازم برای عرضه و انجام معامله گاز طبیعی در بورس انرژی در سال ۱۴۰۰، آیین‌نامه اجرایی مربوط به آن را تصویب کرد.

به‌موجب آیین‌نامه یادشده، شرکت ملی گاز ایران مکلف است در سال ۱۴۰۰، با در نظر داشتن تراز تولید و مصرف گاز طبیعی، زیرساخت‌های فیزیکی و نرم‌افزاری لازم را برای عرضه و انجام معامله تا سقف حداکثر ۱۰ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی در بورس ایجاد کند.

همچنین به‌منظور تجاری‌سازی و افزایش سهم بخش خصوصی در حوزه انرژی، سایر عرضه‌کنندگان که صلاحیت آنها به تأیید شرکت گاز و بورس می‌رسد، در سال ۱۴۰۰ می‌توانند گاز طبیعی را از یکی از منابع گازهای بازیافتی از مشعل واحدهای عملیاتی، گاز صرفه‌جویی‌شده در قالب گواهی‌های صرفه‌جویی در بازار بهینه‌سازی مصرف انرژی و طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، تأمین و در بورس انرژی عرضه کنند.

شرکت‌های ملی گاز ایران و بورس انرژی ایران همچنین موظف هستند در اجرای این آیین‌نامه، هر ۳ ماه یک‌بار گزارش عملکرد درباره معاملات گاز طبیعی را به وزارت نفت، سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه کنند.

■ تصویب آیین‌نامه اجرایی قانون تعاونی کردن تولید و یکپارچه شدن اراضی:

ایجاد انگیزه برای جذب و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی و کاهش احتمال زیان تولید، ساماندهی فرآیند تولید و افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌های تولید و بهبود کیفیت مواد و فرآورده‌های غذایی، تخصیص هدفمند منابع به بخش کشاورزی روستایی در راستای تحقق خودکفایی، حمایت از ساخت زیربناها و رویکرد حمایتی و تشویقی در حوزه آب‌های کشاورزی، از مهم‌ترین دلایل تصویب این آیین‌نامه به‌شمار می‌روند.

براساس این آیین‌نامه، وزارت جهادکشاورزی مجاز است با رعایت حدنصاب فنی و اقتصادی اراضی، در مناطقی که براساس موافقت صاحبان حداقل دوسوم اراضی کشاورزی متعلق به اعضای شرکت تعاونی تولید روستایی و سایر کشاورزان و نتایج مطالعات امکان‌سنجی، مناسب تشخیص داده می‌شود، برنامه تعاونی کردن تولید و یکپارچه شدن اراضی را اجرایی کند.

همچنین وزارتخانه مذکور موظف است به‌منظور بهره‌برداری مناسب از منابع آب‌وخاک و افزایش بهره‌وری، برنامه تعاونی کردن تولید و یکپارچه شدن اراضی را در قالب حمایت از تشکیل، توسعه و پایداری شرکت‌های تعاونی تولید روستایی و استقرار و توانمندسازی این شرکت‌ها به اجرا درآورد.

وزارت نیرو نیز موظف است به‌منظور ارتقای کارآیی و بهره‌وری آب کشاورزی، اعمال مدیریت درست در جهت استقرار نظام بهره‌برداری مناسب و تحقق مدیریت مشارکتی آب کشاورزی در حوزه عمل شرکت‌های تعاونی تولید روستایی، اقداماتی را انجام دهد.

یادداشت

تشت ورشکستگی آب از بام افتاد

اسماعیل کهرم / بوم‌شناس و فعال پیشکسوت محیط‌زیست

فعالان محیط‌زیستی در طول سال‌های اخیر مدام از وقوع یک ابربحران آبی در کشورمان خبر داده‌اند و با وجود همه این هشدارها، مقوله نجات محیط‌زیست در اذهان مدیران و حتی بخش بزرگی از جامعه، یک موضوع «لوکس» و غیرضروری به‌شمار آمده است. اما در یک سال اخیر اتفاقاتی در فلات ایران رخ داده که زنگ خطر را برای شهروندان سهل‌انگار نیز به صدا درآورده است. از جمله این رخدادها می‌توان به مواردی مانند جاری شدن سیل‌های ویرانگری که در پی بی‌توجهی به ژئومورفولوژی شهرها جان و مال مردم را به خطر انداخت و صدمات بسیاری را به جامعه وارد آورد، اشاره کرد. آتش‌سوزی‌های پیاپی در جنگل‌ها، تنش‌های آبی و لوکالیزه شدن (محلی‌شدن) اختلافات بر سر آب در سراسر کشور، آلودگی هوا و... از دیگر مواردی هستند که در یک سال اخیر، گریبانگیر مردم ایران بوده و زندگی را در بسیاری از مناطق کشور با مخاطره روبه‌رو کرده است. اما بحرانی که از زمستان سال گذشته نسبت به آن بارها هشدار داده می‌شد و هیچ اقدامی در جهت پیشگیری از آن انجام نشد، احتمال وقوع خاموشی‌های گسترده در پی کاهش میزان بارندگی و ذخایر آبی بود که به‌معنای کاهش میزان تولید برق توسط نیروگاه‌های برق‌آبی است اما همان‌طور که گفته شد، گوش مدیران و صاحب‌منصبان به این هشدارها بدهکار نبود و حالا شاهدیم که در روزهای گذشته شهرهایی در سراسر کشور از جمله پایتخت با قطعی برق در ساعاتی از شبانه‌روز مواجه شده‌اند که باعث شده به نگرانی‌ها از وخیم‌تر شدن اوضاع در هفته‌ها و ماه‌های مرداد و شهریور دامن زده شود. کار از بحران و تنش آبی گذشته است! وضعیت به مرحله‌ای رسیده که ما به «ورشکستگی آبی» رسیده‌ایم و برخی مسئولان در عین بی‌تفاوتی و بی‌خیالی به‌سر می‌برند، این خاموشی‌هایی هم که می‌بینیم به‌دلیل ابربحران آب است. از زمستان سال قبل که میزان بارش‌ها کاهش چشمگیری داشت، بارها گفتیم و نوشتیم که دولت باید به فکر تولید و مصرف انرژی برق در تابستان باشد، چراکه در صورت کاهش سطح ذخایر آبی حتما دچار خاموشی‌های گسترده خواهیم شد.

■ سهم مردم از مصرف آب چقدر است؟

متاسفانه برخی مسئولان هر زمان به تابستان نزدیک می‌شویم، مردم را خطاب قرار داده و از آنها می‌خواهند برق و آب کمتری مصرف کنند. این خواسته منطقی است اما نباید نقش مار کشید و مردم را فریب داد، زیرا مهم‌ترین بخش هدررفت منابع آبی مربوط به کشاورزی است که ۹۲ درصد از میزان مصرف آب در کل کشور را شامل می‌شود. در حالی‌که خانوار ایرانی روی هم رفته ۳ درصد از مصرف آب کشور را دارند اما می‌بینیم که برخی مشکل خاموشی‌های فراگیر در کل کشور را به گردن مصرف خانگی می‌اندازند در حالی‌که سیستم کشاورزی در کشور ما به عهد کوروش کبیر بازمی‌گردد و ما می‌خواهیم با استفاده از همان روش و الگوها در قرن بیست‌ویکم کشاورزی کنیم. سهم صنایع نیز از کل مصرف آب کشور حدود ۵ درصد است و آن هم به علت محدود بودن صنعت در کشورمان است اما باز هم می‌بینیم که میزان بسیاری از آبی که در صنعت مصرف می‌شود به‌سادگی هدر می‌رود و کسی به فکر جلوگیری از این هدررفت نیست. البته هرگاه به تابستان نزدیک می‌شویم همه به فکر مصرف خانگی آب می‌روند و به یاد بانوان خانه‌داری می‌افتند که ظرف می‌شویند و به بارو آقایان آب زیادی را هدر می‌دهند.

■ چه کار باید کرد؟

نباید خودمان را فریب بدهیم، کشور ما از مرز تنش آبی، کم‌آبی، بحران آبی و حتی ابربحران آبی هم گذر کرده و درحال‌حاضر به‌طور کامل ورشکسته هستیم؛ یعنی دیگر آبی باقی نمانده که بخواهیم روی آن چک‌وچانه بزنیم، فقط تنها کاری که از دستمان برمی‌آید، جلوگیری از وخیم و گسترده‌تر شدن اوضاع است. نخستین اقدامی هم که باید در دستور اجرا قرار بگیرد، تغییرات زیربنایی در بخش کشاورزی است تا از شر این سیستم غرقابی عهد عتیقی که داریم خلاص شویم. البته هزینه تغییر این الگوها بسیار بالاست و مردم نمی‌توانند از پس این هزینه‌ها بربیایند، به همین دلیل دولت‌ها باید تمام تلاش خود را به کار گیرند تا درآمد کشور را افزایش داده و هزینه‌های لازم برای نجات کشور از وخیم‌تر شدن اوضاع را تامین کنند.

سه‌شنبه
۱۲ مرداد ۱۴۰۰- ۲۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ - ۳ اوت۲۰۲۱-شماره۱۸۵۳-پیاپی۳۱۷۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

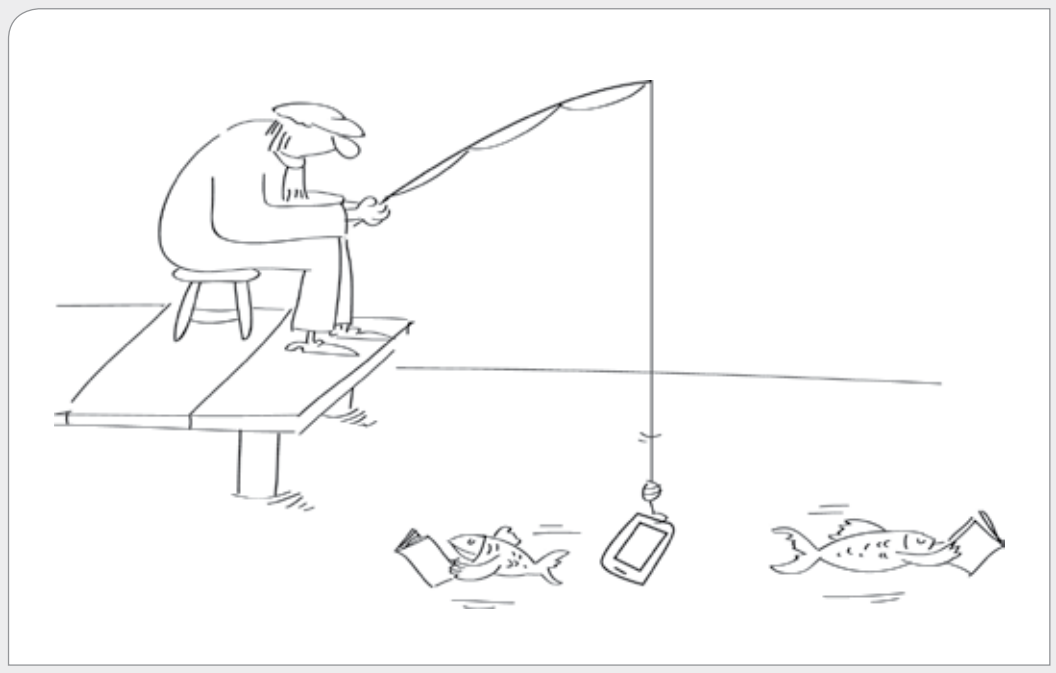
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام‌فراهانی -کوچه آزادگان شماره ۲۶ -کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

آخرین طرح فصلی صنعت نشر در دولت دوازدهم برگزار می‌شود

۱۰۰۰ کتابفروشی در هجدهمین تابستانه کتاب

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از سال ۱۳۹۴ برای هدفمند کردن یارانه نشر، طرح‌های فصلی فروش کتاب را آغاز کرد. در این طرح‌ها کتابفروشی‌ها می‌توانند روی فروش کتاب به خریداران تخفیف بدهند و مبلغ تخفیف داده شده را از وزارتخانه دریافت کنند. در این طرح‌ها که با عنوان طرح‌های فروش فصلی مشهور شده‌اند، توزیع یارانه کتاب از طریق کتابفروشی‌هایی که شرایط لازم را داشته باشند انجام می‌شود و آنها می‌توانند کتاب‌های خود را که با شرایط تعیین‌شده مطابقت داشته باشد، به خریداران بفروشند. تاکنون بیش از ۱۷ طرح فصلی کتاب برگزار شده و هجدهمین دوره طرح توزیع یارانه کتاب از طریق کتابفروشی‌ها (طرح‌های فصلی فروش کتاب)، با عنوان تابستانه کتاب ۱۴۰۰ از ۹ تا ۱۵ مرداد، در کتابفروشی‌های عضو طرح سراسر کشور برگزار می‌شود. هجدهمین دوره از طرح‌های فصلی کتاب، در گرم‌ترین روزهای سال کار خود را با مشارکت حدود هزار کتابفروشی در سراسر کشور آغاز کرد. به گزارش ایرنا، این طرح در دوره‌های نخست، با مشارکت حدود ۱۰۰ کتابفروشی برگزار شد اما در این دوره از طرح بیش از ۹۵۸ کتابفروشی در سراسر کشور مشارکت داشته‌اند که ۲۳۳ کتابفروشی در خارج از مراکز استان و در شهرستان هستند. در این دوره استان کهگیلویه‌وبویراحمد با ۴ کتابفروشی و هرمزگان و چهارمحال‌وبختیاری با ۵ کتابفروشی کمترین و چون دوره‌های گذشته، تهران با ۱۵۷ کتابفروشی، خراسان رضوی با ۱۲۰ کتابفروشی و اصفهان با ۹۳ کتابفروشی، بیشترین مشارکت را در طرح دارند.

تخفیف بیشتر برای مخاطبان

دوره‌های قبلی طرح‌های فصلی با تخفیف ۲۰ درصدی همراه بود اما این دوره درصد تخفیف به عدد ۵۰ رسیده و سقف خرید نیز ۵۰ درصد افزایش داشته که نوید آمار فروش قابل‌توجهی را می‌دهد. سقف خرید کتاب در دوره‌های قبلی ۲۰۰ هزار تومان بود که این دوره ۳۰۰ هزار تومان در نظر گرفته شده و باتوجه به تخفیف ۵۰ درصدی، هر مخاطب می‌تواند با ارائه کد ملی خود، ۳۰۰ هزار تومان کتاب بخرد و ۱۵۰ هزار تومان از این نرخ را بپردازد. باتوجه به افزایش نرخ ۳۵ درصدی کتاب در سال اخیر به‌نظر می‌رسد این افزایش تخفیف، دستاورد مهمی برای این دوره از طرح‌های فصلی باشد.

آخرین طرح فصلی در دولت دوازدهم

این دوره از طرح که آخرین دوره آن در دوران وزارت سید عباس صالحی و دولت دوازدهم خواهد بود، روندی چون همیشه را در پیش گرفته است؛ چارچوبی که به‌قول معاون خانه کتاب و ادبیات ایران، اکنون به ثبات رسیده و نیازی به تغییر در کلیات ندارد. این طرح‌ها از جمله حمایت‌هایی است که کتابفروشان، انجام آن را در ایام رکود فروش کتاب در همه‌گیری کووید ۱۹ ضروری می‌دانند. اجرای طرح‌های فصلی در دوران کرونا یکی از مهم‌ترین حمایت‌هایی بوده که از طرف معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای ناشران و کتابفروشان انجام شده و به‌ویژه در ۳ سال اخیر، با پرداخت‌های به‌موقع و تسویه کامل حساب‌ها در سریع‌ترین زمان ممکن، فرصت نجات‌بخشی به‌ویژه برای کتابفروشی‌های مستقل را رقم زده که باید دید در پاییز و زمستان ۱۴۰۰ نیز شاهد برگزاری آن خواهیم بود یا خیر؟

چاره‌ای برای اقتصاد کرونازده ناشران

آزاده نظربلند، معاون خانه کتاب و ادبیات ایران در این باره گفت: تجربه ما در برگزاری طرح‌های فصلی، چارچوبی را مشخص کرده که تاکنون به‌خوبی جواب داده است.

شاید نیاز نباشد شرایط کلی برگزاری طرح را تغییر دهیم. باتوجه به اینکه این امکان فراهم شد و نمایشگاه مجازی کتاب را داشتیم، تجربیاتی به کار ما افزوده شده که بتوانیم تغییرات جزئی ایجاد کنیم. با فراگیرتر شدن طرح‌های فصلی و آشنایی خریداران کتاب با آن افزایش بودجه نیز روی داده است. این طرح در دوره‌های نخست، با مشارکت حدود ۱۰۰ کتابفروشی برگزار می‌شد و اکنون حدود ۹۰۰ کتابفروشی از سراسر کشور در آن شرکت می‌کنند و خریداران طرح نیز بیشتر شده است. گستردگی طرح و تعدد دوره‌های برگزاری آن موجب شده یارانه طرح براساس همین شرکت‌کنندگان و خریداران پیش‌بینی شود. در همین راستا بنا بر قولی که محسن جوادی، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی داده بود، هجدهمین دوره طرح توزیع یارانه کتاب از طریق کتابفروشی‌ها با افزایش ۵۰ درصدی اعتبار همراه است؛ بر همین اساس نیز سقف مجاز خرید برای هر خریدار که در طرح پیشین ۲۰۰ هزار تومان بود، در «تابستانه کتاب ۱۴۰۰» به مبلغ ۳۰۰ هزار تومان افزایش می‌یابد. هجدهمین دوره طرح توزیع یارانه کتاب از طریق کتابفروشی‌ها (طرح‌های فصلی فروش کتاب) با عنوان «تابستانه کتاب ۱۴۰۰» از ۹ تا ۱۵ مرداد در کتابفروشی‌های عضو طرح سراسر کشور برگزار می‌شود. همچنین مطالبات کتابفروشی‌های عضو طرح «بهارانه کتاب ۱۴۰۰» نیز تا پیش از آغاز طرح تابستانه کتاب پرداخت خواهد شد.

دیوار بتنی ترکیه در مرز با ایران

ترکیه برای مقابله با ورود «مهاجران غیرقانونی، قاچاق کالا و مبارزه با تروریسم» در حال نصب یک دیوار بزرگ بتنی ۶۳ کیلومتری در مرز خود با ایران است. خبرگزاری آناتولی با اعلام این خبر نوشت ترکیه قصد دارد با نصب این دیوار بتنی در استان مرزی وان، سطح امنیت مرزی خود را بالا ببرد. تاکنون با نصب بلوک‌های بتنی، کار احداث ۳ کیلومتر از این دیوار بتنی مدولار و برج‌های هوشمند در مرز شهرستان چالدران و استان وان به اتمام رسیده است. مرز ترکیه با ایران یکی از راه‌های پرطرفدار قاچاق انسان به‌شمار می‌رود. افغانی‌ها، ایرانی‌ها و پاکستانی‌ها پیش از ورود به شهرهایی مانند استانبول یا آنکارا برای عزیمت نهایی به اروپا از این طریق وارد خاک ترکیه می‌شوند. یوسف دورانی دینچ، فرماندار شهرستان چالدران در گفت‌وگو با آناتولی گفت: عملیات نصب این دیوار بتنی در بخش ۶۳.۱ کیلومتری خط شمال شرقی مرز استان وان با ایران همچنان ادامه دارد. قرار است نصب این دیوار بتنی تا شهرستان دوغوبایزید استان آغری و شهرستان یوکسک‌اوای استان حکاری امتداد یابد. فرماندار چالدران در بخش دیگری از این گفت‌وگو تاکید کرد: ترکیه به شهروندان کشورهای مختلف که به‌دلیل جنگ‌های داخلی و مشکلات اقتصادی تلاش می‌کنند از طریق ایران به این کشور وارد شوند، اجازه ورود نمی‌دهد. براساس اخبار منتشر شده طول بلوک‌های بتنی که برای ساخت این دیوار استفاده شده‌اند ۲.۸۰ متر، ارتفاع ۳ متر و وزن آنها ۷ تن است. به‌گفته مقامات ترک با عقب‌نشینی نیروهای نظامی امریکا از افغانستان و شدت گرفتن درگیری‌های دولت این کشور و شبه‌نظامیان طالبان، احتمال می‌رود تعداد مهاجران افغانستانی که در پی ورود به خاک ترکیه و سپس اروپا هستند، افزایش یابد. همچنین به گزارش تجارت‌نیوز ترکیه در دیوارکشی در مرزهایش سابقه دارد و ایران، نخستین همسایه ترکیه نیست که دیوارهای بتنی و سیم خاردار در مرز آن نصب شده است. همین چند سال پیش با شروع جنگ داخلی در سوریه، ترکیه در مرز خود با این کشور (که از مرز با ایران طولانی‌تر است) دیوار کشید. این دیوار حدود ۸۳۲ کیلومتر طول دارد و پس از دیوار بزرگ چین و دیوار مرزی امریکا با مکزیک، سومین دیوار طولانی دنیا به‌حساب می‌آید. (البته این مدعا زیر سوال است) جالب اینکه دیوار مرزی میان امریکا و مکزیک در دوره ترامپ بسیار بحث برانگیز شد و «دیوار بزرگ چین» هم دست‌کم ۲ هزار و ۵۰۰ سال قدمت دارد؛ بنابراین، طول این دیوار واقعا جلب توجه می‌کند. همان زمان، روزنامه پرتیراژ «صباح» در ترکیه که از حامیان دولت به‌حساب می‌آید، گزارش داده بود که در دیوار مرزی ترکیه و سوریه، بلوک‌های سیمانی به عرض ۲ متر و ارتفاع ۳ متر به‌کار رفته و روی این بلوک‌ها هم سیم خاردار نصب شده است. بر اساس همین گزارش، در طول این دیوار مرزی چندین برج دیده‌بانی هم قرار دارد که به فواصل ۳۰۰ متری از هم ساخته شده‌اند. دیوار مرزی ترکیه و سوریه، سیستم‌های نظارتی نمای نزدیک، دوربین‌های حرارتی، رادارهای نظارت زمینی، سیستم‌های تسلیحاتی کنترل از راه دور، مراکز فرماندهی و کنترل، سیستم‌های تصویربرداری خطی و حسگرهای لرزه‌ای و صوتی هم دارد؛ بنابراین در نوع خود بسیار پیشرفته به حساب می‌آید.

از فضای مجازی

منابع طبیعی گنج نیست

مهدی تدینی- مترجم و نویسنده:

در این روزها که اخبار بی‌آبی در خوزستان یا همه‌گیری کرونا در سیستان‌وبلوچستان به گوش می‌رسید، همزمان مشاهده محرومیت این استان‌ها دل آدمی را به درد می‌آورد. در این نوشتار می‌خواهم از سطح احساسی گذر کنم و به‌جای گفتن «درد» به «درمان» برسم. منتقدان و برافروختگان می‌گویند: «ما روی گنج نشسته‌ایم و محرومیت چنین و چنان است». در مقابل، مسئولان و کسانی که تصور می‌کنند این وضع کارنامه برخی را زیر سوال می‌برد، سریع یادآوری می‌کنند که تلاش‌های زیادی برای محرومیت‌زدایی صورت گرفته و نباید سیاه‌نمایی کرد. مشکل این است که هر دو طرف نگرش درستی از مشکل و راه‌حل آن ندارند. البته خطای برخی مسئولان بیشتر است، زیرا به هر حال «مسئول» «مسئولیت» هم دارد، اما منتقد و شهروند ناخرسند دست‌کم «مسئول» نیست. اما درمان چیست؟

پیش از هر چیز از همه عاجزانه درخواست می‌کنم این تصور را که «ما روی گنج نشسته‌ایم» در نخستین سطل‌زباله‌ای که پیدا می‌کنند، بیندازند؛ دوم اینکه دیگر هرگز نگویید «ما کشور ثروتمندی هستیم! » ما نه روی گنج نشسته‌ایم و نه ثروتمندیم. چیزی که زیر زمین، استخراج نشده، فروخته نشده و به پول تبدیل نشده، گنج نیست. منابع طبیعی اصلا گنج نیست.

باید مثالی بزنم. زمین بزرگ است، اما وقتی آن را با سیاره مشتری مقایسه می‌کنیم ناچیز به‌نظر می‌رسد. وقتی هم مشتری را با خورشید مقایسه کنیم، ناچیز می‌نماید و خورشید هم در برابر دیگر خورشیدهای کهکشان ناچیز می‌شود. سامسونگ در ۲۰۱۷ بیش از ۲۶۵ میلیارد دلار درآمد ناخالص داشت که سود خالص آن ۳۷ میلیارد دلار بود. برای اینکه بفهمیم این مبلغ چقدر است، یادآوری می‌کنم اگر ایران روزی ۲ میلیون بشکه نفت به نرخ میانگین بشکه‌ای ۵۰ دلار بفروشد، درآمد ناخالص آن در یک سال ۳۶.۵ میلیارد دلار می‌شود. به اعداد دقت کردید؟ همچنان معتقدید ما روی گنج نشسته‌ایم و ثروتمندیم؟!

اما مشکل بزرگ‌تر این است که با دیدن محرومیت‌ها زود به ورطه ایده‌های سوسیالیستی بیفتیم. ایران نقاط محروم زیاد دارد. حال آیا راه‌حل این است که از دولت بخواهیم با «بازتوزیع منابع و ثروت» شکاف‌ها را رفع کند؟ چنین ایده‌هایی به‌ویژه چون با انگاره‌های اخلاقی و عدالت‌خواهی عجین می‌شود، مقبولیت زیادی می‌یابد. این ایده‌ها زود به ذهن عموم مردم خطور می‌کند و سیاستمداران هم که بعضا یا با عوام فرقی ندارند یا ترجیح می‌دهند به ذائقه عوام حرف بزنند، همین ایده‌ها را تکرار می‌کنند. اما نه! درمان ما «بازتوزیع ثروت» نیست! بازتوزیع کدام ثروت؟ ثروت نداشته؟ ثروتی برای توزیع وجود ندارد! اگر هم همین منابع اندک بازتوزیع شود به قیمت کاستن از بخش دیگری از جامعه است. چاره ما «ثروت‌سازی» است! کشوری مانند ایران که گوشه‌های محرومی مانند سیستان دارد، باید از آب کره بگیرد؛ نه اینکه کره‌هایش را هم به‌راحتی به آب دهد! توهم ثروتمند بودن و از آن مهم‌تر اولویت ندادن به ثروت‌سازی (یعنی اقتصاد) در برابر سیاست روزبه‌روز ما را گرفتارتر کرده است. مهم‌ترین هدف جامعه انسانی ثروت‌سازی است. همه اهداف و مقاصد دیگر، حتی مقاصد معنوی و مقدس، از رهگذر ثروت‌سازی محقق می‌شود. جامعه فقط یک اولویت دارد: ثروت‌سازی؛ اما حصار تحریم‌ها و منازعات سیاسی چه بلایی سر ثروت‌سازی می‌آورد؟ در پاسخ می‌گویند: به فرض ثروت ساختیم؛ مگر این ثروت به‌سوی مناطق محروم می‌رود؟ ثروت مانند باران است. هر چه بارش در ارتفاعات بیشتر باشد، «احتمال» اینکه دامنه‌های دورافتاده آب داشته باشند بیشتر می‌شود. هر قدر ثروت بیشتری ایجاد شود، احتمال اینکه نهرهای دارایی به دوردست‌ها برسد بیشتر است. درست است که در فرآیند ثروت‌سازی همچنان مرکزنشینان در ردیف اول کسب ثروتند، اما دامنه نفوذ دارایی هم بیشتر می‌شود. وقتی سیاست و اقتصاد بر مدار ثروت‌سازی بچرخد، شیوه‌های نوینی پدید می‌آید که در نهایت مسیر را برای بهبود وضعیت مناطق محروم هموار می‌کند. دولت و حکومت متصدی ثروت‌سازی نیستند. بدترین گزینه برای ثروت‌سازی همین است که ثروت‌سازی به دولت واگذار شود. دولت فقط وظیفه دارد زمینه ثروت‌سازی جامعه را هموار کند؛ همین! هر چه جامعه ثروتمندتر شود، احتمال محرومیت‌زدایی بیشتر می‌شود، زیرا احتمال اینکه دستگاه ثروت‌سازی در جست‌وجوی فرصت‌های سودده در مناطق محروم نیز تعبیه شود، افزایش می‌یابد.

گنج نفت و گاز نیست؛ اقتصادی است که به مدد سیاست به دستگاه ثروت‌ساز بدل شده باشد.

منبع: سایت تلگرامی مجمع فعالان اقتصاد

یادبود

وداع با مرد اسطوره‌ها

جلال ستاری، استاد دانشگاه، پژوهشگر، نویسنده و مترجم سرشناس کشورمان که بیش از ۱۰۰ کتاب در زمینه‌های تئاتر، سینما، اسطوره‌شناسی، تاریخ هنر، نقد فرهنگی، ادبیات و... منتشر کرده، درگذشت.

به گزارش خبرآنلاین، جلال ستاری (زاده ۱۳۱۰ رشت-وفات ۹مرداد ۱۴۰۰) محقق، اسطوره‌شناس و اندیشمند ایرانی است. او در سوئیس تحصیل کرد و دکترا گرفت. یکی از استادان معروف او ژان پیاژه بود. او مانندکارل گوستاو یونگ سوئیسی در رشته روانشناسی تحصیل کرد و مانند او دغدغه‌ای فراتر از روانشناسی فردی داشت و تمرکز خود را بر روانشناسی جمعی و شناخت تاثیر مثبت یا منفی کهن‌الگوها و اسطوره‌ها و افسانه‌ها در ناخودآگاه جمعی معطوف کرد. ستاری حدود ۱۰۰ کتاب در زمینه‌های افسانه‌شناسی، ادبیات نمایشی و نقد فرهنگی طی بیش از ۶۰ سال به رشته تحریر در آورده یا ترجمه کرده است.

او دانش‌آموز رتبه اولی دارالفنون بود، در سوئیس تحصیل کرد و دکترا گرفت.

به مدت ۱۳ سال، از سال ۱۹۵۱ تا ۱۹۶۳ میلادی (همزمان با دوره ملی شدن صنعت نفت در ایران) در این کشور بود. ستاری آن دوران و ماجرای اعزام خود به آنجا را چنین روایت می‌کند: «خب من در دبیرستان دارالفنون درس خواندم و جزو محصلین اعزامی به فرانسه بودم؛ یعنی نخستین دوره بعد از رضاشاه. در سال ۱۳۲۸، ۱۹ سالم بود، امتحان سختی برای اعزام محصل بود. من هم قبول شدم. در ابتدا هیچ تصوری در این باره نداشتم. به آنجا رفتم و صحنه وسیعی از فرهنگ و ادب پیش رویم گشوده شد. به سوئیس رفتم.

جزو محصلین اعزامی بودم که برای رشته تعلیم و تربیت اعزام می‌شدند و جمعی را هم برای فراگیری طب اعزام کردند. از آنجایی که دیپلم ادبی داشتم، برای گرایش تعلیم و تربیت اعزام شدم. این مقوله مرا با دنیایی از فرهنگ آشنا کرد.

این پهنه وسیع به خاطرم خطور هم نمی‌کرد. نمی‌دانم در آن سال‌های بعد از جنگ هر جناحی می‌خواست کارش را عرضه کند و مخاطب را صید کند و در این فرآیند بود که کارهای خوبی در عرصه هنر و فرهنگ تولید و عرضه می‌شد، چه بین چپ‌ها و چه راست‌ها.»

جلال ستاری آن سال‌ها از راهنمایی‌های محمدعلی جمال‌زاده بهره می‌گرفت. می‌گفت آشنایی با «آن آدم دانا» کمک فراوانی به او کرد و جمال‌زاده به خیلی‌ها از جمله بسیاری از ایران‌شناسان، مستشرقان و اهل علم معرفی‌اش کرد. البته ستاری در دوران تحصیل در سوئیس شاگرد ژان پیاژه، روانشناس سرشناس و مخترع «نظریه رشد مرحله‌ای پیاژه» هم بود. این البته تنها نکته‌ای است که در اغلب بیوگرافی‌های موجود درباره او از دوران تحصیل در فرنگ به‌جا مانده، با این حال روایت این چهره برجسته از این دوران با فرازونشیب‌هایی همراه است که حکایت از دلزدگی او از سیاست و پس از آن دلبستگی به فرهنگ دارد. ستاری می‌گفت: «در همان سال‌ها شاهد اوج‌گیری جریان‌های چپ بودیم و من هم زود جذب آنها شدم.

بعد از گذشت زمانی کوتاه، از رفتارهای آنها سرخورده شدم و زود فهمیدم که نباید درگیر این دست مسائل شوم. آن چیزی که مرا از توجه به مسائل سیاسی منصرف کرد و باعث شد از چپ‌روی و توده‌ای‌بازی دست بکشم و درگیر نشوم، رفتن به فستیوال جوانان برلین بود. فستیوال غریبی بود و از تمام دنیا به برلین می‌آمدند. آنجا ۲۰۰ هزار نفر جوان چپ آمده بودند و از ایران هم تعدادی چپ آمدند. آنچه مرا به تعجب واداشت، برخورد توده‌ای‌های ایرانی با هم بود.

جز یک نوع حالت بی‌اعتنایی و تحقیرآمیز درباره کسانی که عقیده دیگری داشتند، در آنها ندیدم. ما از فرنگ به جمع آنها رفتیم و آنها گمان می‌بردند ما در ناز و نعمت زندگی می‌کنیم و نسبت به درد مردم بی‌اعتنا هستیم. خب، بله در سوئیس بودم، امکان‌های رفاهی خوبی بود؛ اما از یاد نبرید بالاخره زندگی خوابگاهی-دانشجویی بود که اصلا خوشایند نبود. همچنین ماجراهای دیگری سبب شد بپذیرم از طریق سیاست نمی‌توانیم راه به جایی ببرم. این شد که بیشتر از قبل به حوزه فرهنگ علاقه‌مند شدم. پی بردم پایگاه اصلی‌ام فرهنگ است و باید استوار باشد، فهمیدم همه چیز با سیاست حل و فصل نمی‌شود و خیلی از مسائل ریشه فرهنگی دارد. این علاقه‌مندی به فرهنگ از آن موقع در من بوده است.»

این چهره فقید فرهنگی در عین حال می‌گفت فعالیت سیاسی را به‌طور محض کنار نگذاشته، چراکه باور داشت «هیچ فرهنگ پیش‌رو و خوبی فارغ از مسائل سیاسی نیست» اما می‌گفت که فعال سیاسی بودن کار او نبود؛ می‌گفت احساس کرده نمی‌تواند و نمی‌خواهد فعال سیاسی باشد.

او از خود بیش از ۹۰ جلد کتاب در زمینه‌های افسانه‌شناسی، ادبیات نمایشی و نقد فرهنگی یا ترجمه به جا گذاشته که برخی از آنها جزو آثار مرجع و شاخص در زمینه‌های تخصصی خود به‌شمار می‌آیند، اما سرآغاز خلق این آثار از کجا بود؟

ستاری این‌طور توضیح می‌دهد: «نخستین چیزی که به ذهنم آمد به آن بپردازم، کتاب «هزارویک شب» بود. در شرایطی که به این کتاب در آن مقطع بسیار توجه می‌شد، برایم جالب بود بدانم چطور کتابی که برای ما اثر داستانی بی‌سروتهی است، برای آنها منبع پژوهشی بزرگی است و این همه مورد اقبال آنهاست.

نخستین ترجمه فرانسوی کتاب «هزارویک شب» در قرن هجدهم در آمد، بعد به زبان‌های دیگر ترجمه شد. کنجکاو شدم بدانم این چیست. از آن به بعد در باب قصه‌ها و متل‌های ادبیات خودمان فعالیتم را آغاز کردم که یکی از همین کتاب‌های من، «هزارویک شب» است. بعدها از این اثر چاپ کامل‌تری به‌دست دادم و همین‌طور ادامه دارد. این راهی برای ورود به دریای عظیم فرهنگ و هنر ایران بود. از همان دبیرستان دارالفنون آغاز شد و ادامه دارد.»

حالا که جلال ستاری رفته، «جان‌های آشنا»، «تراژدی و انسان»، «بازتاب اسطوره در بوف کور»، «اسطوره در جهان امروز»، «سیمای زن در فرهنگ ایران»، «در قلمرو فرهنگ»، «افسون شهرزاد»، «نمایش در شرق»، «اسطوره و رمز در اندیشه میرچا الیاده»، «درد عشق زلیخا»، «در بی‌دولتی فرهنگ»، «آیین و اسطوره در تئاتر»، «پژوهشی در اسطوره گیلگمش و افسانه اسکندر»، «اسطورگی و فرهیختگی»، «رمز و مثل در روانکاوی»، «نماد و نمایش»، «زبان رمزی افسانه‌ها»، «چهار سیمای اسطوره‌ای»، «پژوهشی در احوال شیخ صنعان و دختر ترسا»، «تقلید و تماشا»، «چشم‌انداز اسطوره»، «زمینه اجتماعی تعزیه و تئاتر در ایران»، «زبان رمزی قصه‌های پرشور»، «زمینه فرهنگ مردم» و «مدخلی بر رمزشناسی عرفانی» از جمله آثاری است که از خود در زمینه تالیف به جا گذاشته است. علاوه‌بر این ترجمه‌هایی چون «آخرین مصاحبه با سارتر»، «جهان‌نگری»، «فرهنگ و تئاتر و طاعون»، «پژوهشی در ناگزیری مرگ گیلگمش»، «شرق در ادبیات فرانسه»، «جهان اسطوره‌شناسی»، «رمزپردازی آتش»، «دانش اساطیر»، «اسطوره‌های عشق» و «تاثیر سینما در کودک و نوجوان» نیز از او به یادگار مانده است.